

آموزشگاه کنکور هنر سی رنگ

- مشاوره تخصصی ■ دانلود کتاب و جزوات آموزشی
- آخرین اخبار کنکور هنر ■ کات و دی وی دی های آموزشی متنوع

ما را در سایت زیر دنبال کنید:

WWW.30RANG.ART

۰۲۱ - ۲۲۸۸۹۹۶۷

@art30rang

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی هنرهای صناعی

در ۷ گرایش:

۱- آبکینه	۲- خاتم و گره چینی
۳- سفال	۴- فلز
۵- کاشی	۶- منبت و معرق
۷- نساجی سنتی	

گروه هنر

کمیته تخصصی هنرهای تجسمی

در جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱ که در ادامه
جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد به تصویب رسید.

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی هنرهای صناعی

گروه: هنر
رشته: هنرهای صناعی

کمیته تخصصی: هنرهای تجسمی
گرایش: ۱- آبگینه، ۲- خاتم و گره چینی،
۳- سفال، ۴- فلز، ۵- کاشی،
۶- منبت و معرق، ۷- نساجی سنتی
دوره: کارشناسی
کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی تشکیل شد براساس طرح پیشنهادی گروه هنر برنامه آموزشی دوره کارشناسی هنرهای صناعی را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی هنرهای صناعی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۷/۱ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی هنرهای صناعی با سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱،

(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی)

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی هنرهای صناعی

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی هنرهای صناعی در ۷ گرایش: ۱- آبگینه،
۲- خاتم و گره چینی، ۳- سفال، ۴- فلز، ۵- کاشی، ۶- منبت و معرق، ۷- نساجی سنتی
طرف گروه هنر پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رای صادره جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱، در خصوص
برنامه آموزشی دوره کارشناسی هنرهای صناعی صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر هادی ندیمی

رییس گروه هنر

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فصل اول

مشخصات کلی

بسمه تعالی

مقدمه

هنرهای صناعی یکی از رشته‌های هنرهای سنتی است که آثار بدست آمده نشانگر چگونگی سیر تحول و تطور آن را در طول تاریخ است. هنرهایی که ریشه در فرهنگ و اعتقادات ما داشته و با مدنیت و زندگی روزمره مردم عجین گشته بود.

هنرهای صناعی همیشه انسان را به حقیقت معانی متعالی متذکر بوده و هنروران با بهره‌گیری از آیات و احادیث و یا نقوش برگرفته از این مضامین و فرهنگ اسلامی سعی در گسترش آن داشته‌اند و عالمی را ابداع نموده‌اند که امروزه از آن فاصله گرفته‌ایم و آدابی داشته‌اند که بسیاری را از دست داده‌ایم.

آنچه که اکنون با عنوان صناعی مطرح می‌شود در حقیقت هنرهایی است که همراه با صنعت پیشرفته و گاه جنبه صنعتی آن در جهت تولید و تکثیر و زمانی وجه هنری آن اهمیت یافته است اما توجه به این گروه از هنرهای سنتی، رشته‌های مختلف و هنرهای گوناگون آن را مورد توجه قرار داده و در جهت حفظ و احیاء و گسترش آن کوشش نمایند تا بار دیگر جایگاه اصلی خود را در زندگی روزمره بیابد. در طول تاریخ نیز همواره تمدن و صنعت با هنر ارتباطی تنگاتنگ داشته است و به همین دلیل نیز گاه آن را با نام صنایع مستظرفه، صنایع دستی و یا هنرهای صناعی نامیده‌اند.

به منظور حفظ، احیاء و اشاعه این گونه از هنرهای سنتی ایجاد رشته‌ای دانشگاهی با نام هنرهای صناعی ضروری می‌نماید تا دانشجویان علاقمند به این رشته بتوانند با استفاده از تجربیات هنری و فنی و نحوه تعلیم و آموزش استادان که به صورت سینه به سینه انجام می‌گرفت و همچنین آشنایی با مباحث روز هنری و صنعتی در جهت کمال، غنا و اشاعه و گسترش آن در سطح جامعه و توسعه فرهنگ و هنر ایران اسلامی فعالیت نمایند.

با توجه به مقدمات فوق رشته هنرهای صناعی به جهت تخصصی‌تر کردن رشته‌های مختلف و ایجاد گرایشهای متنوع و مستقل در

«۷» گرایش به ترتیب شرح ذیل طراحی و برنامه‌ریزی شده است.

کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش آبیگینه.

کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش خاتم و گره چینی.

کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش سفال.

کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش فلز.

کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش کاشی.

کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش منبت و معرق.

کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش نساجی سنتی.

تدوین برنامه‌های درسی گرایشهای فوق به گونه‌ای است که دانشجویان پس از گذراندن دو سال عمومی و مشترک کارشناسی هنرهای صناعی (که واحدهای آن حکم پایه را خواهند داشت) دو سال باقیمانده را به دروس تخصصی هر یک از گرایشها که بر اساس علاقه انتخاب نموده‌اند اختصاص خواهند یافت.

بدیهی است با عنایت خاص مسئولین نسبت به این امر و لزوم سامان‌دهی، تشکل و به نظام درآوردن و تعالی هنرهای کاربردی در جایگاه واقعی خویش و نقش آن در فرهنگ، هنر، اقتصاد، اشتغال، ارتباط جهانی و انتقال فرهنگ اسلامی و هویت ملی، انجام این مهم با همکاری همه پاکدلان میهن اسلامی و استعانت خداوندی به تحقق برسد.

۱- تعریف و هدف:

دوره آموزش کارشناسی هنرهای صناعی یکی از دوره‌های آموزشی عالی است که هدف از برگزاری این دوره تربیت افراد متخصص و

آشنا به مبانی عملی و نظری هنرهای صناعی که مظهری از فرهنگ اسلامی و هنر ملی کشور ماست.

۲- اهمیت و ضرورت:

۱. حفظ و تقویت فرهنگ بومی و ملی با توجه به اصالتها.
۲. بالا بردن کیفیت هنرهای صناعی با کمیت و قانونمند شدن روشهای آموزشی و توسعه و رونق اینگونه هنرها.
۳. احیاء، حفظ و ترویج هنرهای صناعی به منظور اشاعه فرهنگ و هنر اصیل اسلامی ایران در متن زندگی مردم.
۴. اشاعه فرهنگ معنوی و انتقال مفاهیم هنری، دینی، ملی از طریق گسترش هنرهای صناعی در سایر جوامع بشری.
۵. آموزش علوم عملی و نظری این هنر شریف به منظور تربیت هنرمندان و کارشناسان آگاه و متعهد در جهت حفظ حریم میراثهای فرهنگی.

۶. شناخت هنرهای صناعی به عنوان یکی از مهمترین موارث و ودایع معنوی ایران و شناخت سیر تحول و تطور آن در ادوار مختلف

فرهنگی این مرز بوم.

۷. ایجاد زمینه مطالعاتی و تحقیقاتی به منظور بررسی همه جوانب این هنر در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری.

۸. حفاظت و صیانت از این هنر ملی با توجه به نقش فرهنگی و سیاسی آن.

۳- نقش و توانایی:

۱. تربیت کارشناسانی آگاه و محقق که ضمن شناخت نسبت به مبانی علمی و نظری هنر موجبات تقویت و تحکیم این هنر اصیل را

فراهم آورند.

۲. تمهید مقدمات لازم به منظور استفاده از خدمات فارغ‌التحصیلان در جهت احیاء و نوزایی هنر به منظور اشاعه فرهنگ و هنر اصیل

اسلامی ایران در متن زندگی مردم.

۳. کسب توانایی لازم در اجرای مراحل مختلف تولید آثار هنری.

۴. شناخت ابزار و وسایل و توانایی بهینه‌سازی هرچه بیشتر آنها.

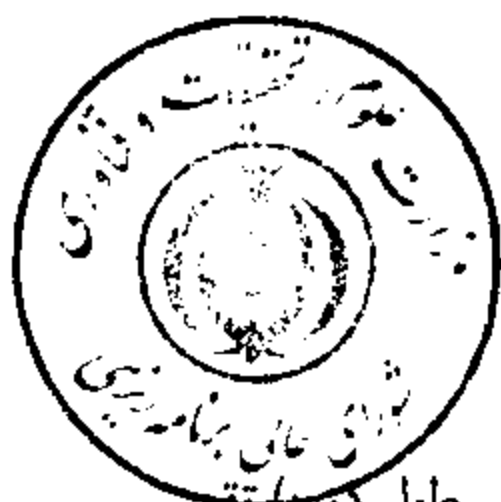
۵. شناخت هرچه بیشتر ویژگیهای مبانی نظری و عملی این هنر در جهت حفظ و تقویت فرهنگی.

۶. توانایی فارغ‌التحصیلان در ارزیابی و ارزشیابی و کارشناسی آثار هنرهای صناعی.

۷. توانایی فارغ‌التحصیلان در بررسی، تحلیل و شناخت طرحها و نقوش اصیل و نسبت آنها با فرهنگ و تفکر.

۸. توانایی فارغ‌التحصیلان در تدریس مبانی نظری و عملی هنرهای صناعی.

۹. توانایی فارغ‌التحصیلان در همکاری با واحدهای دولتی و خصوصی نظیر سازمان صنایع دستی ایران - سازمان میراث فرهنگی و ...

۴- طول دوره و شکل نظام درسی:

طول دوره کارشناسی هنرهای صناعی ۴ سال است که برای دانشجویان تمام وقت به ۸ ترم تحصیلی (حداقل طول دوره) تقسیم

می‌شود. طول هر ترم تحصیلی ۱۸ هفته و معادل یک نیم سال تحصیلی است. زمان تدریس هر واحد درسی از نوع نظری ۱ ساعت در

هفته و از نوع عملی ۳ ساعت در هفته خواهد بود.

۵- تعداد و نوع واحدهای درسی:

برنامه دوره کارشناسی هنرهای صناعی ۱۳۵ واحد درسی به شرح زیر است:

۲۱ واحد

۱- دروس عمومی و معارف اسلامی پیشنهادی شورای عالی برنامه‌ریزی

۳۲ واحد

۲- دروس پایه

۳۶ واحد

۳- دروس اصلی

۳۲ واحد

۴- دروس تخصصی با گرایش زیر:

الف - کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش آبگینه

ب - کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش خاتم و گره چینی

ج - کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش سفال

د - کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش فلز

ه - کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش کاشی

و - کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش منبت و معرق

ز- کارشناسی هنرهای صناعی با گرایش نساجی سنتی

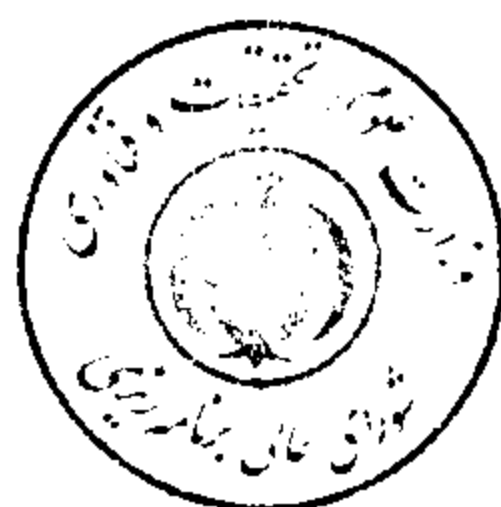
پایان نامه (۳ واحد نظری ۳ واحد عملی)

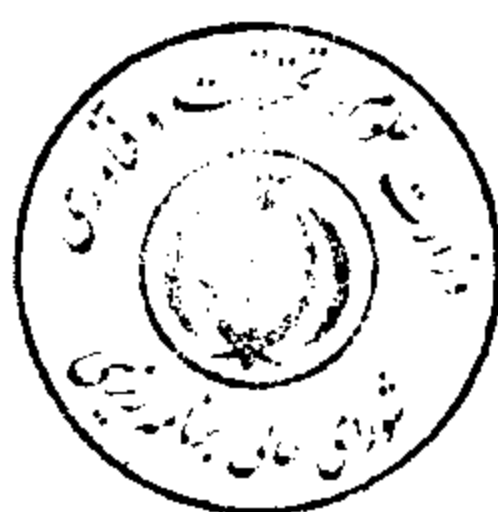
۶ واحد

۸ واحد

۶ دروس اختیاری (دانشجو می تواند از واحدهای ارائه شده ۸ واحد را انتخاب نماید).

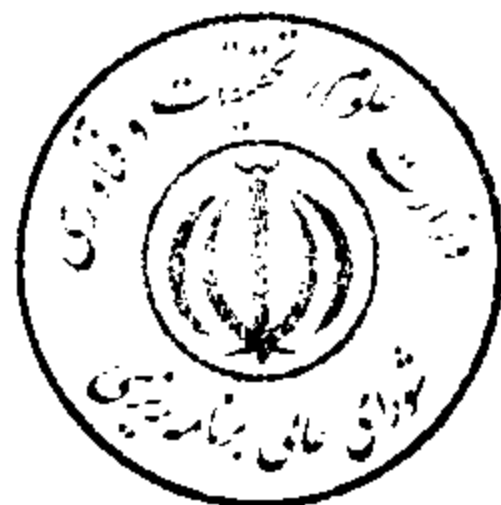
جمع ۱۳۵ واحد

فصل دوم

برنامه

جدول شماره (۱)

برنامه دروس عمومی: فرهنگ، معارف و عقاید اسلامی

آگاهی های عمومی

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۳۲	۳۲	-
۲	معارف اسلامی (۲)	۲	۳۲	۳۲	-
۳	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۳۲	۳۲	-
۴	انقلاب اسلامی و ریشه های آن	۲	۳۲	۳۲	-
۵	تاریخ اسلام	۲	۳۲	۳۲	-
۶	متون اسلامی (آموزش زبان عربی)	۲	۳۲	۳۲	-
۷	فارسی *	۳	۴۸	۴۸	-
۸	زبان خارجی *	۳	۴۸	۴۸	-
۹	تربیت بدنی (۱)	۱	۳۲	-	۳۲
۱۰	تربیت بدنی (۲)	۱	۳۲	-	۳۲
۱۱	بهداشت و تنظیم خانواده	۱	۱۶	۱۶	-
	جمع	۲۱	۳۶۸	۳۰۴	۶۴

* هر یک از دروس فارسی و زبان خارجی باید در هفته حداقل در دو جلسه تدریس شوند.

جدول شماره (۲)

دروس پایه و مشترک رشته کارشناسی هنرهای صناعی

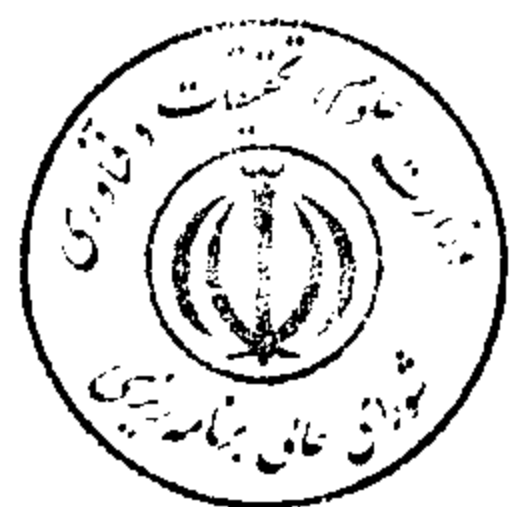
شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۱	مبانی هنرهای تجسمی (۱)	۳	۶۴	۳۲	۳۲	-
۲	مبانی هنرهای تجسمی (۲)	۳	۸۰	۱۶	۶۴	۰.۱
۳	کارگاه پایه طراحی (۱)	۳	۹۶	-	۹۶	-
۴	کارگاه پایه طراحی (۲)	۳	۹۶	-	۹۶	۰.۳
۵	عکاسی	۳	۴۸	۱۶	۳۲	-
۶	کارگاه حجم سازی	۲	۶۴	-	۶۴	-
۷	آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۱)	۲	۳۲	۳۲	-	-
۸	آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۲)	۲	۳۲	۳۲	-	۰.۷
۹	روش تحقیق در هنرهای سنتی	۲	۳۲	۳۲	-	-
۱۰	تاریخ فرهنگ و هنر ایران (پیش از اسلام)	۲	۳۲	۳۲	-	-
۱۱	هنر در تمدن اسلامی (۱)	۲	۳۲	۳۲	-	۰.۸
۱۲	هنر در تمدن اسلامی (۲)	۲	۳۲	۳۲	-	۰.۱۱
۱۳	آشنایی با هنر در تاریخ (۱)	۲	۳۲	۳۲	-	-
۱۴	آشنایی با هنر در تاریخ (۲)	۲	۳۲	۳۲	-	-
	جمع	۳۲	۷۰۴	۳۲۰	۳۸۴	

جدول شماره (۳)

دروس اصلی و مشترک رشته کارشناسی هنرهای صناعی

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۱۵	هندسه نقوش در هنرهای سنتی ایران (۱)	۲	۴۸	۱۶	۳۲	-
۱۶	هندسه نقوش در هنرهای سنتی ایران (۲)	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۱۵
۱۷	کارگاه طراحی سنتی (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۵، ۰۱
۱۸	کارگاه طراحی سنتی (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۷
۱۹	کارگاه طراحی سنتی (۳)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۸
۲۰	آشنایی با خوشنویسی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	-
۲۱	آشنایی با فرهنگ و ادب ایران	۲	۳۲	۳۲	-	-
۲۲	آشنایی با سفال و کاشی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۰۸ همزمان با ۲۴، ۲۳
۲۳	آشنایی با آبگینه	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۰۸ همزمان با ۲۴، ۲۲
۲۴	آشنایی با نساجی سنتی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۰۸ همزمان با ۲۳، ۲۲
۲۵	آشنایی با هنرهای مرتبط با چوب	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۰۸ و ۲۴ همزمان با ۲۶
۲۶	آشنایی با هنر فلزکاری	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۰۸ همزمان با ۲۵
۲۷	طرح اشیاء در هنرهای سنتی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۰۸ و ۱۲
۲۸	تحقیق در هنرهای سنتی ایران	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۰۸، ۰۹
۲۹	آشنایی با صنایع دستی سایر ملل	۲	۳۲	۳۲	-	۰۸
۳۰	حکمت هنر اسلامی	۲	۳۲	۳۲	-	-
۳۱	مبانی زیبایی شناسی	۲	۳۲	۳۲	-	-
۳۲	سیر تحول و تطور نقوش و نمادها در هنرهای سنتی	۲	۳۲	۳۲	-	۳۱
	جمع	۳۶	۸۳۲	۳۲۰	۵۱۲	-

جدول شماره (۴)

دروس تخصصی رشته کارشناسی هنرهای صناعی

باگرایش آبگینه

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۳۳	تاریخچه شیشه گری در ایران و جهان	۲	۳۲	۳۲	-	۲۳
۳۴	آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار (آبگینه)	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۲۳
۳۵	کارگاه گل و مرغ سازی	۲	۶۴	-	۶۴	۱۹
۳۶	کارگاه شیشه گری (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۲۳
۳۷	کارگاه خیالی نگاری	۲	۶۴	-	۶۴	۱۹
۳۸	کارگاه تزئینات شیشه (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۳۶
۳۹	کارگاه طراحی آبگینه (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۳۶
۴۰	کارگاه شیشه گری (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۳۶
۴۱	کارگاه نقاشی پشت شیشه	۲	۶۴	-	۶۴	۳۷
۴۲	کارگاه طراحی آبگینه (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	همزمان با ۳۹-۴۳
۴۳	کارگاه قالب سازی	۲	۶۴	-	۶۴	۳۶
۴۴	کارگاه شیشه گری (۳)	۲	۶۴	-	۶۴	۴۰
۴۵	کارگاه تزئینات شیشه (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۳۸
۴۶	زیبایی شناسی آبگینه	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۴۲-۳۱
۴۷	کارگاه تخصصی (آبگینه)	۴	۱۲۸	-	۱۲۸	۴۲
	جمع	۳۲	۹۶۰	۶۴	۸۹۶	

جدول شماره (۵)

دروس تخصصی رشته کارشناسی هنرهای صناعی

با گرایش «خاتم و گره چینی»

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۴۸	تاریخچه آثار هنرهای چوبی	۲	۳۲	۳۲	-	۲۵
۴۹	شناخت چوب در هنرهای سنتی	۲	۳۲	۳۲	-	۲۵
۵۰	آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار (چوب)	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۲۵
۵۱	کارگاه درودگری (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۲۵
۵۲	کارگاه طراحی خاتم	۲	۶۴	-	۶۴	۱۶
۵۳	کارگاه درودگری (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۵۱
۵۴	کارگاه طراحی گره چینی	۲	۶۴	-	۶۴	۱۶
۵۵	کارگاه خاتم (۱)	۳	۶۴	-	۶۴	۵۲
۵۶	کارگاه گره چینی (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۵۴
۵۷	کارگاه خاتم (۲)	۳	۹۶	-	۹۶	۵۵
۵۸	کارگاه گره چینی (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۵۶
۵۹	زیبایی شناسی، هنرهای مرتبط با چوب	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۶۱-۳۱
۶۰	کارگاه رنگ، پرداخت و کارهای تکمیلی	۲	۶۴	-	۶۴	همزمان ۶۱
۶۱	کارگاه تخصصی (خاتم یا گره چینی)	۴	۱۲۸	-	۱۲۸	۵۵-۵۶
	جمع	۳۲	۸۹۶	۹۶	۸۰۰	

جدول شماره (۶)

دروس تخصصی رشته کارشناسی هنرهای صناعی

باگرایش «سفال»

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۶۲	تاریخچه سفال در ایران و جهان	۲	۳۲	۳۲	-	۲۲
۶۳	آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار (سفال)	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۲۲
۶۴	لعاب (۱)	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۲۲
۶۵	کارگاه سفالگری (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	همزمان با ۶۳، ۲۲
۶۶	کارگاه سفالگری (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۶۵
۶۷	تاریخچه سفال در ایران (دوره اسلامی)	۲	۳۲	۳۲	-	۶۲
۶۸	لعاب (۲)	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۶۷
۶۹	کارگاه طراحی و نقاشی روی سفال (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۶۳-۱۹
۷۰	نقوش و نمادها در سفال	۲	۳۲	۳۲	-	۶۴
۷۱	کارگاه سفالگری (۳)	۲	۶۴	-	۶۴	۶۴-۶۶
۷۲	کارگاه سفالگری (۴)	۲	۶۴	-	۶۴	همزمان با ۷۱، ۷۰
۷۳	کارگاه طراحی و نقاشی روی سفال (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۶۹
۷۴	زیبایی شناسی سفال	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۶۸-۳۱
۷۵	کارگاه سفالگری (۵)	۲	۶۴	-	۶۴	۷۱ همزمان با ۷۲
۷۶	کارگاه تخصصی سفال	۴	۱۲۸	-	۱۲۸	همزمان با ۷۵، ۷۴
	جمع	۳۲	۸۶۴	۱۶۰	۷۰۴	

جدول شماره (۷)

دروس تخصصی رشته کارشناسی هنرهای صناعی

باگرایش «فلز»

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز/بازمان
			جمع	نظری	عملی	
۷۷	تاریخچه فلزکاری در ایران	۲	۳۲	۳۲	-	۲۶
۷۸	آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار فلز	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۲۶
۷۹	کارگاه طراحی فلز (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۹
۸۰	کارگاه دواتگری (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۲۶
۸۱	بررسی ویژگیهای مکاتب فلزکاری در ایران	۲	۳۲	۳۲	-	۷۷
۸۲	کارگاه طراحی فلز (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۷۹
۸۳	کارگاه قلمزنی (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۲۶
۸۴	کارگاه ملیله سازی (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۸
۸۵	کارگاه قلمزنی (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۸۳
۸۶	کارگاه مشبک سازی فلز	۲	۶۴	-	۶۴	۸۳
۸۷	کارگاه ملیله سازی (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۸۴
۸۸	کارگاه دواتگری (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۸۰
۸۹	آشنایی با سایر رشته های فلزکاری	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۸۰
۹۰	زیبایی شناسی فلزکاری	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۸۲-۳۱
۹۱	کارگاه تخصصی (فلز)	۴	۱۲۸	-	۱۲۸	۸۷
	جمع	۳۲	۹۱۲	۱۱۲	۸۰۰	-

جدول شماره (۸)

دروس تخصصی رشته کارشناسی هنرهای صناعی

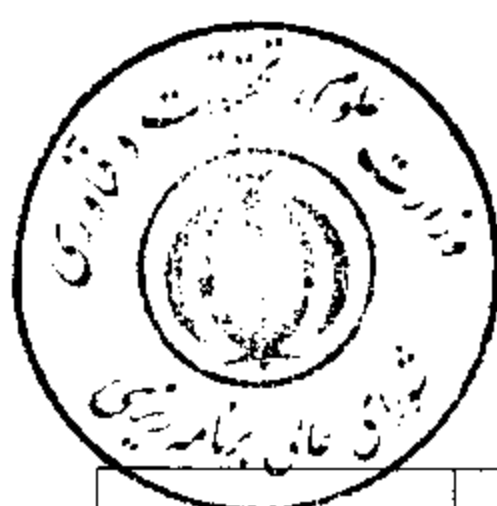
باگرایش «کاشی»

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۹۲	تاریخچه کاشی	۲	۳۲	۳۲	-	۲۲
۹۳	آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار کاشی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۲۲
۶۴	لعاب (۱)	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۲۲
۹۴	کارگاه کاشی (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۹۳
۹۵	آشنایی با معماری سنتی ایران	۲	۳۲	۳۲	-	۲۲
۹۶	هندسه نقوش (۳)	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۱۶-۹۵
۷۰	لعاب (۲)	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۶۴
۹۷	کارگاه کاشی (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۹۴
۹۸	کارگاه کاشی (۳)	۲	۶۴	-	۶۴	۹۴ همزمان با ۹۷
۹۹	کارگاه کاشی (۴)	۲	۶۴	-	۶۴	۹۷ و ۹۸
۱۰۰	کارگاه کاشی (۵)	۳	۹۶	-	۹۶	۹۷ و ۹۸
۱۰۱	زیبایی شناسی کاشی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۹۸ و ۳۱
۱۰۲	کارگاه کاشی (۶)	۳	۹۶	-	۹۶	۹۹
۱۰۳	کارگاه تخصصی (کاشی)	۴	۱۲۸	-	۱۲۸	۹۸ همزمان با ۱۰۲
	جمع	۳۲	۸۸۰	۱۴۴	۷۳۶	

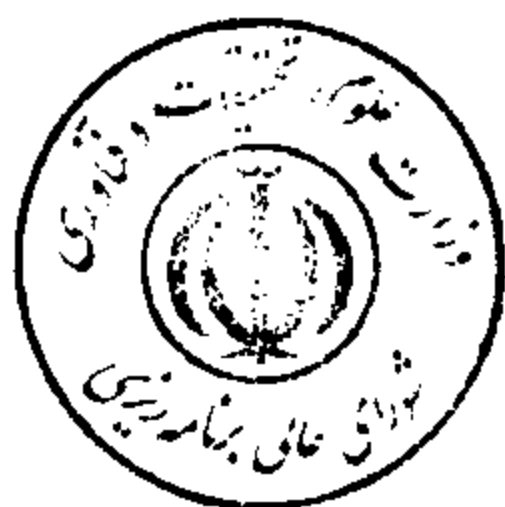
جدول شماره (۹)

دروس تخصصی رشته کارشناسی هنرهای صناعی

باگرایش «منبت و معرق»

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۴۸	تاریخچه هنری چوبی	۲	۳۲	۳۲	-	۲۵
۴۹	چوب شناسی	۲	۳۲	۳۲	-	۲۵
۵۰	آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار چوب	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۲۵
۵۱	کارگاه درودگری (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۲۵
۱۰۴	کارگاه منبت چوب (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۵۰
۱۰۵	کارگاه معرق چوب (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۵۰
۱۰۶	کارگاه طراحی منبت و معرق (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۹
۵۴	کارگاه درودگری (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۵۱
۱۰۷	کارگاه طراحی منبت و معرق (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۰۶
۱۰۸	کارگاه منبت چوب (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۰۴
۱۰۹	کارگاه معرق چوب (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۰۵
۱۱۰	کارگاه منبت معرق چوب	۲	۶۴	-	۶۴	۱۰۸
۵۹	زیبایی شناسی هنرهای مرتبط با چوب	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۳۱-۱۰۷
۶۰	کارگاه رنگ، پرداخت و کارهای تکمیلی	۲	۶۴	-	۶۴	همزمان ۱۱۱
۱۱۱	کارگاه تخصصی (منبت یا معرق یا منبت معرق)	۴	۱۲۸	-	۱۲۸	۱۰۹-۱۰۸
	جمع	۳۲	۹۲۸	۹۶	۸۳۲	

جدول شماره (۱۰)

دروس تخصصی رشته کارشناسی هنرهای صناعی

با گرایش «نساجی سنتی»

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز/زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۱۱۲	تاریخچه نساجی در جهان	۲	۳۲	۳۲	-	۲۴
۱۱۳	آشنایی بامواد اولیه و ابزارکار نساجی سنتی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۲۴
۱۱۴	کارگاه نساجی سنتی (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۲۴
۱۱۵	آشنایی بامهمترین پارچه‌های دستباف ایران	۲	۳۲	۳۲	-	۲۴
۱۱۶	تاریخچه نساجی ایران	۲	۳۲	۳۲	-	۱۱۲
۱۱۷	کارگاه طراحی نساجی سنتی	۲	۶۴	-	۶۴	۱۱۴
۱۱۸	کارگاه نساجی سنتی (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۱۴
۱۱۹	کارگاه زری بافی (۱)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۱۴
۱۲۰	کارگاه رنگرزی	۲	۶۴	-	۶۴	۱۱۳
۱۲۱	کارگاه چاپ‌های سنتی	۲	۶۴	-	۶۴	۱۲۰
۱۲۲	کارگاه زری بافی (۲)	۲	۶۴	-	۶۴	۱۱۹
۱۲۳	کارگاه چاپ دستی	۲	۶۴	-	۶۴	۱۲۰
۱۲۴	کارگاه طراحی زری بافی (۲)	۴	۹۶	۳۲	۶۴	۱۱۹-۱۱۷
۱۲۵	زیبایی شناسی نساجی سنتی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	۳۱ مه‌زمان ۱۲۲
۱۲۶	کارگاه تخصصی نساجی سنتی	۴	۱۲۸	-	۱۲۸	۱۲۲
	جمع	۳۴	۹۲۸	۱۶۰	۷۶۸	

جدول شماره (۱۱)

دروس اختیاری رشته کارشناسی هنرهای صناعی

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۱۲۷	آداب معنوی در هنرهای سنتی	۲	۳۳	۳۳	-	
۱۲۸	مدیریت فرهنگی و هنری	۲	۳۳	۳۳	-	
۱۲۹	طراحی با رایانه	۲	۴۸	۱۶	۳۳	
۱۳۰	آشنایی با رشته‌های هنری معاصر	۲	۳۳	۳۳	-	
۱۳۱	سیر تحول طراحی در ایران و جهان	۲	۳۳	۳۳	-	
۱۳۲	کارگاه حصیر، بامبو و مرواریدبافی	۲	۶۴	-	۶۴	
۱۳۳	کارگاه نازک‌کاری چوب	۲	۶۴	-	۶۴	
۱۳۴	کارگاه خراطی چوب	۲	۶۴	-	۶۴	
۱۳۵	کارگاه مشبک چوب	۲	۶۴	-	۶۴	
۱۳۶	کارگاه مرمت و نگهداری آثار فلزی	۲	۶۴	-	۶۴	
۱۳۷	کارگاه زیورآلات سنتی	۲	۶۴	-	۶۴	
۱۳۸	کارگاه مرمت و نگهداری آثار نساجی سنتی	۲	۶۴	-	۶۴	
۱۳۹	فلسفه هنر	۲	۳۳	۳۳	-	
	جمع	۲۶	۶۵۶	۱۷۶	۴۸۰	

فصل سوم

سرفصل دروس

جمعیت و تنظیم خانواده

شماره درس : ۱۱

تعداد واحد: ۱

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی دانشجویان با اهمیت بهداشت و تنظیم خانواده

سرفصل دروس :

- تاریخچه تنظیم خانواده در ایران و جهان

- تعریف تنظیم خانواده - اهمیت اهداف و استراتژیهای آن در ایران و جهان

- شاخصهای جمعیتی - حرکات جمعیت - مشکلات ناشی از جمعیت زیاد در جهان و ایران

- جنبه های اپیدمیولوژی بهداشت و حرکات جمعیت

- سیاست های جمعیت - ضوابط و معیارهای مسائل جمعیتی

- تأثیر تنظیم خانواده و فاصله گذاری در سلامت و بقاء مادران و کودکان

- روشهای مختلف پیشگیری از بارداری

- استفاده از روشهای نوین در پیشگیری از بارداری

- نحوه ارتباط با مردم برای ارائه خدمات بهداشت و تنظیم خانواده

- تأثیر آموزش در برنامه های تنظیم خانواده

- برنامه ریزی بهداشت و تنظیم خانواده

- ارزشیابی برنامه های بهداشت و تنظیم خانواده

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

مبانی هنرهای تجسمی (۱)

شماره درس : ۰۱

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی دانشجویان با مبادی و اصول و عناصر تشکیل دهنده هنرهای سنتی و قدرت تشخیص و تجزیه این عناصر از درون آنها.

سرفصل دروس :

- شناخت عناصر اولیه بصری، همچون : نقطه، سطح، حجم، بافت، رنگ، ترکیب، نقاط دید (انحاء پرسپکتیو) و ...
- شناخت عناصر نیرویی همچون : تعادل، توسعه، ریتم، نور، هماهنگی کل و جزء، تناوب و ...
- آشنایی با مبانی و مفاهیم هر یک از عناصر بصری و نیروی.
- آشنایی با مفاهیم فرم و فضاها و دو بعدی در آثار هنرهای سنتی
- تجزیه عملی آثار نگارگری و تذهیب به عناصر اولیه
- گسترش و ترکیب جدید عناصر اولیه نگارگری و تذهیب به منظور تقویت قدرت تخیل دانشجویان بر اساس قوانین موجود در هر یک از این هنرها.
- ساده نمودن فرمهای طبیعی بر اساس حرکت حلزونی و مقایسه آنها با موارد مشابه در نقوش مجرد نگارگری
- شناخت انواع بافتهای طبیعی در نگاهی نزدیک و بزرگنمایی آن به وسیله عکاسی و مقایسه آنها با بافتهای ایجاد شده در نگارگری به منظور آشنایی هر چه بیشتر دانشجویان با ارزشهای جاویدان نگارگری اسلامی ایران

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه کارهای عملی در طول ترم خواهد بود.

مبانی هنرهای تجسمی (۲)

شماره درس: ۰۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: مبانی هنرهای تجسمی (۱)

هدف:

آشنایی با اصول رنگ‌شناسی در طبیعت و هنرهای تجسمی با تأکید بر هنرهای تصویری سنتی.

سرفصل دروس:

- آشنایی با چگونگی رنگ در طبیعت از طریق شناخت رنگ‌های اصلی و مکمل - دایره رنگ - آشنایی با کیفیت حالات رنگ (شناخت رنگهای سرد و گرم) - تضادهای رنگی - ارتفاع رنگ - ترکیب رنگ.

توضیح: در هریک از موارد فوق باید بیشترین تأکید در ارائه نمونه‌های هنری از هنرهای سنتی همچون نگاگری، فرش، کاشی و... باشد.

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه کارهای عملی در طول ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی پایه (۱)

شماره درس : ۰۳

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

تقویت قدرت دید از نگاه عادی به مشاهده دقیق موجودات و هماهنگی چشم و دست و شناخت روابط بین فرمها در طبیعت به طوری که توانایی اجرای آن را در نسبت‌های درست بر روی کاغذ را احراز نماید.

سرفصل دروس :

- شناخت خط در طراحی به عنوان مهمترین طراحی، آشنایی با حالات خط، آشنایی با انواع خط و عملکرد آنها در طراحی اشیاء، آشنایی با وسایل مختلف طراحی و عملکرد هر یک از آنها، آشنایی با شیوه‌های مهم طراحی در تاریخ هنر، آشنایی با آثار طراحی و نقاشان بزرگ خصوصاً نگارگری ایرانی، طراحی از طبیعت، طبیعت بی‌جان، حیوانات و انسان (طراحی سریع از اندام انسان به عنوان مقدمه‌ای برای ورود به طراحی از فرم پیچیده بدن انسان - طراحی چهره و دست و پا)
- بررسی اصول و مبانی طراحی.

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه کارهای عملی در طول ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی پایه (۲)

شماره درس: ۰۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: کارگاه طراحی پایه (۱)

هدف:

آشنایی با بیان‌های مختلف طراحی در تمدن‌های گوناگون و شناخت نظام هندسی عناصر طبیعی و توان اجرای طرح با کیفیت خوب و با وسایل گوناگون از انسان، حیوان و اشیاء و آثار تمدنی.

سرفصل دروس:

- طراحی از عناصر طبیعت برگها و گلها و سنگها و ....
- طراحی از زوایای مختلف طبیعت به منظور آموزش عملی هندسه مناظر و مرایا.
- طراحی از حالات اندام انسان و مقایسه عملی با طراحی‌های مشابه در نگارگری.
- طراحی از حیوانات زنده در حالات مختلف و شناخت آناتومی عمومی آنها و مقایسه با آثار نگارگران.
- طراحی از آثار هنرمندان بزرگ.*
- طراحی از ابنیه‌های تاریخی و سردرهای منازل قدیمی و امثالهم.
- طراحی از اشیاء موزه‌ای خصوصاً صنایع دستی به منظور آشنایی با فرمهای سنتی.
- طراحی با مداد و قلم و قلم‌های فلزی و انواع مرکب.
- آشنایی با ابزار کار و مواد مورد استفاده اساتید قدیمی نگارگری ایرانی در انجام طراحی.
- ارزشیابی این درس به صورت ارائه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

*- در این زمینه بهتر است طراحی‌های بسیار متنوع انتخاب شوند طراحی‌های هنرمندان مغرب زمین، طراحی طراحان چینی و ژاپنی، طراحی‌های هندی و بالاخره طراحی‌های ایرانی در عصر هخامنشی و ساسانی و در نهایت نگارگری ایرانی، خصوصاً آثار رضا عباسی مورد توجه قرار گیرد.

عکاسی

شماره درس: ۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: ندارد

هدف:

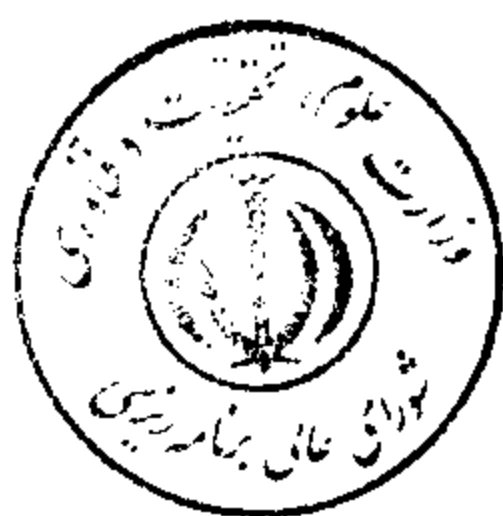
آشنایی با عکسبرداری و ظهور و چاپ عکسهای سیاه و سفید

سرفصل دروس:

- آشنایی با دوربین و طرز کار آن.
- آشنایی با فیلم (سیاه و سفید).
- آشنایی با نورسنج و طرز استفاده از آن.
- آموزش عکسبرداری ساده.
- آشنایی با تاریک خانه و لوازم آن (سیاه و سفید).
- آشنایی با ظهور و چاپ فیلم سیاه و سفید.
- تمرینات عملی در موارد فوق.

● ارزشیابی به صورت امتحان کتبی و ارائه کارهای عملی در طول ترم خواهد بود.

کارگاه حجم سازی

شماره درس: ۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف:

سرفصل دروس:

- طراحی از عناصر طبیعت همچون برگها و گلها و سنگها و...
- طراحی از زوایای مختلف طبیعت به منظور آموزش عملی هندسه مناظر و مزایا.
- طراحی از حالات اندام انسان و مقایسه عملی با طراحی های مشابه در نگارگری
- طراحی از حیوانات زنده در حالات مختلف و شناخت آناتومی عمومی آنها و مقایسه با آثار نگاران
- طراحی از آثار هنرمندان بزرگ
- طراحی از آئینه های تاریخی و سردرهای منازل قدیمی و امثالهم.
- طراحی از اشیاء موزه ای خصوصاً صنایع دستی به منظور آشنایی با فرمهای سنتی
- طراحی با مداد و قلم مو و قلمهای فلزی و انواع مرکب
- آشنایی با ابزار کار و مواد مورد استفاده اساتید قدیمی نگارگری ایرانی در انجام طراحی

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه کارهای عملی در طول ترم خواهد بود.

آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۱)

شماره درس : ۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنایی دانشجویان با انواع هنرهای سنتی موجود در ایران

سرفصل دروس :

- آشنایی با تعاریف و ویژگی‌های هنرهای سنتی، طبقه‌بندی و انواع و اقسام آن.

- بررسی سیر تحول و تطور کلی هنرهای سنتی از دیرباز تا کنون همراه با فراز و فرودهای آن در ادوار مختلف.

- آشنایی با تعاریف و ویژگی‌های صنایع دستی و تاریخچه آن.

- آشنایی با انواع صنایع دستی رایج در ایران مشتمل بر نساجی، رنگرزی، رودوزیها و چاپ‌های سنتی، بافته‌های داری و زیراندازهای

سنتی، فلزکاری، صنایع دستی چوبی، نگارگری، پاپیه ماشه و لاک‌ی سفال و سرامیک‌سازی، شیشه‌گری، سنگ تراشی و حکاکی روی

سنگ، پوستین‌دوزی، نقاشی، حکاکی و خطاطی روی چرم و ... همراه با تکیه و تأکید بر روی طرحها و نقوش، رنگها و رنگ‌بندی‌ها، مواد

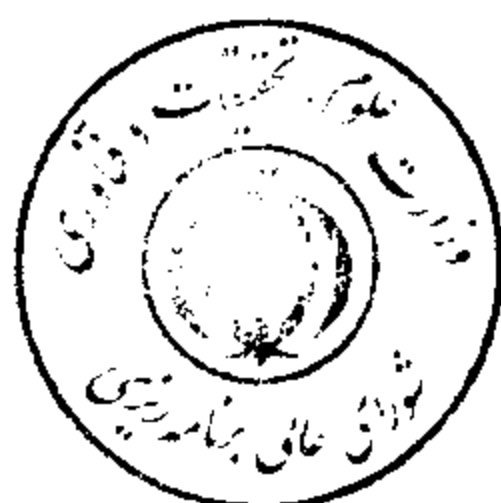
اولیه مصرفی و ابزار کار، شیوه‌های خاص تولید، هنرمندان برجسته و ویژگی‌های کاری آنها.

- آشنایی کلی با معماری سنتی ایران و هنرمندان مرتبط با آن از نظر ویژگی‌ها، شیوه‌ها، سیر تحول و تطور و نیز خصوصیات و ظرایف و

دقایق هنرهای وابسته و مرتبط نظیر کاشی‌کاری، گچ‌بری، آینه‌کاری، گره چینی و ...

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه کار تحقیقی و امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۲)

شماره درس : ۰۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز: آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۱)

هدف :

آشنایی دانشجویان با انواع « هنرهای سنتی » موجود در ایران از جنبه‌ها و جهات گوناگون به ویژه طرح و نقش، رنگ، شیوه‌های ساخت، اساتید و هنرمندان برجسته همراه با ویژگی‌های کاری آنان و نیز تقویت روح جستجو و تحقیق در دانشجویان می‌باشد.

سرفصل دروس :

- آشنایی کلی با موسیقی سنتی ایران (دستگاهی و مقامی)، سیر تحول و وضعیت فعلی آن، اساتید و هنرمندان برجسته و ویژگی‌های کاری هر یک از آنان.

- آشنایی با لباسهای سنتی مناطق مختلف ایران مشتمل بر ویژگی‌ها، سیر تحول و وضعیت فعلی آن.

- آشنایی با انواع هنرهای نمایشی سنتی ایران از جهت تاریخچه، سیر تحول و وضعیت آن در حال حاضر همراه با معرفی برخی از اساتید و هنرمندان برجسته و خصوصیات کاری آنان.
- آشنایی با سایر هنرهای سنتی رایج در ایران.

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه کار تحقیقی و امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

روش تحقیق در هنرهای سنتی

شماره درس : ۰۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی با روش‌ها و مبادی تحقیق در هنرهای سنتی

سرفصل دروس :

- تعریف تحقیق

الف - نقلی، شامل وحی - کلام اولیاء (ع)

ب - عقلی، شامل فلسفه و کلام

ج - پرسشی بین عقل و نقل، شامل عرفان و تصوف

- موضوع تحقیق :

آشنایی با موضوع، مسائل و مبادی علوم

موضوع و مسائل و مبادی هنرهای سنتی

- آشنایی با روشهای تحقیق :

- روش علمی شامل روش‌های تجربی، توصیفی، علی و ...

- روش تأویلی

معنی تأویل (سیر از ظاهر به باطن و از باطن به ظاهر - سیر از جزء به کل و از کل به جزء - سیر از وحدت به کثرت و از کثرت به وحدت - سیر

از واقعیت به حقیقت و از حقیقت به واقعیت)

- آشنایی با مبانی علمی تحقیق در هنرهای سنتی :

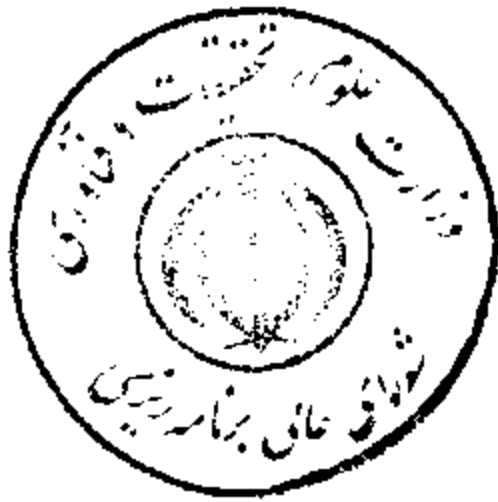
- انتخاب موضوع تحقیق

- آشنایی با چگونگی تهیه طرح و تحقیق

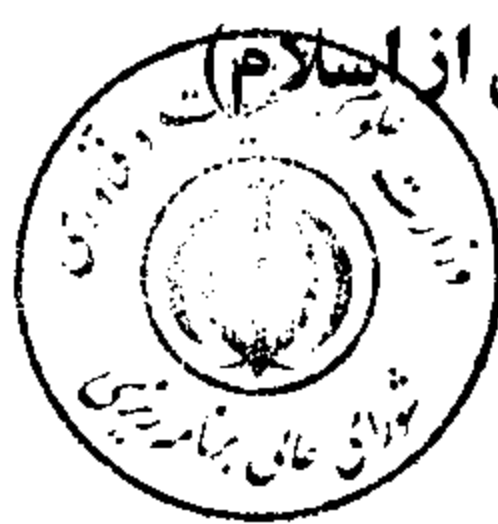
- آشنایی با روش‌های گردآوری اطلاعات

- روش کتابخانه‌ای (منبع‌شناسی - فیش‌برداری (نوشتاری - تصویری) - طبقه‌بندی اطلاعات - تدوین - تألیف - ویراستاری)

- روش میدانی (مشاهده - مصاحبه - پرسشنامه - طبقه‌بندی - تدوین - تألیف - ویراستاری)

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

تاریخ فرهنگ و هنر ایران (پیش از اسلام)

شماره درس : ۱۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی با سیر تحول و تطور فرهنگ و هنر ایران از آغاز تا ظهور اسلام

سرفصل دروس :

- تعریف فرهنگ، هنر و نسبت آنها با یکدیگر
- بررسی آثار و نقوش غارنشینی در ایران
- آغاز استقرار دائم در ایران و بررسی آثار مکشوفه : گنج دره، تپه سراب، تپه زاغه، تپه سیلک، تپه گیان، تل بکون، شهداد، شهر سوخته، تپه حصار، قیطریه، چشمه علی، شوش.
- آشنایی با فرهنگ ایلام، (قدیم - میانی - متأخر) و تأثیر فرهنگ بین النهرین بر ایلام، بررسی هنر ایلام معماری، نقش برجسته، مجسمه سازی، سفالگری و ...
- وحدت صورت هنری تمدنهای نجد ایران تا قبل از ورود آریائی ها.
- آشنایی با فرهنگ و هنر اقوام ساکن نجد ایران تا قبل از تشکیل حکومت ماد (از هزاره دوم تا تشکیل حکومت ماد) : حسنلو، زیویه، لرستان (مفرغهای لرستان)، مارلیک، کلاردشت، املش و ...
- آشنایی با فرهنگ آریایی و اصلاح دینی زرتشت و سیر تاریخی آن.
- بررسی هنر ماد : مقابر صخره ای، منطقه هگمتانه، نوشی جان تپه، گودین تپه
- آشنایی با اوضاع فرهنگی دوران هخامنشی و نسبت دین زرتشت و دین کتیبه ای (هخامنشی)
- بررسی هنر هخامنشی : معماری (پاسارگاد، شوش، تخت جمشید)، نقوش برجسته، مقابر صخره ای، فلزکاری، ظروف سنگی و یافته ها و ...

- تأثیر هنر هخامنشی از اقوام مختلف و وحدت صورت هنری و تأثیر آن در ادوار بعد.

- فرهنگ هلنی و تأثیر آن در ایران و بررسی هنر سلوکی.

- فرهنگ اشکانی : معماری و هنرهای وابسته به آن (نسا، منطقه بین النهرین، معبد کنگاور، دورا اوراپوس، شهر صد دروازه، کوه خواجه

و ...) مجسمه سازی، هنرهای صناعی.

- تأثیر هنر یونانی / هنر اشکانی و سیر تاریخی آن تا دوره ساسانی.

- فرهنگ ساسانی و تجدید حیات دین زرتشت در صورت

- بررسی هنر ساسانی : معماری و هنرهای وابسته به آن (فیروزآباد، بیشاپور، سروستان، بیستون و ...) نقوش برجسته، فلزکاری،

کاشی کاری، پارچه بافی و ...

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

هنر در تمدن اسلامی (۱)

شماره درس: ۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۲)

هدف:

آشنایی با مفاهیم و ویژگی‌ها و سیر تحول هنر اسلامی در کشورهای اسلامی
و بررسی عوامل وحدت و مشترک میان آنها.

سرفصل دروس:

- آشنایی با مفاهیم هنر اسلامی
- شناخت خصوصیات معماری مسجدالنبی به عنوان اولین سرمشق و نمونه هنر اسلامی.
- آشنایی با خصوصیات هنر دوره امویان و عباسیان (معماری - کتاب دینی - هنرهای صناعی).
- تأثیر هنر بیزانس و هنر ساسانی در هنر اسلامی (هنر دوره امویان و عباسیان).
- تأثیر هنر ساسانی بر هنر اسلامی، خصوصاً هنرهای صناعی.
- قبة الصخره و مسجد جامع دمشق به عنوان نخستین بناهای اسلامی متأثر از هنر بیزانس.
- تأثیر هنر اسلامی بر هنر بیزانس.
- آشنایی با ویژگیهای هنر اسلامی در شمال آفریقا (تونس - الجزایر - مراکش) با توجه به هنرهای: معماری و هنرهای صناعی.
- آشنایی با ویژگیهای هنر اسلامی در آناتولی و عثمانی با توجه به هنرهای معماری - کتاب آرایشی و هنرهای صناعی.

- آشنایی با ویژگی‌های هنر اسلامی در هندوستان، چین و خاور دور با توجه به هنرهای: معماری - کتاب
آرایی و هنرهای صناعی.

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه کار تحقیقی توسط دانشجویان و امتحان در
پایان ترم خواهد بود.

● این درس با ارائه فیلم و اسلاید و بازدید از بناهای اسلامی و موزه‌ها خواهد بود.

هنر در تمدن اسلامی (۲)

شماره درس: ۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: هنر در تمدن اسلامی (۱)

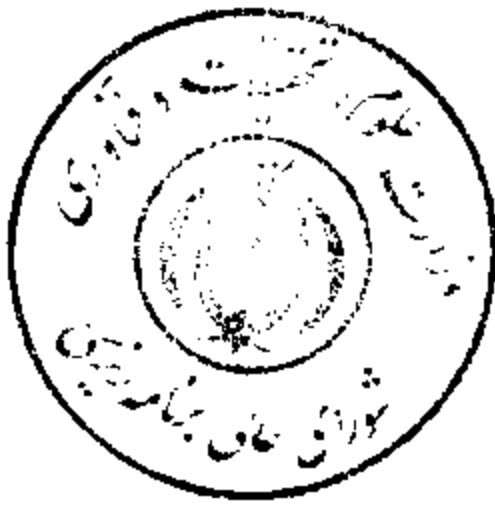
هدف:

آشنایی با مفاهیم و ویژگی‌های هنر اسلامی و بررسی سیر تحول و تطور آن.

سرفصل دروس:

- آشنایی اجمالی با هنر ایران باستان (مادها، هخامنشیان، سلوکیان، اشکانیان و ساسانیان) در رشته‌های: معماری - هنرهای صناعی و نقاشی.
- آشنایی با هنرهای اسلامی ایران در صدر اسلام: حکومت‌های متقارن (طاهریان، سامانیان، صفاریان، غزنویان و آل بویه) در رشته‌های معماری - هنرهای صناعی و نقاشی.
- آشنایی با هنرهای اسلامی دوره سلجوقی در رشته‌های معماری (مساجد، مدارس، کاروانسراها) هنرهای صناعی، نقاشی.
- آشنایی با هنرهای اسلامی دوره ایلخانیان در رشته‌های: معماری (مساجد، مدارس، کاروانسراها، مقابر) گنبد سلطانیه - هنرهای صناعی - نقاشی و کتاب آرایی.
- آشنایی با هنر اسلامی دوره صفویه در رشته‌های: معماری (مساجد، مدارس، کاروانسراها، کاخ‌ها)، هنرهای صناعی و کتاب آرایی.
- آشنایی با هنر اسلامی دوره زندیه، صفویه، قاجاریه در رشته‌های: معماری (مساجد، مدارس، کاروانسراها، کاخ‌ها)، هنرهای صناعی و کتاب آرایی.
- ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی و ارائه تحقیق در پایان ترم خواهد بود.
- این درس همراه با اسلاید و فیلم و بازدید از بناهای تاریخی خواهد بود.

آشنایی با هنر در تاریخ (۱)

شماره درس : ۱۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی دانشجویان با سیر تحول و تطور هنر در تاریخ (از آغاز تا صدر مسیحیت)

سرفصل دروس :

- آشنایی با هنر غارنشینان (پارینه سنگی) : نقاشی، کنده کاری ها و پیکره ها با تأکید بر نقاشی های غار میرملاس و همیان در غرب

ایران.

- آشنایی با هنر میان سنگی (نقاشی های پناهگاهی)، آشنایی با هنر نوسنگی، درشت سنگ ها در سالزبری انگلستان.

- آشنایی با هنر نوسنگی در خاور نزدیک، هنر اریحا و هنر جتل هوبوگ.

- آشنایی با هنر بین النهرین :

سومریان : معماری - (زیگورات)، پیکر تراشی

اکدیان، بابل، آشوریان (معماری، پیکر تراشی)، بابل نوین

- آشنایی با هنر ایران :

هنر ایران بین هزاره دهم تا پنجم پیش از میلاد

آشنایی با هنر پیش از تاریخ (سفالگری در سیلک کاشان، اسماعیل آباد قزوین، شوش و غیره)

آشنایی با هنر ایران باستان، مادها، هخامنشیان (پاسارگاد، تخت جمشید، کاخ شوش) نقوش برجسته، هنرهای صناعی.

سلوکیان و اشکانیان : معماری (کاخ نساء، کوه خواجه، کاخ آشورا)، هنرهای صناعی، نقاشی.

ساسانیان : معماری (کاخ فیروزآباد - بیشاپور - سروستان) هنرهای صناعی - نقاشی - نقوش برجسته.

- آشنایی با هنر مصر :

دوره کهن، دوره میانه، دوره جدید

کهن : معماری، (اهرام ثلاثه)، نقاشی، نقوش برجسته و پیکرتراشی

میانه : معماری (مقابر تخته‌سنگی)، نقاشی، نقش برجسته و پیکرتراشی

دوره جدید : معماری (مقابر و معابد)، نقاشی نقوش برجسته و در ضمن تغییرات هنری مصر در دوره آخناتون باید توضیح کامل

داده شود.

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

آشنایی با هنر در تاریخ (۲)

شماره درس : ۱۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی دانشجویان با سیر تحول و تطور هنر در تاریخ از آغاز مسیحیت تا نئوکلاسیک

سرفصل دروس

- آشنایی با هنر صدر مسیحیت : مقابر دخمه‌ای، موزائیک، نقاشی، نقوش برجسته، هنرهای صناعی

- آشنایی با هنر بیزانس : شهر راونا، معماری (گالایلاکیدا، اپولیناره، سان‌ویتاله)، نقاشی، هنرهای صناعی - آشنایی با هنر دوره

رومانسک : معماری، نقاشی، پیکرتراشی، هنرهای صناعی

- آشنایی با هنر دوره گوتیک : معماری، پیکرتراشی، شیشه منقوش

- آشنایی با هنر دوره رنسانس :

رنسانس در ایتالیا : معماری، پیکرتراشی، نقاشی

رنسانس در ونیز : معماری، نقاشی

رنسانس در اروپای شمالی (فلاندر) : نقاشی

- آشنایی با هنر دوره باروک :

باروک در ایتالیا : معماری، پیکرتراشی، نقاشی

باروک در فرانسه : معماری، پیکرتراشی، نقاشی

باروک در هلند : معماری، پیکرتراشی، نقاشی

باروک در انگلستان : معماری، پیکرتراشی، نقاشی

- آشنایی با هنر دوره روکوکو :

روکوکو در فرانسه

روکوکو در انگلستان و آلمان

- آشنایی با هنر یونان :

الف - آشنایی با تمدن اژه (تمدن مینوسیها، تمدن سیکلادی، تمدن میسنی ها)

ب - آشنایی با هنر یونان :

هنر دوره هندسی - سفالها، پیکر تراشی

هنر دوره خاورمیانه - سفالها، معماری، نقوش برجسته، نقاشی

هنر دوره کلاسیک - معماری (هنر اکروپولیس)، پیکر تراشی، نقاشی و نقوش برجسته

هنر دوره هلنی - معماری، نقوش برجسته، نقاشی، (باید توجه شود که نقاشی این دوره بیشتر نقاشی روی سفال می باشد).

- آشنایی با روم :

الف - آشنایی با هنر اتروسک ها

معماری (مقابر)، تابوت و مجسمه های سفالین، مجسمه سازی (گرگ کاپیتول و حیوان کیمره و غیره)

ب - آشنایی با هنر روم :

معماری و طرحهای عمرانی (حمامها، ورزشگاهها، کولوسیوم، طاق نصرت، فوروم و غیره)، پیکر تراشی و نقوش برجسته، نقاشی.

- آشنایی با هنر خاور دور :

الف - آشنایی با هنر بودائی و هندی، معماری حجاری، نقاشی

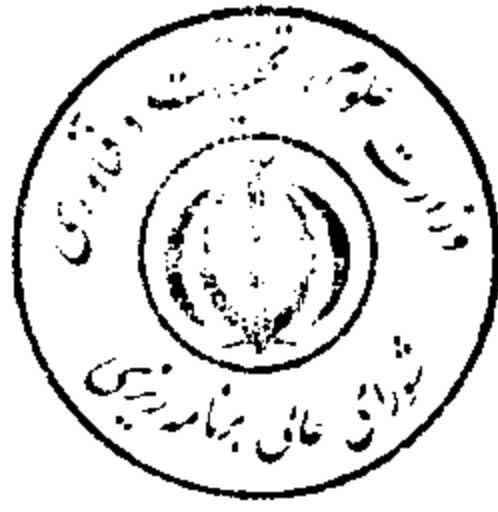
ب - آشنایی با هنر چین و ژاپن، معماری، حجاری، نقاشی

- آشنایی با تمدن های بومی آمریکا :

هنرهای صناعی و نقاشی

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

هندسه نقوش در هنرهای سنتی ایران (۱)

شماره درس : ۱۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنا نمودن دانشجویان با هندسه نقوش در هنرهای سنتی ایران و چگونگی ترسیم نقوش هندسی در این دسته از هنرها.

سرفصل دروس :

- بررسی هندسه سنتی و تأثیر آن بر نقشه‌های به کار رفته در این هنرها (نظیر نقوش هندسی - اسلیمی و ختایی)

- بررسی جایگاه دایره در هندسه سنتی و نقوش هندسی

- بررسی اصول و مبانی ترسیم در نقش‌های سنتی خصوصاً نقوش هندسی

- آشنایی با نقوش هندسی و اسامی و اصطلاحات به کار رفته در آن

- آشنایی با شیوه‌های ترسیم نقوش هندسی

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

* دانشجویان می‌بایست حداقل هر دو هفته یکبار، ترسیم یک نقش را انجام و رنگ‌گذاری نمایند.

هندسه نقوش در هنرهای سنتی ایران (۲)

شماره درس : ۱۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : هندسه نقوش در هنرهای سنتی ایران (۱)

هدف :

ترسیم نقوش هندسی به صورت عملی و دستیابی دانشجو به چگونگی طراحی و ترسیم نقوش هندسی و تلفیق و ابداع طرحهای مناسب.

سرفصل دروس :

- بررسی جایگاه نقوش هندسی در هنرهای سنتی
- چگونگی دستیابی به اصول طراحی نقش هندسی
- ترسیم نقوش هندسی پیچیده و رنگ آمیزی آن بر اساس سنتی و شناخت این رنگها.
- تلفیق نقوش هندسی در یکدیگر
- استفاده از نقوشی دیگر در تلفیق یا نقوش هندسی.
- ابداع و ارائه طرحهای جدید در نقوش هندسی.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم و ارائه یک طرح با نقوش هندسی و تلفیق آن با نقوش دیگر در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی سنتی (۱)

شماره درس: ۱۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: مبانی هنرهای تجسمی (۱)، هندسه نقوش در هنرهای سنتی ایران (۱)

هدف:

آشنایی دانشجویان با انواع نقوش سنتی و کار عملی در زمینه نقوش اسلیمی و ختایی.

سرفصل دروس:

- معرفی انواع نقوش سنتی هندسی، گردان و شکسته.
  - شیوه حرکت و طراحی نقوش گردان.
  - طراحی نقوش اسلیمی به صورت منفرد و انواع نقوش اسلیمی.
  - ترکیب بندی نقوش اسلیمی به صورت ساده و پیچیده.
  - طراحی نقوش ختایی به صورت منفرد و انواع گلهای آن.
  - ترکیب بندی نقوش ختایی به صورت ساده و پیچیده.
- ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم و اجرای یک پروژه در پایان سال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه طراحی سنتی (۲)

شماره درس : ۱۸

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی سنتی (۱)

هدف :

کار عملی دانشجویان در زمینه طراحی سنتی و اجرای نقوش و ترکیبات سنتی آنها.

سرفصل دروس :

اجرای طرحهای مستقل در هنرهای سنتی و خرده نقوش ها چون انواع بته ها.

- اجرای طراحی اسلیمی و ختایی بصورت مجزا برای یک متن ساده.

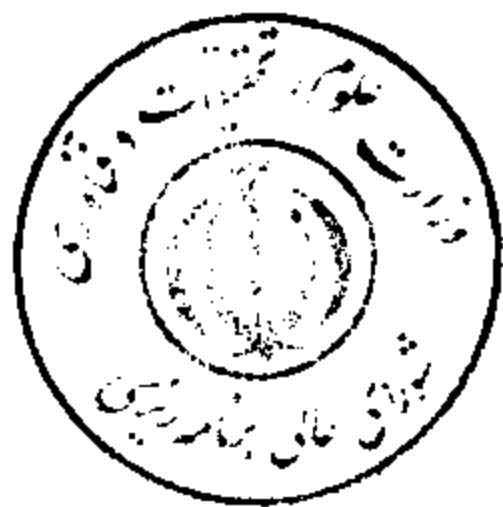
- اجرای طراحی اسلیمی و ختایی در ترکیب با طرحهای سنتی چون لچک، ترنج و شمشه ...

ترکیب نقوش هندسی و گردان در طرحهای سنتی.

طراحی برای یک حاشیه.

* ارزشیابی این درس به صورت اجرای یک پروژه طراحی از نقوش اسلیمی و ختایی و

هندسی برای متن و حاشیه در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی سنتی (۳)

شماره درس : ۱۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی سنتی ۲

هدف :

طراحی سنتی با استفاده از انواع شیوه‌ها و نقشهای سنتی و تلفیق و ترکیب آنها در زمینه‌های مختلف.

سرفصل دروس:

- در ادامه طراحی سنتی ۲

- اجرای طرحهای ترکیبی در زمینه‌های مختلف متن و حاشیه و یا ترنجهای و سر ترنجهای و شمشه.

- طراحی و استفاده از نقوش حیوانی و انسانی در تلفیق با طرحهای اسلیمی و ختایی و یا نقوش هندسی.

- شناسایی، بررسی و تمرین طرحها و نقوش به کار رفته در هنرهای سنتی مناطق مختلف ایران.

- اجرای طرحهای سنتی بر اساس نقوش به کار رفته در هنرهای سنتی مناطق مختلف ایران.

- اجرای ترکیببات تازه بر اساس نقوش به کار رفته در هنرهای سنتی مناطق مختلف ایران.

ارزشیابی این درس به صورت اجرای یک پروژه طراحی و رنگ آمیزی آن از سرفصلهای

فوق در پایان ترم خواهد بود.

آشنایی با فرهنگ و ادب ایران

شماره درس : ۲۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

شناخت سابقه، ادبیات فارسی و قدمت منابع مکتوب در نسبت با اوضاع فرهنگی هر دوره و سیر تاریخی و تحول آن تا به امروز.

سرفصل دروس:

- تعریف فرهنگ و ادب و نسبت آنها با یکدیگر.
- اجمالی از تاریخ و اوضاع فرهنگی ایران تا انقراض دولت هخامنشی.
- زبانهای ایرانی باستان در نسبت با خانواده، زبانهای هند و اروپایی و هند و ایرانی.
- ظهور زرتشت و اصلاح دینی وی و متن دینی (اوستا - گاهان - یسنا - یشتها - خرده اوستا - وندیداد و ویسپرد).
- دین دولت هخامنشی و کتیبه‌های شاهان هخامنشی.
- اجمالی از تاریخ و اوضاع فرهنگی ایران تا ظهور اسلام.
- زبان فارسی میانه، سیر از زبانهای ایرانی باستان به فارسی میانه: پارسیک، پهلوانیک و زبانهای شرقی و بررسی آثار مکتوب به جای مانده.
- فتح ایران توسط مسلمانان و تأثیر آن در تفکر قوم ایرانی.
- اجمالی از تاریخ و اوضاع فرهنگی ایران و ملل و نحل دوره اسلامی تا حمله مغول.
- تکوین زبان فارسی دری و کهن‌ترین متون مثنوی فارسی شامل تراجم قرآن، کتب متصوفه، تاریخ و جغرافیا و ... و ویژگیهای سبکی و موضوعی آن.
- نسبت صورت و معنا در شعر فارسی و قالب شعری: مثنوی، قصیده، غزل، رباعی و ...

- شعر هجائی پیش از اسلام و شعر عروضی دوره اسلامی و ظهور سبک خراسانی و معرفی شعرای برجسته آن.

- اجمالی از تاریخ و اوضاع فرهنگی ایران از مغول تا قاجار.

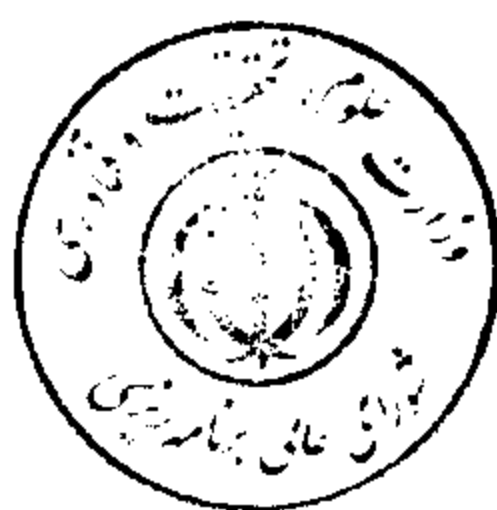
- آثار مهم منشور در حوزه‌های مختلف بعد از حمله مغول.

- اجمالی از علوم بلاغی و صنایع لفظی و معنوی.

- سبک عراقی و شاعران برجسته آن.

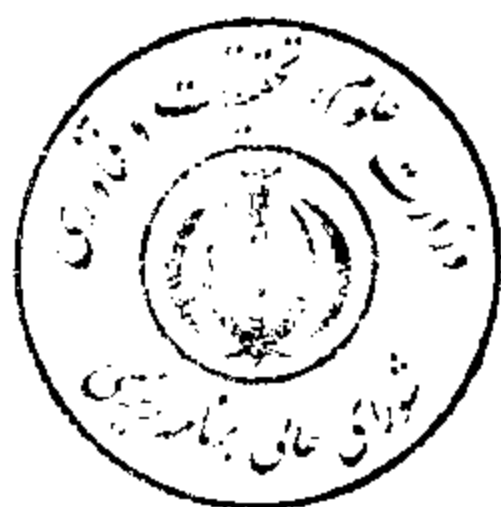
- سبک استعاره (هندی) و شاعران برجسته آن.

- دوره قاجار و تأثیر تجدد و غربزدگی به زبان فارسی.

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

آشنایی با خوشنویسی

شماره درس: ۲۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: ندارد

هدف:

آشنایی با انواع خطوط و ویژگی‌های هر یک از آنها.

سرفصل دروس:

- آشنایی با انواع خطوط و پیدایش هر یک از آنها:

○ خط کوفی، پیدایش و ویژگی‌های آن

○ خطوط ریحان، محقق، نسخ و ثلث، پیدایش و سیر تطور آن

○ خطوط تعلیق، نستعلیق و شکسته، پیدایش و سیر تطور آن

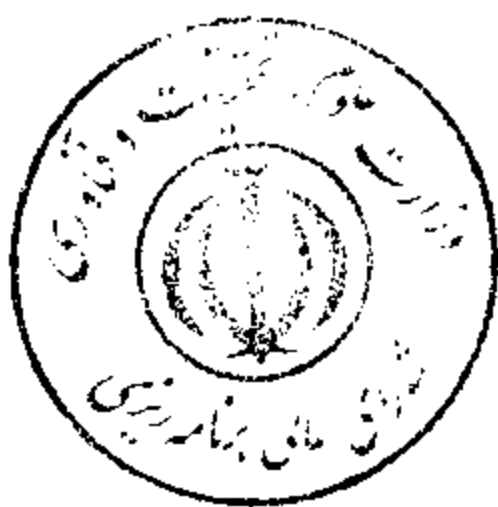
○ خط تحریری

- آشنایی عملی با قواعد حروف و سطر نویسی خط نستعلیق و یکی دیگر از خطوط به انتخاب استاد.

- آشنایی اجمالی با تفاوت‌های هر یک از خطوط مذکور.

- آشنایی با اصول دوازده گانه خط: ترکیب، کرسی، نسبت، ضعف، قوت، سطح، دور، صعود، مجازی، نزول، حقیقی، اصول، شأن و صفا.

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان عملی و کتبی در پایان ترم خواهد بود.

آشنایی با سفال و کاشی

شماره درس : ۲۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با هنرهای سنتی (۲)، همزمان با آشنایی با آبگینه و آشنایی با نساجی سنتی
هدف : آشنایی اجمالی با روشهای ساخت سفال و کاشی.

سرفصل دروس :

- آشنایی اجمالی با تاریخ سفال و کاشی در ایران.
- آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار مورد استفاده در سفالگری و کاشی سازی.
- آشنایی با روشهای آماده سازی مواد اولیه.
- آشنایی عملی با روشهای ساخت و شکل دهی (فشاری، ورقه ای، لوله ای و چرخکاری) و الحاقات در سفالگری.
- آشنایی عملی با روشهای ساخت کاشی (ساده، گود، برجسته معرق، معقلی).
- آشنایی با انواع لعاب.
- آشنایی عملی با شیوه های نقاشی و لعاب کاری روی سفال و کاشی.
- آشنایی با مناطق عمده تولید سفال و کاشی.

ارزشیابی این درس به صورت آزمون کتبی و ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

آشنایی با آبگینه

شماره درس : ۲۳

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز: آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۲)، همزمان با آشنایی با سفال و کاشی و آشنایی با نساجی سنتی.

هدف: آشنایی با آبگینه، روشهای ساخت و تزئین آن.

سرفصل دروس:

- آشنایی با تاریخ شیشه گری در ایران.
- آشنایی با خواص و ویژگیهای شیشه.
- آشنایی با فرمولهای مختلف ترکیب بار کوره.
- آشنایی با کوره، سیستمهای سوخت و گرمخانه.
- آشنایی عملی با روشهای مختلف شکل دهی شیشه.
- شکل دهی به روش فوتی (دمش).
- شکل دهی به روش فوتی - قالبی.
- آشنایی با روشهای مختلف تزئین و تکمیل شیشه (روشهای الحاقی و تلفیقی تزئین شیشه، شیشه های دو پوست و سه پوست، نحوه مات کاری و آبگز کردن شیشه، تراش شیشه).
- آشنایی عملی با نقاشی روی شیشه.

* ارزشیابی این درس بصورت آزمون کتبی در پایان نیمسال تحصیلی و ارزیابی کار عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

آشنایی با نساجی سنتی

شماره درس : ۲۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

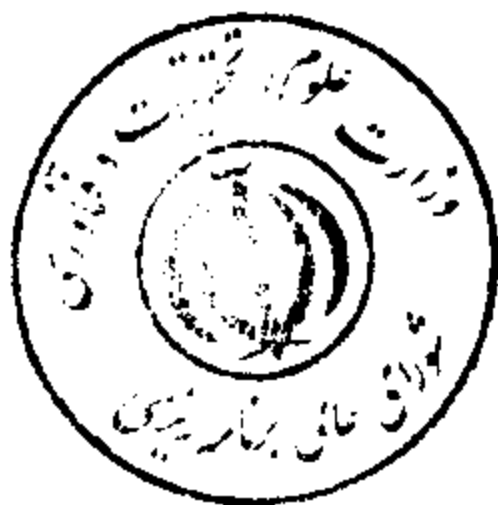
پیشنیاز: آشنایی با هنرهای سنتی (۲)، همزمان با آشنایی با سفال و کاشی و آشنایی با آبگینه
هدف :

آشنایی دانشجویان با اصول و مبادی و کلیات نساجی سنتی ایران

سرفصل دروس:

- آشنایی با تاریخ نساجی سنتی در ایران از دیرباز تا کنون.
- آشنایی با مواد اولیه مصرفی (نباتی، حیوانی، معدنی و نیز برخی الیاف مصنوعی) در نساجی سنتی و روشهای شناخت آن.
- آشنایی عملی با ابزار و وسایل کار و دستگاههای نساجی سنتی.
- آشنایی عملی با مکانیزم کار دستگاههای نساجی سنتی (دووردی، چهاروردی، دستوری، ژاکارد دستی).
- آشنایی با روشهای تولید دستبافهای هنری ایران (زری، ترمه، مخمل و دارایی) و مهمترین طرحها و نقوش رایج در هر یک.

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی و نیز ارائه کار عملی (نمونه‌هایی از بافت بر روی دستگاههای نساجی سنتی دووردی با چهاروردی) در پایان ترم خواهد بود.

آشنایی با هنرهای مرتبط با چوب

شماره درس : ۲۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۲)، آشنایی با نساجی سنتی و همزمان با آشنایی با هنر فلزکاری.

هدف : آشنایی با صنایع دستی و هنرهای سنتی مرتبط با چوب

سرفصل دروس:

- آشنایی با تاریخ صنایع دستی و هنرهای مرتبط با چوب در ایران.
- آشنایی با انواع کلی چوب، خواص و ویژگیها، محاسن و معایب چوب.
- آشنایی با هنرهای مرتبط با چوب (خراطی، کنده کاری، منبت کاری، ریزه کاری، مشبک کاری، معرق کاری).
- آشنایی کلی با مراکز عمده تولید صنایع چوبی شیراز، گلپایگان، آباده، سنندج، ارومیه، رشت و ...)
- آشنایی با آثار برجسته و شاخص هنرهای مرتبط با چوب در موزه‌ها و گنجینه‌های ایران و اساتید آن.
- آشنایی عملی با انواع ویژگیهای چوبهای مورد مصرف در هنرهای سنتی.
- آشنایی عملی با مواد اولیه و ابزار کار و وسایل کار مورد استفاده در کارگاههای ذیربط.
- آشنایی عملی با هنرهای معرق و منبت.

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی و ارزیابی کار عملی در زمینه منبت و معرق (با نظر استاد مربوطه) در پایان ترم خواهد بود.

آشنایی با هنر فلزکاری

شماره درس : ۲۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز: آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۲)، آشنایی با هنرهای مرتبط با چوب

هدف :

آشنایی دانشجویان با فلز و هنرهای سنتی مرتبط با آن.

سرفصل دروس:

- آشنایی با تاریخ فلزکاری در ایران از آغاز تا به امروز.

- آشنایی با خصوصیات و ویژگیهای فلز.

- آشنایی با فلزات مورد استفاده در هنرهای سنتی مرتبط با فلزکاری و سایر مواد اولیه مصرفی در آن.

- آشنایی با ابزار و وسایل کار مربوط به رشته‌های مختلف فلزکاری.

- آشنایی با هنرهای مرتبط با فلز (چکش‌کاری روی فلزات، دواتگری، حکاکی، قلمزنی، مشبک‌کاری، قلمزنی برجسته، ترصیح و

مرصع‌کاری، مینا‌کاری، طلاکوبی روی فولاد، فیروزه‌کوبی، ساخت زیورآلات، چاقوسازی و ساخت قلمتراش، قفل‌سازی و ضریح‌سازی) از

طریق بازدید از آثار موجود در موزه‌ها و نیز کارگاه‌ها و مراکز تولید ذیربط.

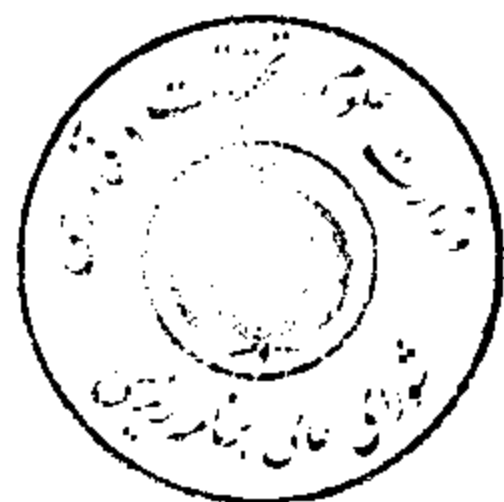
- آشنایی عملی با انواع قلمزنی.

- آشنایی عملی با مليله کاری.

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی و ارزیابی کارهای عملی در زمینه قلمزنی یا

مليله کاری در پایان ترم خواهد بود.

طرح اشیاء در هنرهای سنتی

شماره درس : ۲۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز: آشنایی با هنرهای سنتی (۲) و هنر در تمدن اسلامی (۲)

هدف :

آشنایی با طراحی احجام در شاخص ترین آثار هنرهای سنتی.

سرفصل دروس:

- بررسی طراحی احجام از نظر شکل در ارتباط با عملکرد آن.

- بررسی طراحی احجام از نظر جنس و قابلیت شکل پذیری آن.

- بررسی طراحی احجام با توجه به ارتباط با انسان.

- بررسی طراحی احجام با توجه به تناسبات زیباییشناسی.

- بررسی طراحی احجام با نحوه تفکر انسان در ادوار گذشته.

- چگونگی طراحی نقش و رنگ در ارتباط با احجام.

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه تحقیق و ارائه طرحهایی با استفاده از اشیاء شاخص

هنرهای سنتی خواهد بود.

تحقیق در هنرهای سنتی ایران

شماره درس : ۲۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز: روش تحقیق در هنرهای سنتی، آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۲)

هدف :

ایجاد مهارت و توانایی در انجام تحقیق در هنرهای سنتی و آشنایی با شیوه نگارش و ارائه آن.

سرفصل دروس:

- انتخاب موضوع تحقیق، تدوین و ارائه طرح تحقیق.

- آشنایی عملی با شیوه‌های مطالعه متون، بررسی اطلاعات گردآوری شده و تهیه فیش دسته‌بندی فیشها بر اساس عناوین و زیر عناوین تحقیق.

- آشنایی عملی با شیوه تدوین و نگارش تحقیق، نگارش چکیده، پیشگفتار، تهیه فهرست عناوین (مطالب جداول، نمودار، تصاویر)

مقدمه، متن تحقیق و نتیجه‌گیری و پیشنهاد و تهیه فهرست منابع و مأخذ کتابها و نشریات و ... و ذکر پانویس‌ها.

- بررسی و نقد حداقل دو تحقیق شاخص در زمینه هنرهای سنتی.

- ارائه تحقیق در کلاس توسط دانشجو و نقد آن توسط دیگر دانشجویان.

* ارزشیابی این درس بصورت ارزیابی انجام شده و چگونگی ارائه آن در پایان ترم خواهد بود.

آشنایی با صنایع دستی سایر ملل

شماره درس : ۲۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز: آشنایی با هنرهای سنتی ایران (۲)

هدف :

بررسی انواع پیشینه تاریخی و ویژگیهای صنایع دستی چند کشور شاخص جهان.

سرفصل دروس:

آشنایی با شورای جهانی صنایع دستی و تشکیلات آن و فعالیتهای بین المللی برای معرفی ارزشهای صنایع دستی.

- آشنایی با خصوصیات صنایع دستی کشورهای آسیایی و بحث و بررسی پیرامون پیشینه تاریخ، خصوصیات، انواع و تحولات صنایع دستی در کشورهای هند، چین، ژاپن و اندونزی.

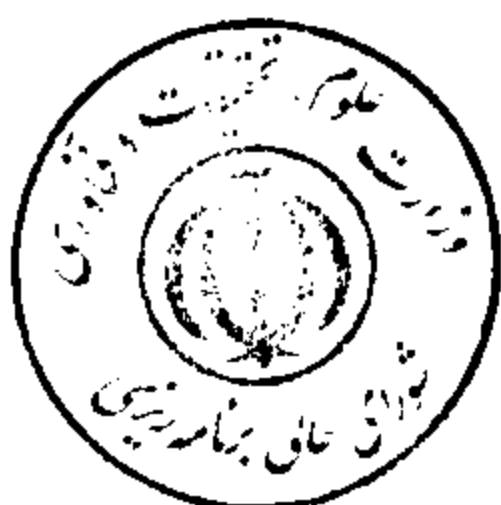
- آشنایی با خصوصیات صنایع دستی ممالک آفریقایی و بحث و بررسی پیرامون پیشینه تاریخی، خصوصیات انواع و تحولات صنایع دستی در کشورهای مصر، مغرب، تونس، نیجریه، آفریقای جنوبی و کنیا.

- آشنایی با خصوصیات صنایع دستی ممالک اروپایی و بحث و بررسی پیرامون پیشینه تاریخی، خصوصیات، انواع و تحولات صنایع دستی در کشورهای ایتالیا، یونان، فرانسه، چک و روسیه.

- آشنایی با خصوصیات صنایع دستی ممالک آمریکای شمالی، جنوبی و مرکزی و بحث و بررسی پیرامون پیشینه تاریخی، خصوصیات، انواع و تحولات صنایع دستی در کشورهای مکزیک، پرو، کوبا و هنرهای اقوام بومی آمریکای شمالی.

- آشنایی با خصوصیات صنایع دستی ممالک قاره اقیانوسیه و بحث و بررسی پیرامون پیشینه تاریخی، خصوصیات، انواع محصولات صنایع دستی در میان اقوام بومی این قاره.

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

حکمت هنر اسلامی

شماره درس : ۳۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

شناخت ومعانی و معاییر هنر از منظر حکمت دینی به منظور آشنایی دانشجویان با مبانی نظری هنر.

سرفصل دروس:

- معنی کلمه هنر و سابقه تاریخی آن، توسعه و تحول معنی کلمه هنر.
- هنر عام و خاص و ارتباط آن با فن و صنعت.
- معنی کلمه ART و سابقه تاریخی آن - توسعه و تحول معنی کلمه ART.
- هنر و ارتباط آن با محاکات، ابداع، فن، مهارت و تکنیک.
- نسبت صورت و ماده در هنر.
- ادراک هنری و نسبت آن با خیال.
- اقسام ادراک: حسی، خیالی، وهمی و معنوی
- صورتهای خیالی در تفکر فلسفی، اشراقی و عرفانی و فرق آنها با یکدیگر (خیال متصل و خیال منفصل).
- حضرات خمس در تصوف نظری و ارتباط آن با هنر.
- صورتهای خیالی در اقسام هنر: شعر، موسیقی، معماری، هنرهای تجسمی و هنرهای خاص صنایع مستظرفه.
- نسبت تفکر هنری با: حقیقت و تجلی

جمال و جلال

حُسن

تشبیه و تنزیه

شکر و صحو

سماع

عشق (حقیقی و مجازی)

قرب و بعد

خوف و مراتب آن

حیرت و هیبت احوال و مواجید

جز و کل

و ...

- آراء عرفا در باب هنر: عرفان عملی قبل از محی‌الدین و عرفان نظری محی‌الدین و شارحان وی تا امام خمینی

- مقام عرفان اسلامی در پیشبرد انواع هنر.

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

مبانی زیبا شناسی

شماره درس : ۳۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی با مبانی و سیر تاریخی نظریات زیبایی شناسی.

سرفصل دروس:

- بررسی میانی زیبایی شناسی.

○ تعریف زیبایی و حسن.

○ ادراک زیبایی و تفاوت آن با دیگر اقسام ادراک.

○ تعریف فن، صنعت و ابداع هنری.

- بررسی مبانی زیبایی شناسی بر اساس معارف اسلامی.

○ جمال و جلال و حسن در معارف اسلامی و نسبت آن به تأویل استحسانی آثار هنری.

○ تشبیه و تنزیه در معارف اسلامی و نسبت آن به تأویل استحسانی آثار هنری.

○ وحدت و کثرت در معارف اسلامی و نسبت آن به تأویل استحسانی آثار هنری.

○ جزء و کل در معارف اسلامی و نسبت آن به تأویل استحسانی آثار هنری.

○ ظهور و بطون در معارف اسلامی و نسبت آن به تأویل استحسانی آثار هنری.

○ ماده و صورت در معارف اسلامی و نسبت آن به تأویل استحسانی آثار هنری.

○ چگونگی تقرب به اثر هنری جهت فهم حسن و زیبایی آن.

- تاریخ نظریات و سیر تحول مبانی زیبایی شناسی.

○ یونان و روم (افلاطون، ارسطو، رواقیون، اپیکوریان و افلوپین)

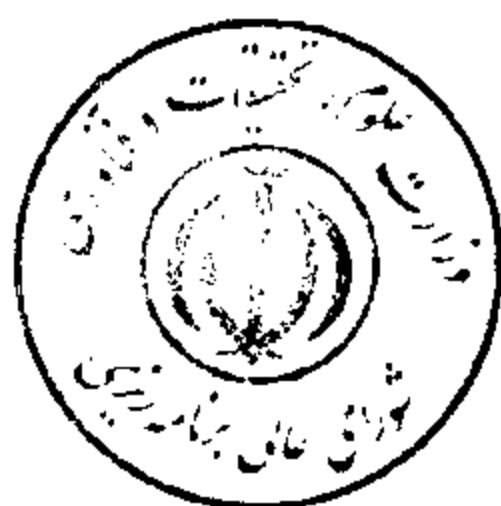
○ قرون وسطی (سنت اگوستین، سنت توماس و عرفان مسیحی)

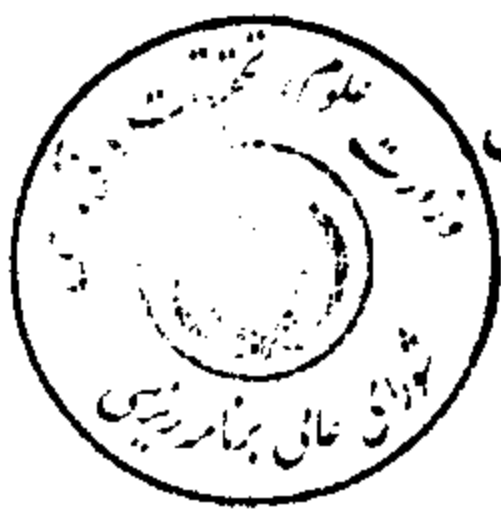
○ دوره اسلامی (فارابی، ابن سینا، سهروردی، ابن عربی و شارحان وی و ...)

○ دوره جدید (دکارت و کارتزین ها، باومگارتن، هیوم، کانت، شیلر، شیلینگ، هگل، نیچه، کروچه، هیدگر و ...) مکاتب فلسفی

معاصر (اگزیستانسیالیسم، فنومنولوژی، هرمنوتیک و ...)

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

سیر تحول و تطور نقوش و نمادها در هنرهای سنتی

شماره درس: ۳۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مبانی زیبایی شناسی

هدف:

بررسی و تحقیق پیرامون سیر تحول و تطور نقوش و نمادها در هنرهای سنتی ایران و شناخت مبادی و مبانی و ویژگی های این نقوش و نمادها و چگونگی کارکرد آن در آثار مختلف.

سرفصل دروس:

تعریف نماد

- بررسی کلی تأثیرات دین، جامعه، آداب و رسوم و غیره بر نقوش و نماد.
- نقوش و نمادها (هندسی، گیاهی، اشیاء حیوانی، انسانی) در هنر پیش از تاریخ ایران سفال و غیره.
- نقوش و نمادها (هندسی، گیاهی، اشیاء حیوانی، انسانی) در هنر عیلام و کاربرد و تأثر آن از هنر بین النهرین.
- نقوش و نمادها (هندسی، گیاهی، اشیاء حیوانی، انسانی) در مفرغهای لرستان.
- نقوش و نمادها (هندسی، گیاهی، اشیاء حیوانی، انسانی) در هنر (ماد، هخامنشی، سلوکی ها، اشکانیان و ساسانیان) در هنرهای مختلف (معماری، نقاشی، مهرها، سکه ها، حجاری ها، فلزات و غیره).
- نقوش و نمادها در قرون اولیه اسلامی ایران (دوره های متقارن) در هنرهای مختلف
- نقوش و نمادها (هندسی، گیاهی، اشیاء حیوانی، انسانی) در دوره سلجوقی و ایلخانی در هنرهای مختلف.
- نقوش و نمادها (هندسی، گیاهی، اشیاء حیوانی، انسانی) در دوره تیموری و صفوی در هنرهای مختلف.
- نقوش و نمادها (هندسی، گیاهی، اشیاء حیوانی، انسانی) در دوره زندیه و قاجاریه در هنرهای مختلف.

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه کار تحقیقی توسط دانشجویان و امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

تاریخچه شیشه‌گری در ایران و جهان

شماره درس : ۳۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنایی با آبگینه

هدف :

آشنایی با پیشینه و سیر و تحول و تطور شیشه‌گری در ایران و جهان.

سرفصل دروس:

- آشنایی با شیوه‌های ساخت اشیاء شیشه‌ای در مهمترین مناطق شیشه‌گری جهان مانند بین‌النهرین، مصر، سوریه و ...

ساخت اشیاء تزئینی از قبیل مهره، منجوق و ... از شیشه طبیعی و شیشه مذاب.

ساخت ظروف شیشه‌ای با استفاده از قالب شنی.

ساخت ظروف شیشه‌ای با استفاده از قالب گلی.

ساخت شیشه‌های هزارگل (شیشه موزائیکی).

ساخت اشیاء شیشه‌ای به روش فشردن شیشه مذاب در قالب.

ساخت اشیاء شیشه‌ای به روش فوتی (دمیدن در شیشه).

- آشنایی با شیوه‌های تزئین اشیاء شیشه‌ای در مهمترین مناطق شیشه‌گری جهان.

نوارهای افزوده (نوارزنی، به صورت ساده، زیگزاگ، قوسی و ...)

گل مهره‌زنی، میناکاری، تراش و تلفیق رنگها.

- آشنایی با شیشه‌گری و روشهای تزئین اشیاء شیشه‌ای در ایران از دوره ایلامی تا دوره اسلامی.

- آشنایی با شیشه‌گری و روشهای تزئین اشیاء شیشه‌ای در مراکز مهم آن در قرون اولیه اسلامی (نیشابور، سمرقند، اسکندریه، قاهره،

دمشق و ...)

- آشنایی با شیشه‌گری و روشهای تزئین اشیاء شیشه‌ای در مراکز مهم آن در دوره سلجوقی (ری، گرگان، نیشابور و ...)

- آشنایی با شیشه‌گری و روشهای تزئین اشیاء شیشه‌ای در مراکز مهم آن در دوره صفوی (شیراز، اصفهان، قم و ...) و تأثیر شیشه‌گری

جمهوری و نیز بر شیشه‌گری در این دوره.

- افول شیشه‌گری در ایران بعد از دوره صفوی، گسترش و رونق شیشه‌گری در اروپا (به ویژه ونیز) و تأثیر آن بر شیشه‌گری در ایران

عصر قاجار.

* ارزشیابی این درس به صورت نمره حاصل از انجام تحقیق و آزمون کتبی در پایان ترم

خواهد بود.

آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار (آبگینه)

شماره درس : ۳۴

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با آبگینه

هدف : آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار مورد استفاده در شیشه‌گری سنتی و نحوه کاربرد آنها.

سرفصل دروس:

- آشنایی با مواد اولیه اصلی در شیشه‌گری سنتی و خواص و کاربرد هر یک از قبیل سیلیس، آهک، دولومیت، فلدسپات، سولفات سدیم، خرده شیشه، انواع رنگینه و ...

- آشنایی با مواد کاهش دهنده نقطه ذوب شیشه و نحوه عمل آنها در فرآیند ذوب شیشه.

- آشنایی با انواع مواد دیرگداز مورد استفاده در شیشه‌گری و خواص و کاربرد هر یک.

- آشنایی با ابزار کار مورد استفاده در شیشه‌گری سنتی از قبیل لوله دم، انواع انبرها، انواع قیچی‌ها و نحوه کار با آنها.

- آشنایی با انواع قالبهای مورد استفاده در شیشه‌گری سنتی و مواد اولیه و اجزاء تشکیل دهنده و نحوه کار با آنها از قبیل قالبهای چوبی،

فلزی و ... قالبهای یک پارچه و چند پارچه.

- آشنایی با انواع سوخته‌های مصرفی در شیشه‌گری و ارزش حرارتی هر یک.

- آشنایی اجمالی با انواع مشعلهای مورد استفاده در شیشه‌گری سنتی (گازسوز، مایع‌سوز، مختلط و ...)

- آشنایی اجمالی با ساختمان و نحوه عمل کوره‌های ذوب شیشه در شیشه‌گری سنتی.

* ارزشیابی این درس به صورت آزمون کتبی در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه گل و مرغ سازی

شماره درس: ۳۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: کارگاه طراحی سنتی (۳)

هدف:

آشنایی عملی با طراحی و شیوه‌های گل و مرغ سازی

سرفصل دروس:

- آشنایی با تاریخچه گل و مرغ در هنرهای سنتی
- آشنایی با کاربردهای گل و مرغ در هنرهای دیگر: جلدسازی، قلمدان سازی، قاب آئینه و چوب، کاشی، شیشه، قالی، منبت، خاتم، دیوارنگاری، گچ‌بری و هنرهای فلز
- طراحی از انواع گلها و بته‌ها (زنبق، قندق، گل محمدی و...) از آثار قدما و طبیعت.
- طراحی از انواع مرغها (بلبل، طاووس، شهره و...) از آثار قدما و طبیعت.
- تجزیه و تحلیل آثار قدما و طراحی ترکیب بندی و مرغ براساس آن.
- آشنایی با روش پرداز سیاهی قلم آثار قدما.
- طراحی و اجرای یک نگاره گل و مرغ به شیوه پرداز سیاهی قلم.
- آشنایی با روش پرداز الوان و اجرای یک نمونه از گلها و مرغهای آثار قدما.
- طراحی و اجرای یک نگاره گل و مرغ به شیوه پرداز الوان.

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

تذکر: در هر دو مرحله اجرای سیاهی قلم و الوان توصیه می‌شود با استفاده از گلها و مرغهای موجود در آثار قدما ترکیبی جدید با رعایت اصول ترکیب بندی قدیم ارائه شود.

کارگاه شیشه‌گری (۱)

شماره درس : ۳۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : آشنایی با آبگینه

هدف : آشنایی با مقدمات شیشه‌گری و دستیابی دانشجویان به مهارت نسبی در ساخت اشیاء

شیشه‌ای به روش فوتی.

سرفصل دروس:

- آشنایی با فرآیند ذوب در انواع کوره‌های شیشه‌گری.

- آشنایی عملی با انواع وسایل و ابزار کار در کارگاه‌های شیشه‌گری و نحوه کار با آنها (از قبیل دم، سنگ‌کار، قاشق، قیچی، قالب تخته،

تیغ، دستگاه).

- آشنایی با چگونگی تقسیم کار در کارگاه شیشه‌گری و شناخت مشاغل مختلف و وظایف هر یک (مشاغلی از قبلی استادکاران

دستی ساز وردست، گوسازان دستی و قالبی، باربیاران دستی و قالبی، سردم‌ساز، یا قالبی دست‌ساز، پا‌قالبی قالبی ساز، کوره‌چی، گرمخانه

چی)

- آشنایی عملی با مراحل ساخت یک گلدان شیشه‌ای ساده (تک‌رنگ) به روش فوتی شامل ساخت گوی اولیه، برداشتن بار از کوره،

قاشقی کردن، انبری کردن گردن و دمیدن اولیه در حباب، دمیدن نهایی در حباب و شکل دادن به آن ساخت واگیره و اتصال آن به کف

حباب، جدا کردن حباب از میله دم اول و انتقال آن به واگیره، گرم کردن لبه و گلوگاه حباب، شکل دهی دهانه گلدان، انتقال گلدان به

گرمخانه.

* ارزشیابی این درس بصورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد

بود

کارگاه خیالی نگاری

شماره درس : ۳۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی سنتی (۳)

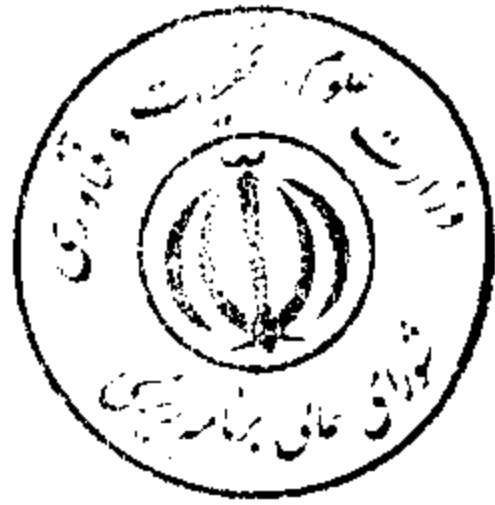
هدف :

آشنایی عملی با خیالی نگاری بطور اجمالی.

سرفصل درس:

- آشنایی با مواد و ابزارهای نقاشی خیالی نگاری و ساخت بوم.
- آشنایی عملی با طراحی ویژه خیالی نگاری و شیوه های انتقال طرح.
- آشنایی عملی با نقاشی و چهره سازی شمایل امام و اولیاء و پهلوانان.
- آشنایی عملی با مجلس سازیهای تعزیه و نقاشی آن.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه تزیینات شیشه (۱)

شماره درس : ۳۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه شیشه گری

هدف :

آشنایی عملی با مراحل مات کاری و تراش شیشه.

سرفصل دروس:

- آشنایی با سایر شیوه‌های تزیین انواع شیشه از قبیل حکاکی (سوزن کاری)، مات کاری و تراش
- شناخت اسیدها و چگونگی تأثیر آنها بر شیشه.
- آشنایی عملی با مراحل ساخت شیشه مات.
- آشنایی عملی با مراحل حکاکی (سوزن کاری) روی شیشه.
- آشنایی با وسایل و ابزار کار تراش شیشه و نحوه کار با آنها.
- آشنایی عملی با مراحل تراشکاری روی شیشه و انواع برشهای حفره‌ای اریب و تخت.
- آشنایی با انواع تراش روی شیشه (تراش خطی، تراش سطحی، تراش دوبل، دواير متحدالمركز، تراش برجسته، تراش تلفیقی، خطی و سطحی).

* ارزشیابی این درس بصورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی آبگینه (۱)

شماره درس : ۳۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه شیشه‌گری (۱)

هدف :

آشنایی با اصول و شیوه‌های طراحی مصنوعات شیشه‌ای

سرفصل دروس:

- آشنایی با ویژگیهای و محدودیتهای شکل‌گیری شیشه مذاب.

○ نقش و دمیدن در شکل‌گیری اولیه

○ نقش ابزارهای ساده از قبیل انواع انبر و قیچی تخته چوب و ... در شکل‌گیری.

○ نقش قالب در شکل‌گیری.

○ تأثیر چرخشهای حین ساخت و قوه جاذبه در شکل‌گیری.

- آشنایی با کاربردهای مصرفی، تزئینی، ... آبگینه‌ها.

- بررسی و مطالعه نمونه آبگینه‌های موجود در گنجینه‌ها از نظر شکل (فرم) و تزئینات و ... و طرح‌برداری از آنها.

- ارائه طرحهای جدید برای شکل (فرم) مصنوعات شیشه‌ای.

- ارائه طرحهای تلفیقی از آبگینه و فلز و ...

- تمرین برای کسب مهارت کافی.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه شیشه‌گری (۲)

شماره درس : ۴۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد :

پیشنیاز : کارگاه شیشه‌گری (۱)

هدف :

تکمیل آموزش‌های مقدماتی و دستیابی دانشجویان به مهارت نسبی در ساخت اشیاء شیشه‌ای به

روش فوتی - قالبی

سرفصل دروس:

ادامه کارگاه شیشه‌گری (۱)

- تمرین و ساخت انواع ظروف ساده شیشه‌ای (تک رنگ) به روش فوتی
- آشنایی عملی با مراحل ساخت انواع ظروف ساده شیشه‌ای (الوان) به روش فوتی.
- شناخت انواع قالبهای چوبی و فلزی آبگینه و آشنایی عملی با نحوه ساخت آنها.
- آشنایی عملی با مراحل ساخت انواع ظروف ساده شیشه‌ای (ساده و الوان) به روش فوتی - قالبی.
- آشنایی عملی با مراحل تزئین ساخته‌های شیشه‌ای با شیشه مذاب.
- شناخت انواع عیوب ساخته‌های شیشه‌ای (از قبیل موجود بودن تاول، جوش، حباب، سنگ، موج ... در شیشه) و آشنایی عملی با چگونگی رفع این عیوب.
- آشنایی عملی با مراحل ساخت شیشه
- تمرین و ساخت انواع اشکال به روشهای فوق و تزئین آنها.

* ارزشیابی این درس بصورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه نقاشی پشت شیشه

شماره درس : ۴۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه خیالی نگاری

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌های اجرایی نقاشی پشت شیشه.

سرفصل دروس:

- آشنایی با مواد و مصالح در نقاشی پشت شیشه (پودرهای مولد رنگ - روغن‌ها و خشک‌کننده‌ها و ساخت رنگ‌ها)

- آشنایی با ویژگیهای شناخت شیشه مناسب و محدودیت‌های آن.

- آشنایی با شیوه‌های ساخت و ساز نقش وارونه (قلمگیری و رنگ‌گذاری).

- آشنایی با نقاشی گل و بته، گل و مرغ بر پشت شیشه.

- آشنایی با نقاشی مناظر و چشم‌اندازهای آینه و پلها و ... بر پشت شیشه.

- آشنایی با شمایل‌نگاری پشت شیشه.

- آشنایی با روشهای جیوه‌برداری آینه بمنظور نقاشی پشت شیشه آینه.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی آبگینه (۲)

شماره درس : ۴۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی آبگینه (۱)، همزمان با کارگاه قالب سازی

هدف :

آشنایی با اصول و مراحل طراحی انواع قالبهای مورد استفاده در شیشه گری و ارتقاء سطح مهارت دانشجویان در ساخت قالب.

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با شیوه‌های طراحی مدل و تمرین برای کسب مهارت کافی در طراحی مدل.
- آشنایی با ویژگیها و خواص مواد اولیه مورد استفاده در ساخت مدل از قبیل گچ پلاستر، چوب، فلز و ...
- آشنایی عملی با ابزار کار مدل سازی (چرخ مدل سازی و ...) و تمرین و کار با آنها.
- آشنایی عملی با شیوه‌ها و مراحل ساخت مدل و تمرین برای کسب مهارت کافی در ساخت مدل.
- ساخت قالب مفنی از روی مدل.
- ساخت کامل سه نمونه مدل و قالبهای مربوط به آن (یکپارچه، چند پارچه) اجرا و ساخت چند نمونه مصنوعات با استفاده از هر یک از قالبهای مذکور.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه قالب سازی

شماره درس : ۴۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه شیشه گری (۱)

هدف :

آشنایی با اصول و مراحل ساخت انواع قالبهای مورد استفاده در شیشه گری

سرفصل دروس:

- آشنایی با کارکرد قالب در شکل دهی به مصنوعات شیشه ای.

- آشنایی با ویژگیها و خواص مواد اولیه مورد استفاده در ساخت قالب از قبیل گچ پلاستر، چوب و فلز (قابلیت شکل پذیری، مقاومت در

مقابل حرارت، فرسایش و ...)

- آشنایی با انواع قالبهای مورد استفاده در شیشه گری از قبیل:

قالبهای گچی، چوبی، فلزی (مفتولی، چدنی و آهنی و ...)

قالبهای تخت و شکل دار.

قالبهای یکپارچه، دو پارچه، سه پارچه.

- آشنایی با اجراء قالبها و کارکرد آنها (مدل، قالب منفی و ...)

- آشنایی عملی با شیوه ها و مراحل ساخت قالب منفی.

- طراحی و ساخت کامل سه نمونه کامل یکپارچه و چند پارچه از گچ پلاستر، چوب یا فلز و اجرا و ساخت پنج نمونه مصنوعات

شیشه ای با استفاده از هر یک از قالبهای مذکور.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی ردیف آخر سرفصل درس خواهد

بود.

کارگاه شیشه‌گری (۳)

شماره درس : ۴۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه شیشه‌گری (۲)

هدف :

آشنایی عملی با مراحل ساخت اشیاء شیشه‌ای به روش پرس و همچنین ساخت سایر انواع شیشه.

سرفصل دروس:

- در ادامه کارگاه شیشه‌گری (۲)، تمرین و ساخت انواع اشکال شیشه‌ای به روش فوتی، قالبی و تزئین آنها.

- آشنایی عملی با مراحل ساخت شیشه با رفتن.

- آشنایی عملی با مراحل ساخت شیشه‌های دو پوست و سه پوست.

- آشنایی عملی با مراحل ساخت اشیاء از تلفیق شیشه با فلز و ...

- آشنایی عملی با مراحل ساخت شیشه به روش پرس.

- آشنایی عملی با مراحل حکاکی روی شیشه.

- آشنایی عملی با مراحل ساخت شیشه معرق (معرق‌کاری)

- تمرین و ساخت انواع اشکال شیشه‌ای به روشهای فوق.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم

خواهد بود.

کارگاه تزئینات شیشه (۲)

شماره درس : ۴۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه تزئینات شیشه (۱)

هدف :

آشنایی عملی با مراحل نقاشی روی شیشه.

سرفصل دروس:

- شناخت انواع رنگهای مورد مصرف در نقاشی روی شیشه و ویژگیهای آنها از نظر دمای پخت و حداکثر دمای قابل تحمل و ...

- آشنایی عملی با اجراء و ترکیبات رنگی مورد استفاده در نقاشی روی شیشه.

- آشنایی عملی با مراحل نقاشی روی شیشه‌های رنگی (تک‌رنگ) و شیوه پخت آن.

- آشنایی عملی با مراحل نقاشی روی شیشه‌های بی‌رنگ (بلور) و مراحل و شیوه پخت آن.

- آشنایی عملی با مراحل طلائندازی روی شیشه و شیوه پخت آن.

- آشنایی عملی با مراحل تلفیق تراش و نقاشی روی شیشه.

* ارزشیابی درس بصورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

زیبایی شناسی آبگینه

شماره درس : ۴۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : مبانی زیبایی شناسی، کارگاه طراحی آبگینه (۲)

هدف :

شناخت اصول و مبادی زیبایی شناسی آبگینه.

سرفصل دروس:

- آشنایی با مبادی زیبایی شناسی آبگینه.
- مطالعه وحدت اجزاء در طرح و رنگ آبگینه شامل وحدت مرکزی، وحدت قرینه، وحدت انتشار منضبط، وحدت اسلیمی.
- بررسی رابطه شکل (فرم) و مصنوع در آبگینه ها.
- بررسی رابطه رنگ و مصنوع در آبگینه ها.
- بررسی رابطه رنگ و نقش مصنوع در آبگینه ها.
- بررسی رابطه شکل (فرم) و رنگ در آبگینه ها.
- طبقه بندی نقوش بر اساس اشکال (فرمهای) آبگینه ها در هر دوره.
- مقایسه اشکال (فرمها) و نقوش همسان در آبگینه ها و سایر هنرهای صناعی در دوره.
- مقایسه اشکال (فرمها) و نقوش آبگینه ها در ادوار مختلف.
- شناسایی رنگ در آبگینه های ادوار و مناطق مختلف.
- طراحی و رنگ آمیزی از آبگینه های ادوار مختلف مطابق با نمونه اصلی.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم و

امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه تخصصی (آبگینه)

شماره درس : ۴۷

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی آبگینه (۲)

هدف :

کسب مهارت در زمینه‌های طراحی و ساخت مصنوعات شیشه‌ای یا تزئین مصنوعات شیشه‌ای یا طراحی و ساخت قالب.

سرفصل دروس:

دانشجویان در این درس با توجه به استعداد و علاقه خود یکی از زمینه‌های ذیل را انتخاب و آموزش‌های لازم برای دستیابی به تخصص در آن زمینه را طبق برنامه‌هایی که از سوی استاد مربوط تنظیم خواهد شد، فرا خواهند گرفت.

الف : طراحی و ساخت مصنوعات شیشه‌ای

ب : طراحی و نقاشی روی شیشه

ج : طراحی و ساخت قالب

دانشجویان موظفند مجموعه کارهای عملی انجام شده را در پایان نیمسال تحصیلی به صورت یک‌جابه نمایش بگذارند.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

تاریخچه آثار هنری چوبی

شماره درس : ۴۸

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنایی با هنرهای مرتبط با چوب

هدف :

آشنایی با پیشینه و سیر تحول و تطور هنرهای مرتبط با چوب از دیرباز تا کنون.

سرفصل دروس:

- آشنایی با تاریخچه صنایع و هنرها و نیز نحوه استفاده و کاربرد چوب در ایران پیش از اسلام.
- آشنایی آثار و هنرهای مرتبط با چوب در صدر اسلام (از آغاز تا دوره سلجوقی) بر مبنای منابع مکتوب و آثار موجود.
- آشنایی با هنرهای مرتبط با چوب در دوره سلجوقی بر مبنای منابع مکتوب و نیز بررسی آثار چوبی به جای مانده در هنر و معماری ایران (آثار خراطی، کنده کاری و منبت موجود در گنجینه ها یا موجود در مساجد و ابنیه مذهبی و تاریخی).
- آشنایی با آثار و نمونه های شاخص چوبی به جای مانده از دوره های مغول و تیموری بر اساس منابع مکتوب و یا بررسی نمونه ها و یا بقایای آثار چوبی.
- آشنایی با آثار و نمونه های چوبی از دوره صفویه شامل آثار خراطی، کنده کاری، منبت، لاک و خاتم موجود در موزه ها یا مجموعه ها و یا موجود در ابنیه و آثار مذهبی و تاریخی مربوط به آن دوران.
- آشنایی با برخی از هنرهای مرتبط با چوب شامل آثار خراطی، کنده کاری، منبت، خاتم، نازک کاری، معرق، منبت، معرق، لاک و سازسازی سنتی در دوره افشاریه، زندیه، قاجاریه و دوران معاصر بر مبنای بررسی خصوصیات این آثار که هم اکنون در موزه ها و دیگر مراکز هنری ایران و سایر کشورهای جهان نگهداری می شوند.
- آشنایی اجمالی با هنرهای مرتبط با چوب در برخی از کشورهای جهان نظیر مصر، چین، هند، پاکستان، اندونزی، استرالیا، نروژ، سوئد و فرانسه و ...

* ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

شناخت چوب در هنرهای سنتی

شماره درس : ۴۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنایی با هنرهای مرتبط با چوب

هدف :

آشنایی با ویژگی‌های کلی چوب و خصوصیات چوبهای مورد استفاده در هنرهای مرتبط با چوب.

سرفصل دروس:

- تعریف چوب، گیاهان چوبی و بررسی خصوصیات هر یک.

- بررسی محاسن و معایب عمومی چوب.

- بررسی پیشینه استفاده از چوب و اهمیت اقتصادی آن.

- طبقه‌بندی کلی چوبهای مشتمل بر چوبهای تیزبرگ (چوبهای زمستانی یا سوزنی‌برگ

(Coni Fetales) و چوبهای پهن‌برگ (چوبهای تابستان Broad Leaved Trees) و بررسی اختلاف و تفاوت‌های عمده

سونی برگان و پهن‌برگان از نظر گسترشگاه، تنوع گونه‌های زادآوری، شکل ظاهری، مشخصات چوب و رویش.

- بررسی خصوصیات و ویژگیهای سوزنی‌برگان و پهن‌برگان از نظر بافت الیاف، وزن، ابزارکاری، رنگ‌پذیری و پذیرش مواد دیگر.

- بررسی برخی مسائل فنی در زمینه چوب و چوب‌شناسی نظیر تعیین طول عمر، خشک‌کردن چوب (مصنوعی، طبیعی) و حفظ و

نگهداری چوب.

- بررسی و ویژگی‌های مهم‌ترین چوبهای مورد استفاده در هنرهای مرتبط با چوب نظیر گردو، گلابی، سرو، نارنج، راش، ملج، توسک،

افرا، شمشاد، سرخ‌چوب، عناب، توت، فوفل، زیتون از لحاظ وزن مخصوص، قابلیت تورق، تار، دوام، نوع کار، رنگ، سختی، خواص

تکنولوژیکی و نوع کاربرد و سایر خصوصیات دیگر.

* ارزشیابی این درس به صورت آزمون کتبی در پایان ترم خواهد بود.

آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار چوب

شماره درس : ۵۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با هنرهای مرتبط با چوب

هدف :

آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار عمومی مرتبط با درودگری و هنرهای چوبی و نحوه کاربرد آنها.

سرفصل دروس:

- آشنایی با مهم ترین چوب های تیزبرگ و پهن برگ مورد استفاده در هنرهای مرتبط با چوب از نظر وزن مخصوص، میزان خمش، قابلیت انعطاف و سایر خصوصیات و ویژگی های فیزیکی و شیمیایی و نیز نوع کاربرد آن.

- آشنایی با وسایل و ابزار عمومی مورد استفاده در هنرهای مرتبط با چوب شامل میز کار، ابزارهای اندازه گیری (بررسی انواع گونیا، متر، پرگار و ...) ابزارهای برنده (اره کلافی، اژه دستی، اژه فرنگ و ...)، ابزارهای ساینده (انواع رنده، انواع سوهان و ...)، ابزارهای سوراخ کننده (انواع مته، دریل و ...)، ابزارهای کنده کاری (انواع مغار)، ابزارهای کوبنده (انواع چکش)، ابزارهای کمکی (گازانبر، آچار، پیچ گوشتی و ...) ابزارهای نگاهدارنده (انواع گیره و ...).

- آشنایی با ماشین آلات مختلف مورد استفاده درودگری نظیر دستگاه پنج کاره، اژه فلکه نواری و ...

- آشنایی با انواع مواد کمکی و تکمیل کننده نظیر سریشم، سریش، سب چوب و ... لاک سلولزی، پولیستر و چگونگی تهیه و نحوه استفاده از آن.

* ارزشیابی این درس به صورت نمره حاصل از گزارش بازدیدها و امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

* درس همراه با بازدید از کارگاه های تولیدکننده صنایع دستی چوبی ارائه خواهد شد.

کارگاه درودگری (۱)

شماره درس : ۵۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : آشنایی با هنرهای مرتبط با چوب

هدف :

فراگیری مقدمات درودگری و توانائی در ساخت قابهای ساده چوبی.

سرفصل دروس:

- آشنایی با مراحل تبدیل گرده بینه به الوار و تخته.

- آشنایی عملی با شیوه‌های ازه کاری و نحوه برش طولی، عرضی و قوسی انواع چوب، سه لائی، فیبر و نئوپان با استفاده از انواع ازه‌های

دستی و برقی.

- آشنایی عملی با شیوه‌های رنده کاری انواع چوب با استفاده از رنده‌های دستی (رنده قاچی، رنده پرداخت، رنده کنشکاف، رنده کاس،

رنده بغل دوراhe و ...) و رنده‌های برقی.

- آشنایی عملی با مته کاری انواع چوب با استفاده از مته‌های دستی و برقی.

- آشنایی عملی با مراحل سوهان کاری قطعات چوبی.

- آشنایی عملی با شیوه‌های آماده سازی چسب و چسب کاری با انواع چسبهای طبیعی (سریشم گرم) و مصنوعی (چسب چوب).

- آشنایی عملی با مراحل روکش کاری.

- آشنایی عملی با شیوه‌های ساخت انواع اتصالات (نیم و نیم، کام و زیانه، قلیف و ...) با استفاده از ابزارهای دستی، اسکنه، شفره و ... و

برقی.

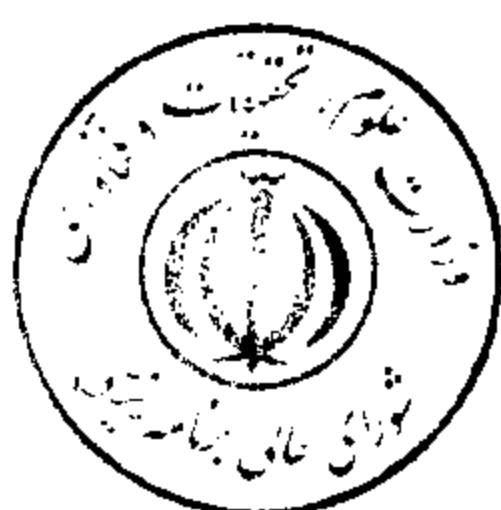
- آشنایی عملی با شیوه‌های سرهم کردن اتصالات با استفاده از انواع چسب، میخ، پیچ ...

- تمرین و ساخت نمونه‌های مختلف چوبی ساده با بهره‌گیری صحیح از مواد اولیه و کاربرد مناسب ابزار و وسایل کار و رعایت اصول

ایمنی و بهداشت کار.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی خاتم

شماره درس : ۵۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : هندسه نقوش در هنرهای سنتی ایران (۲)

هدف :

آشنایی عملی با شیوه طراحی خاتم و کسب مهارت نسبی در این زمینه.

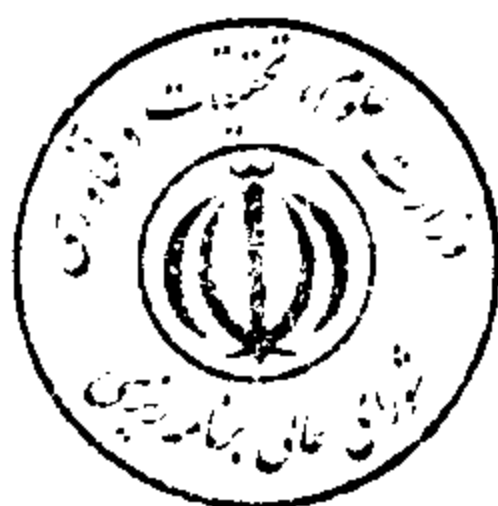
سرفصل دروس:

- شناخت اصول، مبانی و ویژگی‌های طراحی برای تهیه و ساخت آثار خاتم.
- آشنایی عملی با شیوه طراحی‌های سه ضلعی، ترکیب‌بندی‌های مختلف آن و رنگ‌گذاری طرح‌ها با توجه به نوع مواد اولیه (انواع چوب، استخوان، فلز و ...) مصرفی و تمرین و ممارست در این زمینه.
- آشنایی عملی با شیوه طراحی‌های لوزی و ترکیب‌بندی‌های مختلف آن و تمرین و ممارست کافی در این خصوص و نیز رنگ‌گذاری طرح‌ها با عنایت به مواد اولیه مصرفی مورد نظر در تولید آثار خاتم.
- آشنایی عملی با شیوه طراحی شش و رنگ‌گذاری طرح‌ها و تمرین و ممارست کافی در این خصوص.
- آشنایی عملی با شیوه طراحی‌های «پنج» ضلعی و انواع ترکیب‌بندی‌های آن و تمرین کافی در این زمینه همراه با رنگ‌گذاری بر روی طرح‌ها با عنایت به نوع مواد اولیه مصرفی مورد نظر در تولید آثار خاتم.
- آشنایی عملی با شیوه طراحی‌های «هشت» ضلعی و ترکیب‌بندی‌های گوناگون آن و تمرین لازم در این مورد همراه با رنگ‌گذاری و طرح‌ها و با توجه به نوع مواد و مصالح لازم در تهیه و ساخت خاتم.
- آشنایی عملی با شیوه طراحی‌های «ده» ضلعی و ترکیب‌بندی‌های مختلف آن و تمرین و ممارست کافی در این زمینه با توجه به رنگ‌بندی‌های گوناگون که در ارتباط با نوع مواد اولیه مصرفی مطرح می‌شود.

- آشنایی با شیوه طراحی چند نمونه از آثار شاخص خاتم موجود در مجلس شورای ملی سابق، کاخ مرمر، موزه هنرهای ملی و سازمان

میراث فرهنگی کشور.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی (طرح‌های ارائه شده همراه با رنگ‌گذاری توسط دانشجو) انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه درودگری (۲)

شماره درس : ۵۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه درودگری (۱)

هدف :

تکمیل مهارت‌ها در نجاری و انجام مراحل تکمیلی ساخته‌های چوبی.

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه درودگری (۱)

- آشنایی عملی با مراحل ساخت انواع جعبه و سایر زیرساختهای مورد استفاده در هنرهای مرتبط با چوب.

- آشنایی عملی با مراحل جازنی (جاسازی) و نصب انواع لولا، چفت، قفل، دستگیره و سایر یراق‌آلات روی ساخته‌های چوبی.

- آشنایی عملی با مراحل نصب گیره و پایه پشت قاب‌ها و سایر ساخته‌های چوبی.

- آشنایی عملی با نحوه ساخت انواع بتونه و بتونه کاری سطوح ساخته‌های چوبی.

تمرین و ساخت انواع زیرساخت‌هایی که در هنرهای مختلف مرتبط با چوب نظیر منبت‌کاری و خاتم‌سازی کاربرد دارند.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم

خواهد بود.

کارگاه طراحی گره چینی

شماره درس : ۵۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : هندسه نقوش در هنرهای سنتی ایران (۲)

هدف :

آشنایی عملی با نحوه طراحی گره چینی و کسب مهارت نسبی در این زمینه.

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با اصول و مبانی گره کاری و گره سازی با تأکید بر شیوه طراحی گره چینی.

- آشنایی عملی با گره های ساده رایج در گره چینی نظیر خشتی، جعفری، بازوبندی و ... شیوه طراحی آنها و تمرین و ممارست لازم در

این زمینه.

- آشنایی عملی با اصول طراحی گره های کند و تند و تمرین و ممارست کافی در طراحی گره ۱۰ تند و گره ۱۰ کند.

- آشنایی عملی با شیوه طراحی گره های تند تو تند و کند تو کند و ... تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

- آشنایی عملی با شیوه طراحی در برخی از آثار شاخص گره چینی موجود در آثار و ابنیه مذهبی و تاریخی و مثنی برداری از طرح های

استادان برجسته این رشته.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم

خواهد بود.

کارگاه خاتم (۱)

شماره درس : ۵۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی خاتم

هدف :

شناخت مواد اولیه، ابزار، وسایل کار و آماده سازی خاتم تا مرحله چسباندن خاتم.

سرفصل دروس:

- شناخت مواد اولیه مصرفی نظیر انواع چوب‌ها (فوفل، عناب، گردو، شمشاد، آبنوس، نارنج و ...)، فلزات و آلیاژها (مس، برنج، روی، نقره و طلا)، استخوانها (استخوانهای شتر، گاو و اسب)، عاج و صدف.
- شناخت ابزار و وسایل کار شامل ابزارهای برشی نظیر اژه‌ها، انبرهای صیقل دهنده مانند رنده‌ها، چوب‌سای‌ها و سوهان‌ها و ابزارهای نگهدارنده مانند گیره‌ها و پرس ... و نحوه استفاده و کاربرد آنها در مراحل تولید.
- آماده سازی مواد اولیه تولید و مصالح سابی و تهیه منشورهای مثلث القاعده و لوزی.
- ساخت عناصر تکرارشونده در خاتم نظیر پره، شش تخمه، «نه» تایی، شش بغل، شش حلقه و ... از مصالح فوق‌الذکر (خاتم پیچی).
- ساخت گلها و سپس لوزها و سرانجام ساخت قامه از واحدهای تکرارشونده.
- تهیه برش‌های خاتم از قامه به صورت یک زاویه یا دو زاویه.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه گره چینی (۱)

شماره درس : ۵۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی گره چینی

هدف :

آشنایی عملی با اصول گره چینی و ساخت گره در آثار چوبی

سرفصل دروس:

- شناخت خصوصیات و ویژگیها و قابلیت‌های کاربردی و نیز نحوه و موارد استفاده از مهمترین چوبهای مصرفی در گره چینی آثار چوبی نظیر راش، چنار، گردو، کبوده و...
- شناخت مهمترین ابزار کرا مورد استفاده در گره چینی آثار چوبی نظیر اره‌های ظریف، چوب سای، چکش، مغار، اسکنه، رنده‌های دستی، گیره‌های کوچک و... و نحوه استفاده و کاربرد آن در عمل.
- آشنایی عملی با اصول گره چینی و چگونگی اجرای گره بر روی آثار چوبی (در، پنجره، صندوقچه و...)
- شناخت ساده‌ترین گره‌ها نظیر جعفری، خشتی و آلت‌های ساده (که با فاق و زبانه و بدون چسب قابلیت اجرایی دارند) و تمرین و ممارست کافی برای اجرای آن بر روی انواع چوبها و آثار مختلف چوبی.
- آشنایی عملی با چگونگی اتصالات (بدون استفاده از سریشم و سایر مواد چسبنده) و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی عملی اولیه با فرم (شکل) کنده کاری بر روی گرد.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه خاتم (۲)

شماره درس : ۵۷

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه خاتم (۱)

هدف :

ادامه مراحل تهیه خاتم شامل چسباندن آن روی سطوح مختلف و نهایتاً تکمیل

فرآورده‌های خاتم

سرفصل دروس:

- در ادامه کارگاه خاتم (۱)

- تهیه زیر ساخت خاتم و آماده سازی آن برای چسباندن برگه‌های خاتم.

- فراگیری نحوه چسباندن برش‌های تهیه شده روی سطوح صاف (تخت) کاس (مقعر) حباب (محدب) و تمرین و ممارست در

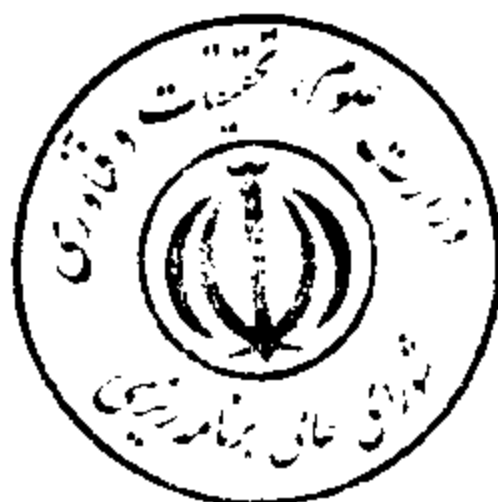
این زمینه‌ها.

- فراگیری نحوه چسباندن برش‌های تهیه شده روی سطوح ترکیبی یا آثار حجمی و تمرین و ممارست در این زمینه.

- فراگیری نحوه پرداخت خاتم و سپس پوشاندن آن با لایه‌ای از پولیستر یا روغن‌های مختلف و تمرین و ممارست کافی

در این خصوص.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه گره چینی (۲)

شماره درس : ۵۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه گره چینی (۱)

هدف :

کسب مهارت نسبی در زمینه اجرای گره های تند و کند بر روی آثار مختلف چوبی

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه چینی (۱)

- آشنایی عملی با آلت چینی های ۸ و ۱۲، ۶ و ۸ و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

- آشنایی عملی با انواع گره های تند و کند نظیر آلت چینی تند و کند، الت و لقط تند و کند، مشبک تند و کند و تمرین و ممارست

کافی در این زمینه.

- آشنایی عملی با کنده کاری بر روی گره و تمرین و ممارست کافی در زمینه اجرای آن.

- بررسی روشهای کاری و ابتکاری برخی از هنرمندان پیشکسوت رشته گره چینی چوب بمنظور آگاهی از طرحهای استثنایی

به کارگرفته شده در آثار پیشین.

- آشنایی عملی با کارشناسی آثار گره چینی چوب.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

زیبایی شناسی هنرهای مرتبط با چوب

شماره درس : ۵۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : مبانی زیبایی شناسی و همزمان با کارگاه تخصصی (خاتم یا گره چینی)

هدف :

شناخت نظری و عملی شکل، رنگ، بافت و حجم در هنرهای مرتبط با چوب

سرفصل دروس:

- آشنایی با موازین زیبایی شناسی در نقوش گره، اسلیم، ختایی و سایر نقوش بکاررفته در آثار چوبی.
- آشنایی با قابلیت‌های کاربردی و وجوه زیبایی انواع چوبهای بکاررفته در هنرهای مرتبط با چوب و دلایل استفاده از انواع آنها به منظور زیباتر شدن اثر.
- شناخت عملکرد، رنگ و بافت چوبهای متفاوت در یک ترکیب زیبا
- شناخت روابط میانی نقش همچون نقطه، خط، سطح، رنگ و بافت در ایجاد یک نقش زیبا در هنرهای مرتبط با چوب.
- شناخت رابطه طرح و حجم در هنرهای مرتبط با چوب
- تمرین‌های عملی:
- شناسایی انواع نقوش و طبقه بندی آنها در آثار قدیم و طراحی از آنها.
- شناسایی انواع نقوش قدیم و جدید به منظور شناخت زیبایی‌های مکنون در هریک از آنها.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه رنگ، پرداخت و کارهای تکمیلی

شماره درس : ۶۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : همزمان با کارگاه تخصصی (خاتم یا گره چینی)

هدف :

آشنایی عملی و کسب مهارت نسبی در زمینه رنگ، پرداخت و کارهای تکمیلی بر روی

آثار

سرفصل دروس:

- شناخت خصوصیات و ویژگیهای مواد مرتبط با رنگ و پرداخت محصولات چوبی نظیر لاک و الکل بتونه، کیلر، سیلر، پولیستر، نیم پولیستر و... و آشنایی عملی با زمینه‌های کاربرد آن.

- شناخت ابزار و وسایل کار مرتبط با رنگ کاری و پرداخت محصولات چوبی نظیر لیسه، انواع سمباده ماشین پوست، دستگاه لرزان و... و آشنایی با چگونگی استفاده و کاربرد آن در عمل.

- آشنایی عملی با شیوه‌های صحیح بتونه کاری، هم رنگ سازی، لاک و الکل کاری، استفاده از کیلر، سیلر نیم پولیستر، پولیستر و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

- آشنایی عملی با شیوه‌های نصب قطعات منفصله چوبی، اتصالات، یراق آلات، چفت و بست و سایر کارهای تکمیلی روی محصولات چوبی و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه تخصصی (خاتم یا گره چینی)

شماره درس : ۶۱

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه خاتم (۱)، کارگاه گره چینی (۱)

هدف :

کسب مهارت در زمینه تهیه و ساخت آثار خاتم گره چینی

سرفصل دروس:

در این کارگاه دانشجویان با توجه به شناخت لازم و در حد کافی که از مواد اولیه مصرفی، ابزار و وسایل کار طرحها و..... شیوه های کار و نیز مهارت نسبی که در زمینه ساخت آثار خاتم یا گره چینی حاصل نموده اند، با توجه به علاقه و..... مکتسبه در یکی از زمینه های خاتم یا گره چینی بمنظور کسب مهارت بالاتر زیر نظر استادان ذیربط به..... و فعالیت لازم پرداخته و در طول یک ترم تحصیلی ساخت آثار خاتم یا گره چینی را با توجه به طرحها و نقوش..... در چهارچوب پذیرفته شده و این فنون و ریزه کاریها را نیز در جریان کار و تولید نیز به کار خواهند گرفت. ضمناً در طی این در با اصول و شیوه ها و نیز طرحهای خاص و ابتکارات هنرمندان خاتم کار یا گره چینی که آثار شاخص و ممتازی را به وجود آورده اند، آشنا خواهند شد.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از آثار ارائه شده توسط دانشجو در طول نیمسال تحصیلی توسط استاد یا استادان ذیربط خواهد بود.

تاریخچه سفال در ایران و جهان

شماره درس : ۶۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

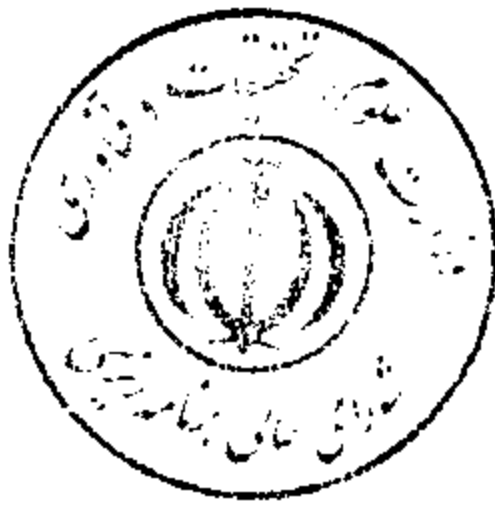
یش نیاز : آشنایی با سفال و کاشی

هدف :

آشنایی با پیشینه و سیر تحول و تطور سفالگری در ایران (پیش از اسلام) و سایر کشورهای جهان

سرفصل دروس:

- آشنایی با سفالگری ایران در دوران نوسنگی، سفالینه مشکوف در غار هوتو و غار کمر بند
- آشنایی با سفالینه‌های مکشوف در مناطق مختلف ایران (تا پیش از تمدن عیلامی) گنج دره، تپه سراب، تپه زاغه، تپه ۹ سیلک، شوش، تپه حصار، تپه گیلان، تل بکون، تل ابلیس، شهداد، شهر سوخته، ملیان، اسماعیل آباد.
- آشنایی با سفالگری در تمدن عیلامی (قدیم، میانی، جدید)
- آشنایی با سفالینه‌های مشکوف در حسنلو، املش، زیویه، کلاردشت و مارلیک
- آشنایی با سفالگری در دوره‌های ماد و هخامنشی
- آشنایی با سفالگری در دوره‌های سلوکی و اشکانی
- آشنایی با سفالگری بین‌النهرین
- سفالینه‌های مشکوف در رأس شمره، حسونا، تپه خلف، ارپاچیه و...
- آشنایی با سفالگری در مصر
- آشنایی با سفالگری در دره سند
- آشنایی با سفالگری در تمدنهای باستانی قاره آمریکا (ازتک، اینکا، مایا)

- آشنایی با سفالگری در ژاپن

- آشنایی با سفالگری در یونان باستان و روم

- آشنایی با سفالگری در میان قبایل سرخپوست آمریکا

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی تحقیق و آزمون کتبی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

● دانشجویان موظف به ارائه یک تحقیق در زمینه یکی از موضوعات فوق‌الذکر می‌باشند.

آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار سفالگری

شماره درس : ۶۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با سفال و کاشی

هدف :

آشنایی با خواص و کاربرد انواع مواد اولیه بدنه و ابزار کار سفالگری

سرفصل دروس:

- آشنایی با انواع گل رس، عناصر شیمیایی، تشکیل دهنده و خواص فیزیکی آنها، کائولین (گل چینی)، بال کلی (گل قهوه‌ای)، گل نسوز، گل استون ور (گل سنگواره)، خاک رس معمولی، گل بنتونیت و...
- تعریف و انواع گل سفالگری و آشنایی با نحوه تهیه هریک.
- گل چرخکاری، گل مدل سازی، گل ریخته گری، گل قالب گیری، گل حرارت پائین، گل حرارت بالا،
- آشنایی عملی با نحوه ترکیب خاکهای مختلف به جهت اصلاح گل سفالگری.
- آشنایی عملی با نحوه تعیین میزان ناخالصی ها، شن، آهک و گچ و... در خاک سفالگری.
- آشنایی عملی با نحوه تعیین میزان جذب آب و انقباض گل پس از خشک شدن.
- آشنایی عملی با نحوه تعیین حداکثر دمای قابل تحمل گل سفالگری در مرحله پخت.
- آشنایی عملی با نحوه تعیین میزان انقباض و جذب آب گل پخته شده در درجه حرارت های مختلف.
- آشنایی با مواد افزودنی سنتی و خواص آنها شامل کتیرا، زدو، خاک کاه، موی، بز، لوثی و...
- آشنایی با ساختمان و نحوه کار انواع ماشین آلات و تجهیزات مورد مصرف در تهیه گل سفالگری از قبیل فیلتر پرس و اجزاء

آن، اکسترودر، پاک میل،، بال میل و...

- آشنایی با ساختمان و نحوه کار ابزار تشکیل دهنده و تکمیل کننده در سفالگری از قبیل انواع چرخ سفالگری (دستی، پائی و

برقی)، انواع کاردک، جیگر، جولینگ و انواع قالبهای چوبی و گچی و...

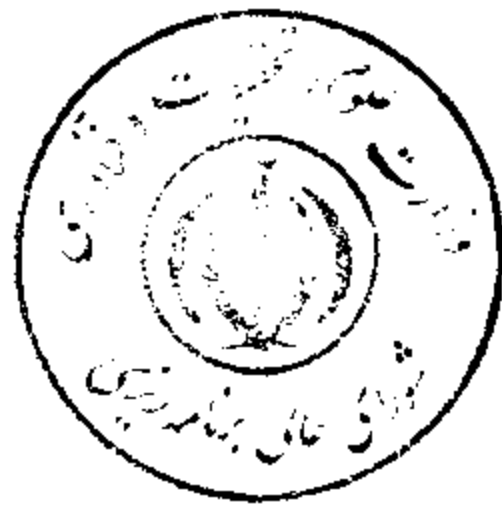
- آشنایی با انواع کوره های پخت سفال (سرباز با کشش فوقانی، کشش تحتانی، کندوئی، حفره ای، تونلی، طاق ضربی، گازی و

(الکتریکی)

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

لعاب (۱)

شماره درس : ۶۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با سفال و کاشی

هدف :

شناخت انواع لعاب و آشنایی عملی با شیوه‌های لعابکاری در سفالگری

سرفصل دروس:

- تعریف لعاب.
- آشنایی با تاریخچه لعابکاری در سفالگری
- آشنایی با اکسیدها و عمل آنها در لعاب
- آشنایی با طبقه بندی‌های انواع لعاب و ویژگیها و ترکیبات هریک
- آشنایی عملی با ترکیب مواد و آماده سازی لعاب شفاف
- آشنایی عملی با شیوه‌های لعاب کاری روی بدنه‌های مختلف سفالی (لعاب شفاف)
- آشنایی عملی با نحوه خشک کردن تولیدات لعابکاری شده و شیوه پخت آنها.

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی و ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه سفالگری (۱)

شماره درس : ۶۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : آشنایی با سفال و کاشی - همزمان با آشنایی مواد اولیه و ابزار کار (سفال)

هدف :

آشنایی با شیوه‌های مختلف ساخت اشیاء در سفالگری و توانایی ساخت اشیاء سفالی به روشهای «شکل دادن بوسیله دست و دست و قالب».

سرفصل دروس:

- آشنایی با طرق مختلف شکل دادن

○ آشنایی پلاستیک (آزاد)، ریخته‌گری، اکستروژن کردن، پرس پودر

- آشنایی با روشهای پلاستیک (آزاد)

○ شکل دادن بوسیله دست، شکل دادن به وسیله دست با استفاده از قالب، شکل دادن بوسیله چرخکاری، شکل دادن

بوسیله جیگر و جالی، شکل دادن بوسیله ماشین چرخان، شکل دادن به روش تراش.

- شکل دادن بوسیله دست.

○ آماده سازی گل و تمرین برای ورز دادن گل.

○ شکل دادن گل به روش گلوله‌ای (فشاری) و ساخت اشیاء و بافت دادن سطح آنها.

○ شکل دادن گل به روش فتیله‌ای (لوله‌ای) و ساخت اشیاء و بافت دادن سطح آنها.

○ شکل دادن گل به روش ورقه‌ای (لوحه‌ای) و ساخت اشیاء و بافت دادن سطح آنها.

○ شکل دادن گل به روش فشاری با استفاده از سطوح و قالبهای گود و برجسته و ساخت اشیاء و بافت دادن سطح آنها.

- پرداخت، دو نم کردن کار و پخت اشیاء ساخته شده به روشهای فوق (با راهنمایی استاد مربوط).

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی ارزیابی از نمونه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه سفالگری (۲)

شماره درس : ۶۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه سفالگری (۱)

هدف :

توانایی ساخت اشیاء سفالی (در فورمهای ساده) به وسیله چرخکاری

شرح درس:

در ادامه کارگاه سفالگری (۱)

- آماده سازی گل و تمرین برای ورز دادن گل
- تمرین برای پازدن بر روی چرخ سفالگری
- قرار دادن و چسباندن گل بر روی صفحه چرخ و بالا و پائین کردن گل به منظور مرکز کردن آن.
- باز کردن گل از مرکز و سر آن و به طرف پائین رفتن و صاف کردن ته آن از داخل
- قلاج کشیدن و نازک کردن بدنه کار و بالا کشیدن آن.
- جمع کردن بدنه و بالا کشیدن آن و قلاج کشیدن دوباره به منظور ساخت یک استوانه
- صاف کردن سر استوانه بوسیله دست یا سوزن و فورم دادن (باریک کردن و شکم دادن) به بدنه کار.
- ساخت فورمهای ساده (کاسه، کوزه و دیگر فورمهای شبیه به آنها).
- ماله کشیدن و صاف کردن سطح روی بدنه و ابر کشیدن روی آن و بریدن ظرف بوسیله سیم از ته کار.
- خشک کردن کار و نگهداری در محل‌های مناسب
- تلاش دادن ته و بدنه کار بعد از خشک و سفت شدن کار.
- پخت اشیاء ساخته شده (با راهنمایی استاد مربوط)

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

تاریخچه سفال در ایران (دوره اسلامی)

شماره درس : ۶۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخچه سفال در ایران و جهان

هدف :

آشنایی با سیر تحول و تطور سفالگری در ایرن (بعد از اسلام)

سرفصل دروس:

- آشنایی با سفالگری در قرون اولیه اسلامی تا دوره سلجوقی

○ سفالینه‌های مکشوف در نیشابور، ری و...

- آشنایی با سفالگری در دوره سلجوقی.

○ سفالینه‌های مشکوف در نیشابور، گرگان، ری، کاشان و...

○ سفالینه‌های تک رنگ

○ ظروف مینایی «ری»

○ ظروف سفالی با لعاب فلزی رنگ «کاشان»

○ ظروف سفالی یا لعاب «زرین فام»

○ بررسی تأثیر و تأثر سفالگری چین و سفالگری ایران در دوره سلجوقی، سفالینه‌های «بدل چینی» و «آبی و سفید».

- آشنایی با سفالگری در دوره ایلخانی و تیموری

- آشنایی با سفالگری در دوره صفوی

○ بررسی تأثیر سفالگری چین بر سفالگری دوره صفوی، سفالینه‌های «بدل چینی» «فخفوری سازی»، «کوباچه»،

«سلادن».

- نگاهی به سفالگری ایران از پایان دوره صفوی تا دوران معاصر

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی تحقیق و آزمون کتبی در پایان نیمسال تحصیلی انجام خواهد شد.

● دانشجویان موظف به ارائه یک تحقیق در زمینه یکی از موضوعات فوق الذکر می‌باشند.

لعاب (۲)

شماره درس : ۶۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : تاریخچه سفال در ایران

هدف :

در دنباله درس لعاب (۱) - آشنایی عملی با شیوه‌های لعابکاری در سفالگری و شناخت انواع عیوب لعاب.

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با شیوه‌های لعابکاری روی بدنه‌های مختلف سفالی (لعابهای زیر رنگی و تورنگی)
- آشنایی عملی با نحوه خشک کردن تولیدات لعابکاری شده و شیوه پخت آنها.
- شناخت انواع عیوب لعاب در سفالگری
- آشنایی با دلایل (منشاء) بروز عیوب در انواع لعاب
- آشنایی عملی با شیوه‌های جلوگیری از بروز عیوب در انواع لعاب.

● ارزشیابی این درس به صورت آزمون کتبی و ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی و نقاشی روی سفال (۱)

شماره درس : ۶۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی سنتی (۳) و آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار (سفال)

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌های نقاشی روی بدنه‌های سفالی (زیر لعابی و رولعابی)

سرفصل دروس:

- نقاشی با اکسیدهای رنگی روی بدنه‌های سفالی.
- نقاشی روی سفال با لعاب‌های اویک (خام) و پوشش آن با لعاب شفاف
- نقاشی با لعاب هفت رنگ روی سفال.
- نقاشی با لعاب رنگی روی لعاب سفید (خام)
- نقاشی با لعاب رنگی روی لعاب سفید (پخته)

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

نقوش و نمادها در سفال

شماره درس : ۷۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : لعاب (۱)

هدف :

شناخت و بررسی تحلیلی و سیر تحول و تطور نقوش و نمادهای بکار رفته بر روی سفالینه‌های ایران.

سرفصل دروس:

- تعریف اسطوره رمز و نماد
- نماد و نسبت آن با رمز و اسطوره
- تعریف قصص دینی و مطالعه تغییر ماهوی آن با اسطوره
- آشنایی با انواع نماد در نقوش سنتی ایران (نمادهای هندسی، گیاهی و حیوانی)
- بررسی کاربرد نماد در نقوش سفالینه‌های ایران پیش از اسلام (سیلک، شوش، تل باکون، خورویین، حسنلو، لرستان، زیویه، مارلیک و املش) از جمله نمادهای مربوط به آسمان، زمین، ماه، آب، مهر و خورشید.
- بررسی نماد و نقوش انسان در سفالینه‌های پیش از اسلام
- بررسی نقوش سفالینه‌های صدر اسلام (قرون ۳ و ۴ ه‍.ق) نقوش هندسی (ماندالا، چلیپا و...) کتبی‌ها، نقوش گیاهی، نقوش حیوانی و نقوش انسانی.
- بررسی نقوش سفالینه‌های ایران از قرن پنجم ه‍.ق به بعد.

● ارزشیابی این درس به صورت آزمون کتبی و ارزیابی پروژه تحقیقی دانشجویان در زمینه مطالب فوق در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه سفالگری (۳)

شماره درس : ۷۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه سفالگری (۲) - لعاب (۱)

هدف :

توانایی ساخت اشیاء (در شکلهای پیچیده به صورت چند پارچه) بوسیله چرخکاری

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه سفالگری (۲)

- تمرین و ساخت شکلهای ساده

- ساخت شکلهای پیچیده به صورت چند پارچه (به روش اتصال شکلهای متعدد به یکدیگر).

- تمرین با ابزار اندازه گیری و اندازه گیری از ابعاد مختلف کار در حین ساخت و ساخت اشیاء در اندازه های معین.

- پرداخت، دو نم کردن کار و تراش دادن و نازک کردن ته و بدنه آن.

- تزئین بدنه خام و نقش اندازی روی سطح بدنه کار شامل، نقش کنده، نقش افزوده، نقش بریده.

- خشک کردن و پخت اشیاء ساخته شده (مرحله اول - پخت بیسکویت)

- آشنایی عملی با علل ایجاد و عیوب در بدنه های سفالی (بعد از پخت) و شیوه های برطرف کردن عیوب.

- لعاب زنی و پخت مجدد اشیاء ساخته شده (مرحله دوم - پخت دوم)

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه سفالگری (۴)

شماره درس : ۷۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : همزمان با نقوش و نمادها در سفال و همزمان با کارگاه سفالگری (۳)

هدف :

توانایی ساخت اشیاء (در شکلهای پیچیده به صورت یک پارچه) بوسیله چرخکاری

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه سفالگری (۳)

- ساخت شکلهای پیچیده به صورت یک پارچه.
- ساخت شکلهای تخت (بشقاب...)
- ساخت شکلهای پایه دار بصورت یکپارچه.
- پرداخت دو نیم کردن کار و تراش دادن و نازک کردن ته و بدنه آن.
- ساخت و نصب دسته و لوله برای اشیاء سفالی از قبیل پارچ، لیوان، قوری، تنگ و...
- کوره چینی در انواع کوره‌های سنتی، برقی، گازی، تونلی و آشنایی با شیوه‌های مختلف پخت در کوره‌های مذکور.
- پخت اشیاء ساخته شده (مرحله اول - پخت بیسکویت)
- نقاشی روی بدنه کار (رولعابی و زیرلعابی)
- لعاب زنی و پخت مجدد اشیاء (مرحله دوم - پخت دوم)
- پخت همزمان بدنه، رنگ و لعاب (دریک مرحله)
- ساخت اشیاء مختلف با تلفیق روشهای شکل دهی

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی و نقاشی روی سفال (۲)

شماره درس : ۷۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی و نقاشی روی سفال (۱)

هدف :

تکمیل مهارت در نقاشی روی بدنه های سفالی و آشنایی عملی با سبک های رایج آن در مراکز عمده سفالگری در ایران.

سرفصل دروس:

- لعاب گذاری چند لایه و آزاد روی سفال

- نقاشی مینایی روی سفال با لعاب سفید (پخته)

- آشنایی عملی با یکی از سبک های رایج در نقاشی روی بدنه های سفالی در مناطق کلپورگان، میبد، شهرضا، اصفهان، لالچین، استهبان، نطنز، مندگناباد، تبریز و... نمونه سازی از روی آنها.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

زیبایی شناسی سفال

شماره درس : ۷۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : لعاب (۲)، مبانی زیبایی شناسی

هدف :

شناخت اصول و مبادی زیبایی شناسی سفال

سرفصل دروس:

- آشنایی با مبادی زیبایی شناسی سفال.

مطالعه وحدت اجزاء در طرح (اعم از نقوش و کتبی) و رنگ سفالینه ها شامل: وحدت مرکزی، وحدت قرینه، وحدت انتشار منضبط، وحدت اسلیمی.

- بررسی رابطه شکل (فرم) و مصنوع در سفال

- بررسی رابطه رنگ و مصنوع در سفال

- بررسی رابطه رنگ و نقش مصنوع در سفال

- بررسی رابطه شکل (فرم) و رنگ مصنوع در سفال

- طرح برداری از اشکال (فرمها) و نقوش سفالینه ها

- طبقه بندی نقوش براساس اشکال (فرمهای) سفالینه ها در هر دوره

- مقایسه اشکال (فرمها) و نقوش همسان در سفالینه ها و سایر هنرهای صناعی در هر دوره

- مقایسه اشکال (فرمها) و نقوش در سفالینه های ادوار مختلف

- شناسایی رنگ در سفالینه ها ادوار و مناطق مختلف

- طراحی و رنگ آمیزی از سفالینه های ادوار مختلف مطابق با نمونه اصلی

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه سفالگری (۵)

شماره درس : ۷۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه سفالگری (۳)، همزمان با کارگاه سفالگری (۴)

هدف :

آشنایی عملی با شیوه ساخت اشیاء سفالی به روش دوغابی (ریخته گری)

سرفصل دروس:

- آشنایی با پلاستر (گچ مخصوص ساخت قالب) و شناخت خصوصیات و ویژگیهای آن.
- آشنایی عملی با مراحل ساخت و کاربرد انواع قالبهای یک، دو و سه پارچه از گچ مخصوص ساخت قالب.
- آشنایی عملی با نحوه تهیه دوغاب
- آشنایی عملی با مراحل شکل گیری دوغاب در قالب.
- آشنایی عملی با مراحل پرداخت و تکمیل اشیاء ساخته شده.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

* دانشجویان موظفند در طول نیمسال تحصیلی تمامی مراحل فوق را زیر نظر استاد مربوطه انجام داده و در پایان ترم از هرکدام از قالبهای مذکور یک نمونه ساخته شده کامل به همراه سه قطعه اشیاء سفالی ساخته شده با استفاده از آنها ارائه دهند.

کارگاه تخصصی سفال

شماره درس : ۷۶

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : همزمان با آشنایی با هنرهای مرتبط با چوب و همزمان با کارگاه گل و مرغ سازی

هدف :

تکمیل اطلاعات تخصصی - آشنایی با سفالینه‌های تاریخی و افزایش میزان مهارت در ساخت آثار و اشیاء سفالی.

سرفصل دروس:

- نمونه سازی از آثار موزیه‌ای سفالی یکی از دورانهای شاخص سفالگری در ایران بعد از اسلام. ساخت حداقل پنج نمونه اثر و شکل دهی، تزئین، نقاشی و لعاب زنی آثار به شیوه آن دوران.
- آشنایی عملی با شیوه‌های اصیل سفالگری در مناطق مختلف ایران.
- تهیه گل، شکل دهی، تزئین، نقاشی، لعاب زنی و پخت اشیاء
- انتخاب یک منطقه با نظر و راهنمایی استاد و ساخت کامل حداقل ده اثر به شیوه مرسوم در سفالگری آن منطقه.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

تاریخچه فلزکاری در ایران

شماره درس : ۷۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنایی با هنر فلزکاری

هدف :

آشنایی دانشجویان با سیر تحول و تطور هنر فلزکاری و رشته‌های مرتبط با آن از آغاز تا

به امروز

سرفصل دروس:

- آشنای دانشجویان با خصوصیات و ویژگیهای اعصار و دوره‌های مختلف فلز نظیر عصر مس، عصر آهن، عصر طلا... و برخی از آثار بجای مانده از دوره‌های مذکور.

- آشنایی دانشجویان با عصر مفرغ و مفرغ‌های لرستان و بررسی برخی از آثار بجای مانده از دوره مذکور.

- آشنایی با هنر فلزکاری ایران در دوران ایران باستان (ماده، هخامنشی، سلوکی، اشکانی و ساسانی) و بررسی و شناخت برخی از مهمترین آثار بجای مانده از دوران مذکور.

- آشنایی با هنر فلزکاری ایران در صدر اسلام و دوره سلجوقی (به عنوان مهمترین و درخشان‌ترین عصر فلزکاری ایران) و بررسی برخی از مهمترین آثار هنری و شاخص فلزکاری دوره سلجوقی شامل ساخت، قلمزنی، حکاکی، مشبک کاری، نقره کوبی، برنج کوبی و... موجود در موزه‌ها.

- آشنایی با هنر فلزکاری ایران در دوره‌های ایلخانی و تیموری و بررسی ویژگیهای مهمترین آثار هنری بجای مانده از دوره مذکور.

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی ارزیابی تحقیق در پایان ترم خواهد بود.

آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار فلز

شماره درس : ۷۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با هنر فلزکاری

هدف :

آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار اساسی و مهم در فلزکاری و هنرهای مرتبط با فلز و نحوه

کاربرد آنها

سرفصل دروس:

- مروری بر فلزکاری و هنرهای مرتبط با آن از گذشته تا به امروز.

- آشنایی با خواص و ویژگیهای مهمترین فلزات (مس، روی، آهن، آلومینیوم، طلا و نقره).

مهمترین آلیاژها (برنج، مفرغ و ورشو) و نیز موارد استفاده هریک از آنها در فلزکاری و هنرهای مرتبط.

- آشنایی با مواد کمکی مورد استفاده در فلزکاری و هنرهای مرتبط با آن نظیر برخی از اسیدها، قیر، دود، زاج و... خواص هریک از آن و نحوه آماده سازی و کاربرد آنها.

- آشنایی با مهمترین دستگاهها و ابزارکار مورد استفاده در دواتگری، چکش کاری، حکاکی، قلمزنی و مشبک کاری و مليله سازی نظیر انواع چکشها، قلمها، دستگاه حدیده، دستگاه نورد، دستگاه ذوب قیر، کوره بادم برقی، سندان، انواع قیچی فلزبر و... و نحوه آماده سازی و چگونگی کاربرد آنها.

- آشنایی با نحوه ساخت انواع قلمها و ساخت چند نمونه از قلمهای ویژه قلمزنی.

● ارزشیابی این درس براساس نمره حاصل از گزارش بازدیدها، ارزیابی کارهای عملی و آزمون کتبی در پایان ترم خواهد بود.

درس همراه با بازدید از کارگاههای ساخت، قلمزنی، میناکاری، مليله سازی، طلاکوبی روی فولاد و سایر کارگاههای مرتبط با هنرهای فلزی ارائه خواهد شد.

کارگاه طراحی فلز (۱)

شماره درس : ۷۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی سنتی (۳)

هدف :

آشنایی عملی با طراحی آثار فلزی

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با اصول و مبانی طراحی آثار فلزی.
- مثنی برداری از شکل و طرحهای آثار فلزی در مهمترین دوره‌های هنر فلزکاری در ایران (هخامنشیان، ساسانیان، سلجوقیان و صفویه).
- طراحی و ارائه طرحهای جدید براساس یکی از شیوه‌های فلزکاری دوران شاخص فلزکاری ایران.
- آشنایی عملی با طرحهای ویژه و مناسب برای حکاکی و قلمزنی برروی آثار و ظروف با سطوح صاف و تمرین و ممارست کافی در این زمینه از طریق طراحی شکلها و نقوش فلزی دوره‌های هخامنشی، ساسانی و طراحی اسلیمی‌ها، ختایی‌ها، گل و مرغ و.... دوره اسلامی.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه دواتگری (۱)

شماره درس : ۸۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : آشنایی با هنر فلز کاری .

هدف :

آشنایی عملی دانشجویان با اصول و روشهای دواتگری و تهیه زیرساختهای فلزی

سرفصل دروس:

- آشنایی خصوصیات و ویژگیهای فلزات و آلیاژها (مس، طلا، نقره، برنج، و ورشو...) و مواد اولیه مورد استفاده در دواتگری و تهیه زیرساختهای فلزی بمنظور کاربرد آن در عمل.
- شناخت ابزار و وسایل کار (انواع چکشها، سندان، قیچی، پرگارهای فلزی و...) مورد استفاده در دواتگری و نحوه استفاده و کاربرد آن در جریان کار دواتگری و تهیه زیرساختهای فلزی.
- آشنایی عملی با اصول و مبانی دواتگری نظیر نحوه طراحی و اجرای طرح با توجه به فرم، حجم، و نوع فلز یا آلیاژ زیر ساخت و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی عملی با نحوه ساخت بشقاب و فرمهای مشابه در اندازههای مناسب و گوناگون و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی عملی با نحوه دواتگری و ساخت جعبههای ساده و شیوه جوشکاری قطعات فلزی و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

بررسی ویژگیهای مکاتب فلزکاری در ایران

شماره درس : ۸۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخچه فلزکاری در ایران

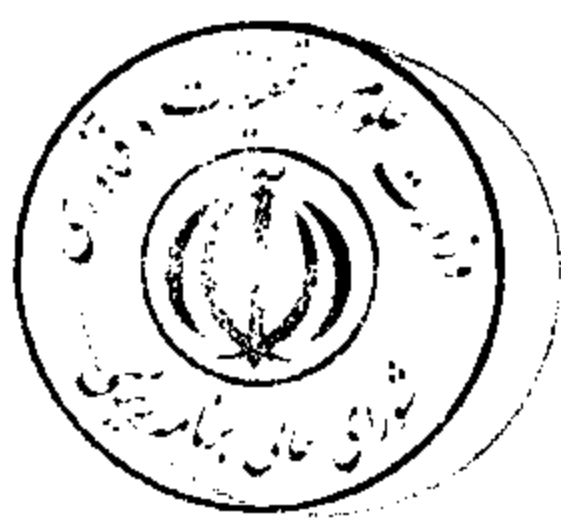
هدف :

آشنایی با ویژگیهای مکاتب و شیوه‌های خاص فلزکاری ایران و بررسی خصوصیات آثار برجسته و متاز آن.

سرفصل دروس:

- آشنایی با ویژگیهای هنر مفرغ کاری لرستان در هزاره‌های دوم و اول ق.م و بررسی خصوصیات آثار شاخص و برجسته آن.
- آشنایی با ویژگیهای هنر فلزکاری ایران در مکتب پارسی (هخامنشی) و بررسی سیر تحول آن تا دوره اسلامی شامل ساخت و پرداخت آثار مختلف فلزی و بررسی خصوصیات چند اثر برجسته در مکتب مذکور.
- آشنایی با ویژگیهای هنر فلزکاری ایران در مکتب سلجوقی (به عنوان اوج هنر فلزکاری ایران) مشتمل بر شیوه‌های ساخت و پرداخت و بررسی خصوصیات چند اثر برجسته در مکتب مذکور.
- آشنایی با ویژگیهای هنر فلزکاری ایران در مکتب صفوی شامل شیوه‌های ساخت و پرداخت و بررسی خصوصیات چند اثر برجسته در مکتب مذکور.

● ارزشیابی این درس به صورت آزمون کتبی و نمره حاصل از کار تحقیقی در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی فلزی (۲)

شماره درس : ۸۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی فلزی (۱)

هدف :

آشنایی عملی با طراحی آثار فلزی

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه طراحی فلز (۱)

- آشنایی عملی با طرحهای ویژه و مناسب برای کارهای حجمی، مشبک کاری فلزی و قلمزنی برجسته وت مرین و مماسست کافی در این زمینه از طریق طراحی شکل و نقوش گوناگون با ویژگی اجرا بر روی آثار حجمی، مشبک و جُنده کاری بر روی فلز.
- آشنایی عملی با طرحهای ویژه آثار مليله سازی و تمرین و ممارست لازم در این خصوص از طریق طراحی شکل و نقوش برای ساخت انواع مليله (ظروف، زیورآلات و سایر آثار).
- آشنایی با ویژگیها و شیوه‌های کار طراحی طراحان شاخص آثار فلزی از طریق بررسی آثار برجسته آنان و مثنی برداری از اینگونه طرحها.
- تمرین و ممارست لازم در زمینه ارائه طرحهای جدید برای ساخت آثار مختلف فلزی براساس اصول و مبانی هنرهای سنتی.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه قلمزنی (۱)

شماره درس : ۸۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : آشنایی با هنر فلزکاری

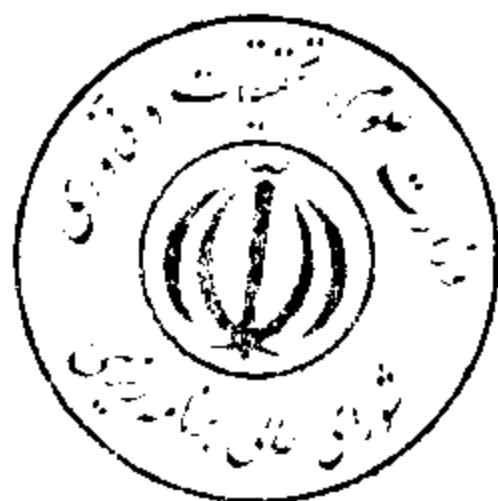
هدف :

آشنایی علمی با شیوه‌های قلمزنی بر روی سطوح صاف و کروی

سرفصل دروس:

- شناخت خواص و ویژگیهای فیزیکی، شیمیایی و فنی مهم‌ترین فلزات و آلیاژهای موضوع قلمزنی (طلا، نقره، مس، برنج و ورشو) و شناخت خصوصیات سایر مواد اولیه مصرفی (قیر، اسید، دوده و...)
- شناخت ابزار و وسایل کار قلمزنی (میزکار، چکشها و رایج‌ترین قلمهای مورد استفاده در امر قلمزنی و زمینه سازی و...) و آشنایی با استفاده و کاربرد آن در عمل.
- آشنایی با مقدمات قلمزنی شامل انتخاب شیء، آماده سازی قیر و نحوه استفاده از آن، انتخاب طرح مناسب و نحوه انتقال آن بر بردنه و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی با اصول اولیه کار قلمزنی مشتمل بر انتخاب قلمها با توجه به نوع طرح، انتخاب زاویه مناسب از نظر تسلط برکار و نحوه صحیح قلمزنی و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی با نحوه صحیح قلمزنی بر روی سطوح صاف (سینی، لنگری، بشقاب و...) و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی با چگونگی قلمزنی بر روی سطوح کروی و حجم‌های مختلف (جام، گلدان، تنگ و...) و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- تمرین و ممارست کافی در خصوص زمینه سازی بر روی ظروف و اشیاء مختلف.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه ملیله سازی (۱)

شماره درس : ۸۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی سنتی (۲)

هدف :

شناخت مواد اولیه، ابزار و وسایل کار و آشنایی عملی با ساخت برخی از آثار ساده

ملیله

سرفصل دروس:

- شناخت خواص و قابلیت‌های فنی مواد اولیه مصرفی (طلا و نقره) در ساخت آثار هنری ملیله.
- شناخت مهمترین مواد کمک (موم، تیزاب، سولفوریک و زاج سفید) و چگونگی استفاده و کاربرد آنها در مراحل ساخت و تکمیل آثار ملیله.
- شناخت مهمترین ابزار و وسایل کار مورد استفاده در ساخت آثار ملیله شامل کوره با دم برقی، بوتله، ریچه، انواع انبر و پنس، کمان اره، دستگاه نورد، قیچی، سندان، انواع چکش، دستگاه حدیده، دینام پرداخت زرگری دریل پایه دار، دستگاه فرز (جهت پرداخت)، کولیس، میکرومتر، فرچه با بررسی سیمی و... و چگونگی استفاده و کاربرد آنها در مراحل ساخت و تکمیل آثار ملیله.
- شناخت برخی از طرحها و نقوش مورد استفاده در ساخت آثار ملیله و ارائه طرحهای جدید و قابل اجرا در ساخت آثار ملیله.
- شناخت مراحل کار، تمرین و ممارست در کسب توانایی جهت طی هرکدام از مراحل کار بویژه تمرین در مرحله لحیم کاری، نهایتاً ساخت آثار و اشیاء کوچک (باطرحهای ساده) نظیر گردنبند، انگشتری، گل سینه و... از ملیله.

● ارزشیابی این درس براساس ارزیابی آثار کوچک ساخته شده در پایان ترم خواهد بود.

توضیح اینکه آنکه در محیط آموزشی در صورت فقدان امکانات مناسب جهت خرید طلا و نقره می‌توان از مس

استفاده نمود.

کارگاه قلمزنی (۲)

شماره درس : ۸۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه قلمزنی (۱)

هدف :

کسب مهارت در قلمزنی و آشنایی عملی با قلمزنی به شیوه برجسته کاری

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه قلمزنی (۱)

- ادامه تمرین و کار درخصوص قلمزنی بر روی سطوح گوناگون صاف و حجمی تا کسب مهارت قابل قبول.
- آشنایی با شیوه تکمیل و پرداخت آثار قلمزنی (جلا کاری، سیاه کاری و...) و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- شناخت اصول مثبت و برجسته کاری بر روی آثار فلزی و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- تمرین و ممارست کافی درخصوص حکاکی، قلم‌گیری، و قلمزنی (ساده و برجسته) به صورت توأمان بر روی یک ظرف یا یک شیء
- آشنایی با اصول کارشناسی آثار مختلف قلمزنی.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه مشبک سازی فلز

شماره درس :	۸۶
تعداد واحد :	۲
نوع واحد :	عملی
پیشنیاز :	کارگاه قلمزنی (۱)
هدف :	

کسب مهارت نسبی در مشبک سازی روی فلز

سرفصل دروس:

- آشنایی با اصول کی مشبک و مشبک سازی.
- شناخت اصول و مبانی مشبک کاری روی فلز.
- شناخت ویژگیهای طرحهای مناسب برای مشبک سازی روی فلز.
- آشنایی با انواع شیوههای مشبک سازی بر روی فلز.
- آشنایی عملی با مقدمات مشبک سازی روی فلز شامل آماده سازی قیر و نحوه استفاده از آن و انتخاب و انتقال طرح و تمرین و ممارست در این زمینه.
- آشنایی عملی با نحوه کار مشبک سازی بر روی اشیاء و ظروف مختلف (ساده و حجمی) و تمرین ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی با نحوه کارشناسی آثار مشبک فلزی.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه ملیله سازی (۲)

شماره درس : ۸۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه ملیله سازی (۱)

هدف :

کسب مهارت در ساخت آثار ملیله

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه ملیله سازی (۱)

- شناخت طرحها و نقوش مختلف مورد استفاده در ساخت آثار ملیله.
- مهارت و تمرین بمنظور ارتقاء سطح کار و کسب توانایی بیشتر در زمینه طی مراحل ساخت.
- کسب مهارت درخصوص ساخت، تکمیل و ارائه محصولات ملیله در ابعاد و اندازه‌های گوناگون با طرحهای ظریف.
- ارائه طرحهای نو با الهام اصول شناخته شده طراحی سنتی برای ساخت آثار ملیله.
- ارائه کاربردهای جدید از ملیله.

● ارزشیابی این درس براساس ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه دواتگری (۲)

شماره درس :	۸۸
تعداد واحد :	۲
نوع واحد :	عملی
پیشنیاز :	کارگاه دواتگری (۱)
هدف :	

کسب مهارت نسبی در زمینه دواتگری و تهیه زیر ساختهای فلزی

سرفصل دروس:

- در ادامه کارگاه دواتگری ۱:

- آشنایی عملی با نحوه دواتگری و ساخت انواع تنگ و آثار مشابه و تمرین و ممارست کافی در این زمینه
  - آشنایی عملی با نحوه ساخت آثار چند تکه به شیوه دواتگری و تمرین و ممارست کافی در این زمینه
  - آشنایی عملی با شیوه دواتگری برخی از آثار شاخص فلزی و روش کار استادان
- دواتگر در دوران‌های گذشته و حال بمنظور کسب تجربه در زمینه تهیه زیرساخت‌های مختلف،
- آشنایی با شیوه کارشناسی زیر ساخت‌های فلزی.

● ارزشیابی این درس بصورت ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

آشنایی با سایر رشته‌های فلزکاری

شماره درس : ۸۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : کارگاه دواتگری (۱)

هدف :

آشنایی با سایر رشته‌های فلزکاری (بجز دواتگری، انواع قلمزنی و مشبک کاری، ملیله سازی و جواهر سازی)

سرفصل دروس:

- آشنایی با انواع مینای سازی مانند مینای نقاشی، مینای خانه بندی، مینای منقور و...
- آشنایی با چاقو سازی و ساخت قلمتراش و مراحل ساخت و تکمیل آنها.
- آشنایی با هنر علامت سازی.
- آشنایی با هنر کوفته گری مانند طلاکوبی روی فولاد، نقره کوبی، مس کوبی، برنج کوبی و... و چگونگی انجام آن.
- آشنایی با هنر فیروزه کوبی از لحاظ سابقه، هنرهای مرتبط و چگونگی انجام مراحل مختلف و تکمیل کار
- آشنایی با هنر ضریح سازی از لحاظ سابقه، هنرهای مرتبط و چگونگی انجام مراحل مختلف و تکمیل کار
- آشنایی با سایر رشته‌های دیگر فلزکاری نظیر قفل سازی، اسلحه سازی و...
- آشنایی با خصوصیات و ویژگیهای زیور آلات سنتی در مهمترین مراکز تولید آن نظیر خراسان، کردستان، ترکمن، سیستان و بلوچستان و...

● ارزشیابی این درس بر مبنای ارائه تحقیق و امتحان کتبی در پایان نیم سال تحصیلی خواهد بود.

زیبایی شناسی فلزکاری

شماره درس : ۹۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی فلز (۲)، مبانی زیبایی شناسی

هدف :

شناخت اصول و مبادی زیبایی شناسی در فلزکاری

سرفصل دروس:

- آشنایی با مبادی زیبایی شناسی فلزکاری

- مطالعه وحدت اجزاء در طرح (اعم از نقوش و کتیبه) در فلز شامل وحدت مرکزی، وحدت قرینه، وحدت انتشار منضبط، وحدت

اسلیمی

- بررسی رابطه شکل (فرم) و مصنوع در فلزکاری

- بررسی رابطه جنس و مصنوع در فلزکاری

- بررسی رابطه نقش و مصنوع در فلز

- طرح برداری از اشکال (فرمها) و نقوش فلزات.

- طبقه بندی طرحها براساس فرمهای فلزات در هر دوره

- مقایسه اشکال (فرمها) و نقوش همسان در فلزات و سایر هنرهای صناعی هر دوره

- مقایسه اشکال و نقوش در فلزات در ادوار مختلف

- طراحی و رنگ آمیزی، آثار فلزی ادوار مختلف مطابق با نمونه اصلی

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی و ارائه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه تخصصی (فلز)

شماره درس : ۹۱

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه ملیله سازی (۲)

هدف :

کسب مهارت در ساخت و ارائه آثار فلزی به شیوه قلمزنی یا ملیله سازی .

سرفصل دروس:

در این کارگاه دانشجویان پس از شناخت کامل مواد و مصالح کار قلمزنی یا ملیله سازی و نحوه کاربرد آن در عمل (که کارگاه‌های دیگر حاصل شده است)، قلمزنی (ساده، مشبک، برجسته کاری) و یا ملیله سازی و یا دواتگری را به عنوان کارگاه تخصصی فلز انتخاب کرده و زیر نظر استادان ذیربط و در طول نیم سال تحصیلی، کلیه مراحل کار از آماده سازی مواد و مصالح، طراحی و اجرای طرح‌ها و نیز ساخت آثار قلمزنی به روش‌های ساده، مشبک و یا چنده کاره (برجسته کاری) را در یکی از شیوه‌های هخامنشی، ساسانی، سلجوقی، صفوی و... و یا طراحی و ساخت آثار ملیله را انجام خواهند داد.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از آثار قلمزنی یا ملیله یا دواتگری در پایان ترم خواهد بود.

تاریخچه کاشی

شماره درس : ۹۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنایی با سفال و کاشی

هدف :

آشنایی با پیشینه و سیر تحول و کاشی سازی در ایران.

سرفصل دروس:

- آشنایی اجمالی با پیدایش زمینه کاربرد خشت و اجر در معماری ایران.
- آشنایی با چگونگی آغاز استفاده از لعاب و کاربر اجرهای لعابدار و رنگی در بین النهرین
- آشنایی با ویژگیها و کاربر آجرها و سفالینه‌های لعابدار در تزئینات معماری چغازنبیل و بناهای شوش (دوره عیلامی).
- آشنایی با ویژگیها و کاربرد آجرهای لعابدار در بناهای شوش و تخت جمشید (دوره هخامنشی).
- آشنایی با ویژگیهای کاشی سازی و کاربرد کاشی در تزئینات معماری بناها و مساجد ایران در دوره اسلامی (مطالعه ویژگیها و کاربرد کاشی در تزئینات معماری شاخص ترین بناهای هر دوره).

○ تا دوره سلجوقی

○ دوره سلجوقی

○ دوره ایلخانی

○ دوره تیموری

○ دوره صفوی

○ دوره افسری

○ دوره زندیه

○ دوره قاجاریه

- ارزشیابی این درس به صورت آزمون کتبی در پایان نیم سال تحصیلی و تحقیق در یکی از عناوین فوق‌الذکر خواهد بود.

آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار کاشی سازی

شماره درس : ۹۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با سفال و کاشی

هدف :

آشنایی با خواص و کاربرد انواع مواد اولیه بدنه و ابزار کار کاشی سازی.

سرفصل دروس:

- آشنایی با انواع گل رس، عناصر شیمیایی تشکیل دهنده و خواص فیزیکی آنها، کائولین (گل چینی)، بال کلی (گل قهوه‌ای)، گل نسوز، گل استون ور (گل سنگواره)، خاک معمولی، گل بنتونیت و....
- تعریف و انواع گل کاشی سازی و آشنایی با نحوه تهیه هریک
- آشنایی با نحوه ترکیب خاکهای مختلف به جهت اصلاح گل کاشی سازی
- آشنایی عملی با نحوه تعیین میزان چسبندگی گل کاشی سازی
- آشنایی عملی با نحوه تعیین حداکثر دمای قابل تحمل گل در مرحله پخت
- آشنایی عملی با نحوه تعیین میزان انقباض و جذب آب (بدنه) پخته شده در درجه حرارت‌های مختلف
- آشنایی با ساختمان ونحوه کار انواع ماشین آلات و تجهیزات مورد مصرف در تهیه گل کاشی سازی از قبیل فیلتر پرس و اجزاء آن، اکستردور، پاک میل، بال میل و...
- آشنایی با ابزار کار کاشی سازی از قبیل قالبهای چوبی و گچی و... و انواع ابزار برش و...
- آشنایی با انواع کوره‌های پخت کاشی (طاق ضربی، تونلی، گازی، الکتریکی و...)

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان نیمسال تحصیلی و همچنین ارزیابی کارهای عملی دانشجویان در طول ترم خواهد بود.

کارگاه کاشی (۱)

شماره درس : ۹۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : آشنایی با مواد اولیه و ابزار کاشی

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌ها و مراحل ساخت انواع کاشی (ساده)، آشنایی عملی با مراحل ساخت کاشی زیررنگی .

سرفصل دروس:

قسمت اول

- آشنایی عملی با شیوه‌ها و مراحل ساخت کاشی گلی.
- آشنایی عملی با شیوه‌ها و مراحل ساخت کاشی جسمی.
- آشنایی عملی با شیوه‌ها و مراحل ساخت کاشی نره، کاشی دوال، کاشی پیچ
- آشنایی عملی در مراحل فوق شامل فراگیری نحوه ترکیب و عمل آوری مواد اولیه، تهیه قالب، ساخت خشت کاشی، دو نیم کردن خشت، لعابکاری و پخت کاشی می‌گردد.

قسمت دوم

- آشنایی عملی با مراحل ساخت کاشی زیررنگی شامل ساخت خشت، تراش خشت، طراحی، خطاطی، لعابکاری، پخت و....
- آشنایی عملی با نحوه اجرای طرحها به شیوه گود و برجسته در کاشی زیررنگی
- آشنایی عملی با شیوه‌های هاشورزنی و پرداز در کاشی زیررنگی

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول نیمسال تحصیلی انجام خواهد شد.

آشنایی با معماری سنتی ایران

شماره درس : ۹۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنایی با سفال و کاشی

هدف :

آشنایی با اصول و شیوه‌های معماری سنتی ایران و سوابق آن.

سرفصل دروس:

- سوابق معماری سنتی ایران شیوه‌های پارسی و پارتی و تاثیر آن در معماری اسلامی ایران.

- معماری صدر اسلام، مسجد کوفه و... تاثیر آن در معماری سنتی ایران.

- شیوه خراسانی بررسی اصول شیوه خراسانی و نمونه‌های برجسته از نظیر مسجد جامع فهرج، مسجد تاریخانه دامغان، اصل مسجد جامع اصفهان، مسجد جامع ابرقو، اصل مسجد جامع نائین، اصل مسجد جامع اردستان، مسجد جامع تبریز و... و همچنین بررسی هنرهای وابسته به معماری در این دوره نظیر گچبری، گرد چینی، کتیبه نویسی و...

- شیوه رازی بررسی اصول شیوه رازی و نمونه‌های برجسته آن نظیر مسجد جامع اصفهان، مسجد جامع اردستان، مسجد جامع گلپایگان، مسجد جامع زواره و بناهای آرامگاهی (گور امیر اسماعیل سامانی...) و هنرهای وابسته به معماری در این دوره نظیر کاشیکاری، گرد چینی، گچ بری، ترنس سازی و...

- شیوه آذری و بررسی اصول و نمونه‌های برجسته آن نظیر رصدخانه مراغه، مسجد کبود (تبریز).

سلطانیه، مسجد جامع یزد، مجموعه حرم مطهر رضوی و مسجد حرم مطهری رضوی و مسجد گوهرشاد، مجموعه بسطام، مجموعه شیخ صفی، مدرسه الغ بیک، مدرسه غیاثیه خرگرد و... و هنرهای وابسته به معماری در این دوره نظیر کاشیکاری، گردچینی، گچ بری، مقرنس سازی و...

- شیوه‌های اصفهانی بررسی اصول شیوه اصفهانی و نمونه‌های برجسته آن نظیر نقش جهان (مسجد امام، مسجد شیخ لطف... و عالی قاپو) مسجد جامع اصفهان، ارگ کریمخانی، مسجد وکیل و بازار وکیل، مسجد گنجعلی خان، مدرسه خان شیراز، مدرسه و مسجد آقا بزرگ کاشان، کاروانسراها، باغها (چهارباغ، باغ ارم، فین کاشان، شازده ماهان و...) و بررسی هنرهای وابسته به آن نظیر کاشی کاری، گره چینی، گچ بری، مقرنس سازی و...

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی و ارائه تحقیق در پایان نیم سال تحصیلی خواهد بود.

هندسه نقوش (۳)

شماره درس : ۹۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با معماری سنتی ایران - هندسه نقوش در هنرهای سنتی ایران (۲)

هدف :

آشنایی با طراحی مقرنس ها

سرفصل دروس:

- آشنایی با انواع مقرنس های ساده و پیچیده
- ترسیم مقرنسهای ساده آجری
- ترسیم مقرنسهای ساده برای مناره ها
- ترسیم مقرنسهای پیچیده تر برای اجرا در ایوانها و محرابها
- آشنایی با چگونگی طراحی نقوش سنتی بر روی مقرنسها

● ارزیابی این درس براساس کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه کاشی (۲)

شماره درس :	۹۷
تعداد واحد :	۲
نوع واحد :	عملی
پیشنیاز :	کارگاه کاشی (۱)
هدف :	

آشنایی عملی با شیوه‌ها و مراحل ساخت کاشی هفت رنگی.

سرفصل دروس:

- طراحی از نقوش سنتی، گل و مرغ و... برای اجرا روی کاشی و رنگ آمیزی طرحها.
- آشنایی عملی با مراحل ساخت کاشی هفت رنگی شامل:
- ساخت خشت، تراش خشت، طراحی، خطاطی، رنگ آمیزی، لعابکاری و پخت.
- آشنایی عملی با نحوه اجرای طرحها به شیوه گود و برجسته هفت رنگی.
- نمونه سازی از آثار هفت رنگی موجود در سبکهای مختلف.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول نیمسال تحصیلی انجام خواهد شد.

کارگاه کاشی (۳)

شماره درس : ۹۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه کاشی (۱) همزمان کارگاه کاشی (۲)

هدف :

آشنایی عملی با مراحل و شیوه‌های ساخت کاشی معرق.

سرفصل دروس:

- طراحی از نقوش سنتی، گل و مرغ و... برای اجرا روی کاشی و رنگ آمیزی طرحها.

- آشنایی عملی با مراحل ساخت کاشی معرق شامل:

○ تعیین راه پارچه

○ شماره گذاری

○ کاغذ بری

○ کاغذ چسبانی

○ ته بری

○ لب زدگی

○ گل بردگی

○ سوهانی زنی

○ تخمه گذار

- تمرین بمنظور کسب مهارت

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول نیمسال تحصیلی انجام خواهد شد.

کارگاه کاشی (۴)

شماره درس : ۹۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه کاشی (۲) - همزمان با کارگاه کاشی ۳

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌های ترسیم انواع گره و اجرای گره در کاشی (سطوح تخت)

سرفصل دروس:

- آشنایی با شیوه ترسیم انواع گره بر روی کاغذ
- آشنایی عملی با شیوه‌های ترسیم چند ضلعی‌ها، گره‌های مادر، گره‌های ساده و گره‌های غیر ایرانی.
- شناخت آلات ایرانی و غیر ایرانی
- آشنایی عملی با مراحل اجرایی چارچوب بندی برای قاب گره (تخمیر گروه) برای سطوح تخت.
- وار کشی یا باندکشی تخمیر گره به شیوه چهارکه کشی، حمیل کشی، دوال کشی و جوک کشی
- ساخت قالب گچی روی زمین و جدول کشی آن
- تعیین ابعاد و تخمیر و انجام محاسبات لازم برای پیدا کردن ابعاد گرد.
- ساخت الگوی آلات گره
- ترسیم شکل آلات روی کاشی و تراش آنها
- ردیف کردن آلات گره روی قالب گچی با استفاده از جداول
- نصب آلات گره در تخمیر (قاب چهارکه کشی شده)
- نصب تخمیر روی دیوار و پرکردن فاصله آن با دیوار با دوغات

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای انجام شده در طول نیمسال تحصیلی انجام خواهد شد.

کارگاه کاشی (۵)

شماره درس :	۱۰۰
تعداد واحد :	۲
نوع واحد :	عملی
پیشنیاز :	کارگاه کاشی (۲) و کارگاه کاشی (۳)
هدف :	کسب مهارت در ساخت کاشی معرق

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه کاشی (۳)

- تمرین بمنظور تکمیل مهارت در ساخت کاشی معرق.
- آشنایی عملی با مراحل «جمع آوری» شامل:
  - شمشه گیری و تراز بنید سطح زیرکار (تخمیر)
  - چیدن قطعات روی تخمیر
  - تهیه خمیر گل رس و گل گذاری «راه پارچه»
  - تهیه دوغاب گچ یا ملاط ماسه و سیمان
  - دوغاب ریزی یا ملاط گیری پشت کار
- تمرین بمنظور تکمیل مهارت

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول نیمسال تحصیلی انجام خواهد شد.

زیباشناسی کاشی

شماره درس : ۱۰۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : مبانی زیبایی شناسی، کارگاه کاشی (۳)

هدف :

شناخت اصول و مبادی زیبایی شناسی کاشی

سرفصل دروس:

- آشنایی با مبادی زیبایی شناسی کاشی
- مطالعه وحدت اجزاء در طرح و رنگ شامل کاشی شامل (وحدت مرکزی، وحدت قرینه، وحدت انتشار منضبط، وحدت اسلیمی)
- بررسی رابطه رنگ و نقش در کاشی
- طرح برداری از نقوش کاشی
- طبقه بندی نقوش کاشی در دوره های مختلف
- مقایسه نقوش همسان در کاشی و سایر هنرهای صناعی در هر دوره
- مقایسه نقوش کاشی در ادوار مختلف
- شناسایی رنگ در کاشی ادوار مختلف و مناطق مختلف
- طراحی و رنگ آمیزی از کاشیهای ادوار مختلف مطابق با نمونه اصلی

● ارزشیابی این درس براساس امتحان کتبی ارائه و کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه کاشی (۶)

شماره درس : ۱۰۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه کاشی (۴)

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌های اجرای گروه در سطوح گود و برجسته

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با شیوه‌های ساخت تخمیر گره برای سطوح گرد (شامل زیر دور طاق‌ها، رسمی بندی‌ها، یزدی بندی‌ها، طاسه‌ها و نیمه طاسه‌ها و...) و اجرای گره در این نوع سطوح.
- آشنایی عملی با شیوه‌های ساخت تخمیر گره برای سطوح برجسته (شامل گنبدها و...) و اجرای گره در این نوع سطوح.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه تخصصی (کاشی)

شماره درس : ۱۰۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه کاشی (۳) - همزمان با کارگاه کاشی ۶

هدف :

تکمیل مهارت تخصصی - آشنایی عملی با کاشیکاری در دوره‌های مختلف ایران

اسلامی

سرفصل دروس:

انتخاب یکی از دو موضوع زیر با نظر استاد و ارائه کار براساس سرفصل درس مربوط به هر موضوع:

الف - انتخاب یکی از بناهای شاخص دوره اسلامی.

- مثنی برداری از برخی از طرحها و نقوش، کاشیکاری، کتیبه‌ها، گنبد، گلدسته، محراب و...

- انتخاب یکی از طرحها و اجرای آن (مطابق اصل اثر)

ب - انتخاب یک دوره از معماری بعد از اسلام ایران.

- مثنی برداری از برخی از طرحها و نقوش، کاشیکاری، کتیبه‌ها، گنبد، گلدسته، محراب و... بناهای شاخص این دوره.

- انتخاب یکی از طرحها و اجرای آن (مطابق اصل اثر)

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه مثبت چوب (۱)

شماره درس : ۱۰۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : آشنایی با مواد اولیه و ابزار کارچوب

هدف :

آشنایی عملی با مثبت کاری ساده (شیوه مثبت آباد)

سرفصل دروس:

- شناخت خصوصیات و ویژگیهای چوبهای مورد مصرف در مثبت کاری شامل ویژگیهای ظاهری (بصری)، رنگی، صفات عمومی، ویژگیهای فیزیکی و ویژگیهای مربوط به بافت سطحی چوبها.
- شناخت ابزار و وسایل مثبت کاری چوب بویژه انواع مغارها و نحوه استفاده و کاربرد آن در عمل.
- آشنایی با انواع طرحهای مناسب مثبت کاری چوب
- طراحی از نقوش مناسب برای اجرای آثار مختلف مثبت کاری
- شناخت روش صحیح مثبت کاری شامل طراحی، تهیه فرم اولیه، اجرای کنده کاری و مثبت ساده (به شیوه مثبت کاری آباد) و کسب مهارت در این زمینه.
- شناخت خصوصیات و ویژگیهای یک کار مثبت خوب و اجرای اصول آن در عمل

● ارزشیابی این درس براساس ارزیابی کارهای انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه معرق چوب (۱)

شماره درس : ۱۰۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : آشنایی با مواد اولیه و ابزار کارچوب

هدف :

شناخت مواد و مصالح و کاربرد آن در عمل آشنایی عملی با شیوه‌های مختلف تولید محصولات

معرق و انواع آن.

سرفصل دروس:

- شناخت انواع چوبهای مصرفی در تولید آثار معرق نظیر چوبهای گلابی، انجیر، کیکم، نارنج، شمشاد، افرا، مصرز، عناب، راش و... و کاربردهای مختلف آنها در آثار.
- شناخت سایر مواد مصرفی مثل فیبر، صدف، خاتم، استخوان (گاو و شتر)، فلز (مس، برنج و آلومینیوم)، صدف مصنوعی، سنگ، چسب، سریشم سنتی و نحوه استفاده از آنها.
- آشنایی با شیوه‌های مختلف طراحی و چگونگی تبدیل سایر طرحها به طرح مناسب معرق.
- شناخت انواع زیرکار
- شناخت ابزار و وسایل کار نظیر کمان اره، تیغ اره، میخ سایه و میخ کش، چکش، دریل و... و نحوه استفاده از آنها.
- آشنایی با نحوه صحیح پرس در معرق و تمرین و ممارست کافی در این زمینه
- آشنایی با شیوه‌های مختلف تولید آثار معرق (شیوه سنتی و شیوه جدید)
- آشنایی عملی با معرق زمینه چوب (شامل پارکتی و تخت) و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی منبت و معرق (۱)

شماره درس : ۱۰۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی سنتی (۳)

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌های طراحی ویژه آثار منبت و معرق و کسب مهارت نسبی در این

زمینه

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با اصول طراحی آثار معرق و تمرین و ممارست کافی در این زمینه
- آشنایی عملی با ویژگیهای طرحهای مناسب با قابلیت اجرایی در آثار معرق ساده و معرق برجسته
- آشنایی عملی با شیوه‌مثنی بردرای از طرحهای موجود در آثار معرق و تمرین و ممارست کافی در این زمینه
- آشنایی عملی با چگونگی طراحی و ارائه طرحهای جدید در چهارچوب طرحهای سنتی با قابلیت اجرایی در آثار معرق ساده و برجسته و تمرین و ممارست کافی در این خصوص.
- آشنایی عملی با ویژگیهای طرحهای مناسب و قابل اجرا در آثار کنده کاری، منبت، منبت برجسته و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی عملی با اصول طراحی منبت کاری و انطباق آن با اجرا روی آثار منبت و تمرین و ممارست کافی در این خصوص.

● ارزشیابی این درس به مبنای ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی منبت و معرق (۲)

شماره درس : ۱۰۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : طراحی منبت و معرق (۱)

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌های طراحی ویژه آثار منبت و منبت معرق و کسب مهارت نسبی در این زمینه

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه طراحی منبت و معرق (۱)

- آشنایی عملی با شیوه مثنی برداری از طرحهای موجود در آثار منبت و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی عملی با چگونگی طراحی و ارائه طرحهای جدید در چهارچوب طرحهای سنتی با قابلیت اجرایی در آثار منبت (با عنایت به سطح یا حجم یا زمینه اجرایی آن) و تمرین و ممارست لازم در این زمینه.
- آشنایی عملی با اصول طراحی ویژه آثار منبت معرق و تمرین لازم در این زمینه.
- آشنایی عملی با شیوه مثنی برداری از طرحهای قدیمی و مناسب اجرا شده بر روی آثار منبت معرق و تمرین و ممارست در این خصوص.
- آشنایی عملی با چگونگی طراحی و ارائه طرحهای جدید در چهارچوب طرحهای سنتی با امکان اجرا در آثار منبت معرق و تمرین و ممارست کافی در این خصوص.

● ارزشیابی این درس بر مبنای ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه مثبت چوب (۲)

شماره درس : ۱۰۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه مثبت چوب (۱)

هدف :

آشنایی عملی با شیوه مثبت برجسته

سرفصل دروس:

- آشنایی با انواع طرحهای مناسب برای شیوه مثبت برجسته
- طراحی برای اجرای آثار مختلف به شیوه مثبت برجسته
- شناخت روش صحیح منب برجسته و تمرین و ممارست بمنظور کسب مهارت در این زمینه
- آشنایی با شیوه‌های مثبت برجسته در مناطق مختلف کشور

● ارزشیابی این درس براساس ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه معرق چوب (۲)

شماره درس : ۱۰۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه معرق چوب (۱)

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌های مختلف ساخت آثار معرق چوب و کارشناسی آن.

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه معرق (۱):

- آشنایی عملی با سایر انواع معرق زمینه چوب (پازلی)

- آشنایی عملی با معرق زمینه رنگ

- آشنایی عملی با انواع معرق شامل معرق سه بعدی، سایه روشن و...

- آشنایی با شیوه‌های معرق در سایر ممالک

- آشنایی با روش صحیح کارشناسی آثار معرق

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه «منبت معرق» چوب

شماره درس : ۱۱۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه منبت چوب (۲)

هدف :

کسب توانایی و مهارت در طراحی و ساخت آثار منبت معرق

سرفصل دروس:

- آشنایی با نحوه شکل دهی قطعات چوب به شیوه منبت معرق و تمرین و ممارست کافی در این زمینه

- آشنایی با شیوه کار «منبت معرق» تخت و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

- شناخت شیوه‌های کار استادان شاخص «منبت معرق» و نمونه سازی از آثار آنان.

● ارزشیابی این درس بر اساس امتحان کتبی و کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه تخصصی (منبت یا معرق یا «منبت، معرق»)

شماره درس : ۱۱۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه منبت چوب (۲) و کارگاه معرق چوب (۲)

هدف :

کسب مهارت در ساخت و ارائه آثار منبت یا معرق و «منبت، معرق»

سرفصل دروس:

در این کارگاه دانشجویان پس از شناخت کامل مواد اولیه، ابزار و وسایل کار و نحوه استفاده و کاربرد آنها در عمل و طراحی و تولید نمونه‌های ساده محصولات منبت یا معرق یا منبت معرق که در کارگاههای دیگر محصولات حاصل شده است، زیر نظر استادان ذیربط و در طول یک نیم سال تحصیلی کلیه مراحل کار تولید فرآورده‌های منبت یا معرق و یا منبت، معرق را انجام و با تمرین و ممارست و اجرای دقیق نکاتی که استادان متذکر می‌شوند آثار قابل قبولی که در حد کارگاه تخصصی تولید و عرضه خواهند نمود.

- ارزشیابی این درس بر اساس ارزیابی از نمونه‌های تولیدی از منبت یا معرق یا «منبت، معرق» توسط دانشجویان در طول ترم توسط استادان ذیربط خواهد بود.

تاریخچه نساجی در جهان

شماره درس : ۱۱۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنایی با نساجی سنتی

هدف :

آشنایی با پارچه بافی و سیر تحول و تطور آن در برخی از کشورهای جهان

سرفصل دروس:

- آشنایی با پارچه بافی در مصر و بررسی سیر تحول و تطور آن از کهن ترین زمان (بافت پارچه های کتان) تا دوران معاصر.
- آشنایی با پارچه بافی در کشورهای هند، چین و اندونزی و بررسی تحول آن از آغاز تا دوران معاصر.
- آشنایی با پارچه بافی در برخی از ممالک اروپایی (یونان، ایتالیا، روسیه، فرانسه، انگلیس و آلمان) از گذشته تا دوران معاصر.
- نگاهی به پارچه بافی در برخی از ممالک دیگر

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه تحقیق و نیز امتحان کتبی در پایان نیم سال تحصیلی خواهد بود.

آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار نساجی سنتی

شماره درس : ۱۱۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : آشنایی با نساجی سنتی

هدف :

آشنایی دانشجویان با مواد اولیه و ابزار و وسایل کار مورد استفاده در نساجی سنتی و نحوه کاربرد آن.

سرفصل دروس:

- آشنایی با مواد اولیه طبیعی (نباتی، حیوانی، معدنی) مصنوعی و ترکیبی مورد استفاده در نساجی سنتی.

- آشنایی با مراحل تهیه انواع نخ (پشمی، پنبه‌ای، ابریشمی و...) شامل حلاجی، ریسندگی، تابندگی، آهار زنی، چند لاک، و... روشهای سنتی و جدید.

-- آشنایی با چگونگی چله کشی در دستگاههای سنتی و آماده نمودن نخهای تار و پود.

- آشنایی ابزار و وسایل کار مورد استفاده در نساجی سنتی در دستگاههای دووردي، چهاروردي، دستور و ژاکار دستی از قبیل ورد، ماکو، ماسوره، شانه و... و نحوه کاربرد آنها.

- آشنایی با مکانیزم کار بافندگی و بافت پارچه در دستگاههای دو وردي و چهاروردي.

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی و گزارشهای بازدید در پایان ترم خواهد بود.

* دانشجویان در طول ترم از کارخانجات ریسندگی و بافندگی و کارگاههای نساجی سنتی بازدید و گزار بازدید را تهیه و ارائه خواهند نمود.

کارگاه نساجی سنتی (۱)

شماره درس : ۱۱۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : آشنایی با نساجی سنتی

هدف :

آشنایی عملی با برخی از شیوه‌های بافت پارچه‌های دستباف ایرانی و کسب مهارت

نسبی در این زمینه.

سرفصل دروس:

- شناخت ویژگیهای مواد اولیه مصرفی در تولید پارچه دستباف
- شناخت ابزار و وسایل کار دستگاههای بافندگی سنتی (از نوع دووردی و چهاروردی)
- آشنایی عملی با نحوه بافت پارچه براساس نقشه طراحی شده.
- آشنایی عملی با انواع بافتهای ساده ومشتقات آن (ریب تار، ریب پودی و پاناما) و کاربرد آن برای طراحی و بافت پارچه‌هایی نظیر متقال و حمام سری و تمرین وممارست کافی دراین زمینه.
- آشنایی عملی با چگونگی طراحی بافت سرژه و تمرین وممارست کافی دراین زمینه و کاربرد آن در بافت برخی از پارچه‌های دستباف که قابلیت تولید برروی دستگاههای چهار وردی بافندگی سنتی را دارا می‌باشند.
- ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از کارهای عملی انجام شده در طول نیم سال تحصیلی انجام خواهد شد.

آشنایی با مهمترین پارچه‌های دستباف ایران

شماره درس : ۱۱۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : آشنایی با نساجی سنتی

هدف :

آشنایی با خصوصیات و ویژگیهای مهمترین پارچه‌های دستباف ایران.

سرفصل دروس:

- آشنایی با ویژگیها و چگونگی بافت جاجیم بعنوان سنتی ترین پارچه دستبافت.
- آشنایی با خصوصیات پارچه هایی نظیر جاجیمچه، شمد، ملحفه و سایر دستبافتهایی که عمدتاً با دستگاههای دووردی بافته می‌شوند.
- آشنایی با خصوصیات و چگونگی بافت پارچه هایی نظیر چادر شب ابریشمی قاسم آباد، ابریشم کلات نادری، کلیج و خورجین که عمدتاً به روش بافت ناخنی (پودگذاری مضاعف Twin Wave) بافته می‌شوند.
- آشنایی با ویژگیها و چگونگی بافت پارچه هایی نظیر موج، پرده‌ای و... که بطور عمده با دستگاههای چهار وردی بافته می‌شوند.
- آشنایی با نحوه آماده سازی مواد اولیه و چگونگی بافت پارچه دارایی (ایکات Ikat).
- آشنایی مختصر با پارچه زری
- آشنایی با مواد اولیه مصرفی، چگونگی طراحی و نحوه بافت پارچه مخمل و پارچه مخمل برجسته بر روی دستگاههای سنتی بافندگی خاص.
- آشنایی مختصر با سایر پارچه‌های دستباف

● ارزشیابی این درس بر مبنای ارائه تحقیق و امتحان کتبی در پایان نیم سال تحصیلی خواهد بود.

تاریخچه نساجی ایران

شماره درس : ۱۱۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تاریخچه نساجی جهان

هدف :

آشنایی با پیشینه پارچه بافی در ایران از کهن‌ترین زمان تا دوران معاصر.

سرفصل دروس:

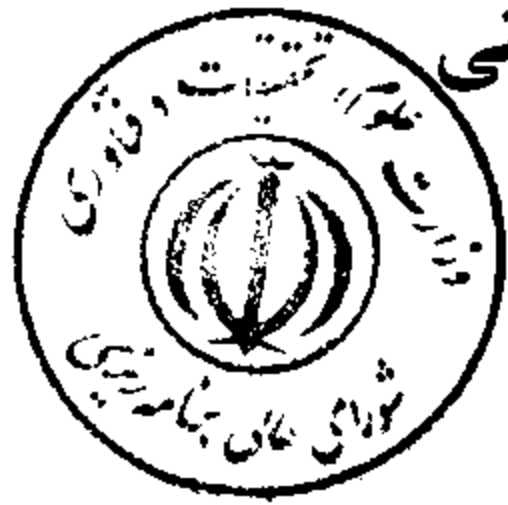
- بررسی پارچه بافی ایرانی از آغاز تا دوره مادها
- بررسی پارچه بافی در ایران از دوره‌های ماد و هخامنشی با توجه به نظارت ایران شناسان خارجی و صاحب‌نظران ایرانی و با عنایت به آثار موجود از دوره‌های مذکور.
- آشنایی با پارچه بافی ایران در دوره‌های سلوکی و اشکانی.
- آشنایی با پارچه بافی ایران در دوره ساسانی با توجه به نظرات محققان و پژوهشگران ایرانی و خارجی و بررسی نمونه‌های موجود در گنجینه‌ها و بررسی تأثیر و تأثر صنعت پارچه بافی ساسانی در رابطه با بیزانس و چین.
- بررسی پارچه بافی در دوره‌های اموی و عباسی
- بررسی پارچه بافی ایرانی از صدر اسلام تا دوره سلجوقی با توجه به نظرات محققان و پژوهشگران و نیز بررسی خصوصیات کلی ۱۰۰ قطعه انواع پارچه‌های بجامانده از دوران مذکور
- بررسی وضعیت پارچه بافی ایران از دوره سلجوقی تا دوره صفوی مشتمل بر:
  - بررسی تحول فنی و تکنیکی بافت پارچه‌های دستباف در دوره سلجوقی
  - بررسی خصوصیات و ویژگیهای کلی حدود ۵۰ قطعه پارچه مانده از دوران مذکور.
  - بررسی خصوصیات کلی پارچه بافی ایران در دوره‌های مغول و تیموری و نیز چگونگی تأثیر پارچه بافی ایران از پارچه بافی چین و تأثیر سبک و نقش و رنگ پارچه‌های دستباف چین بر صنعت پارچه بافی ایران.

- آشنایی با پارچه بافی ایران در دوره صفوی و بررسی خصوصیات و چگونگی بافت پارچه‌های چند لا، پارچه‌های ابریشمی و تافته و پارچه‌های ترمه، زری و مخمل در دوره مذکور و همچنین آشنایی با سبک و روش کار طراحان پارچه و نساجان مشهور دوره صفوی نظیر عبدالله، حسین، یحیی، فخرالدین غیاث، آبان محمد، محمد خان قلی، اسماعیل کاشانی، معین، آقا محمود، مغیسا و شفیع و...

- آشنایی با پارچه بافی ایران در دوره‌های افشاریه و زندیه و قاجاریه
- بررسی خصوصیات کلی پارچه بافی ایران در دوران معاصر.

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه تحقیق توسط دانشجویان و نیز امتحان کتبی در پایان نیم سال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه طراحی نساجی سنتی

شماره درس : ۱۱۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه نساجی سنتی (۱)

هدف :

کسب مهارت نسبی در طراحی برخی از انواع بافتهای رایج در پارچه بافی سنتی

سرفصل دروس:

- آشنایی با شیوه طراحی بافت ساده و مشتقان آن (ریب تاری، ریب پودی، پاناما) و تمرین کافی در این زمینه تا کسب مهارت نسبی.

- آشنایی با شیوه طراحی بافت سرژه و طراحی بافتهای مرتبط با آن و ممارست کافی در این زمینه تا کسب مهارت نسبی.

- آشنایی با شیوه طراحی بافت جناقی و بافتهای مرتبط با آن و تمرین کافی در این زمینه تا کسب مهارت نسبی.

- آشنایی با انواع شیوههای طراحی برای بافتهای ترکیبی و ممارست کافی در این زمینه.

- آشنایی کلی با شیوههای طراحی بافت برخی از پارچههای دستباف نظیر ترمه، زری و مخمل.

- آشنایی با روش تجزیه پارچه و تمرین کافی در این زمینه تا کسب مهارت لازم.

● ارزشیابی این درس براساس ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی نساجی سنتی ۲

شماره درس : ۱۱۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه نساجی سنتی (۱)

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌های طراحی و بافت برخی دیگر از پارچه‌های دستباف ایرانی و کسب مهارت در این زمینه.

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه نساجی سنتی (۱)

- آشنایی عملی با شیوه طراحی و بافت جاجیم با عرض کم و عرض متوسط و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

- آشنایی عملی با شیوه طراحی و بافت لوزی و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

- آشنایی عملی با شیوه طراحی و بافت پارچه هایی که به شیوه پودگذاری مضاعف و بافت ناخنی تولید می شود. نظیر پارچه

ابریشمی قاسم آباد رودسر، پارچه ابریشمی کلات نادری و...

- آشنایی عملی با اصول و روش تجزیه پارچه و کسب مهارت نسبی در این زمینه.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه زری بافی (۱)

شماره درس : ۱۱۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه نساجی سنتی (۱)

هدف :

آشنایی عملی با مراحل بافت پارچه بر روی دستگاه سنتی بافت زری (دستگاه دستوری).

سرفصل دروس:

- شناخت مواد اولیه مصرفی (نخ ابریشمی و نخ گلابتون) و چگونگی آماده سازی آنها برای استفاده در بافت پارچه زری.
- شناخت ابزار و وسایل کار و قطعات مختلف دستگاه سنتی زری بافی (دستگاه دستوری) و نحوه استفاده و کاربرد هر یک از ابزار در عمل و نهایتاً مکانیزم کار دستگاه دستوری در جریان بافت پارچه.
- آشنایی عمی با مراحل مقدماتی بافت چله کشی (به روشهای دارایی بافت و اطلسی بافت)، وردچینی، نقش بندی (پیاده کردن طرح و طراحی کار و تنظیم دستگاه برای بافت طرح مورد نظر و...)
- آشنایی با وظایف و نحوه عمل «گوشواره کش» و چگونگی هماهنگی گوشواره کش با استادکار.
- آشنایی عملی با کار گوشواره کشی و بافت پارچه زری و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

● ارزشیابی این درس بصورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه رنگرزی

شماره درس : ۱۲۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : آشنایی با مواد اولیه و ابزار کار نساجی سنتی

هدف :

آشنایی عملی با رنگرزی با مواد ملونه طبیعی و شیمیایی

سرفصل دروس:

- شناخت مواد ملونه طبیعی نظیر روناس، نیل، حنا، اسپرک، بقم، و... و مواد ملونه حیوانی نظیر قرمز دانه، کرمینه ها و... و نیز مواد ملونه معدنی همراه با خصوصیات و ویژگیهای آنها از لحاظ رنگ و رنگرزی.
- شناخت انواع دسته رنگهای شیمیایی مورد مصرف در رنگرزی الیاف و نیز چاپ پارچه شامل رنگهای ری اکتیو، متال کمپلکس و...
- شناخت داندانه های نظیر زاج سفید (سولفات مضاعف آلومینیوم) زاج سبز «کات کبود» (سولفات مضاعف مس) زاج سیاه (سولفات مضاعف آهن) همراه با نحوه کاربرد و استفاده از آنها نیز نقش آنها در تثبیت رنگ در کار رنگرزی.
- آشنایی عملی با اسیدها و قلیایی ها و سایر موادی که در امر رنگرزی شیمیایی کاربرد دارند.
- آشنایی با خصوصیات و ویژگیهای آب مصرفی در رنگرزی از نظر سختی آن و نیز آشنایی با ویژگیهای حمام رنگ و... و کلیه مقدمات رنگرزی.
- آشنایی عملی با ابزار و وسایل کار مورد نیاز در رنگرزی شامل لوازم آزمایشگاهی، وسایل مورد نیاز رنگرزی نظیر پاتیل، بهم زن، مشعل و... و نیز وسایلی همچون سائتریفوژ، خشک کن و...
- آشنایی با ویژگیهای رنگرزی با مواد ملونه طبیعی و مزیت های آن نسبت به مواد ملونه شیمیایی با عنایت به تجربیات حاصله و نمونه های موجود.

- رنگرزی با انواع مواد ملونه طبیعی بر روی انواع الیاف پنبه‌ای، پشمی، ابریشمی و نیز برخی از الیاف مصنوعی.
- رنگرزی با انواع دسته رنگهای شیمیایی بر روی انواع الیاف طبیعی، برخی الیاف مصنوعی و نیز برخی الیاف ترکیبی.

● ارزشیابی این درس بر مبنای ارائه کاتالوگ از نخهای رنگرزی شده با مواد ملونه طبیعی و شیمیایی به صورت دسته‌های یک گرمی به همراه دستورالعمل رنگرزی آنها در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه چاپ‌های سنتی

شماره درس : ۱۲۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه رنگرزی

هدف :

کسب مهارت نسبی در چاپهای سنتی (قلمکار یا چیت سازی و کلافه‌ای)

سرفصل دروس:

- آشنایی با چگونگی پیدایش چاپ برروی پارچه و بررسی سیر تحول و تکامل آن.
- شناخت ویژگیهای چاپ قلمکار و کسب مهارت نسبی در این نوع چاپ مشتمل بر:
  - آشنایی با تاریخچه و سیر تحول چاپ قلمکار و نیز ویژگیهای این چاپ.
  - آشنایی با ابزار و وسایل کار نظیر قلم مو، انواع قالبها، میزکار، و... و نحوه کاربرد آنها.
  - آشنایی با ویژگیهای قالبها از لحاظ دوام، قابلیت انعطاف و نقش پذیری چگونگی ساخت قالب و قالب تراشی، حفظ و نگهداری قالبها و تعمیر آن.
- آشنایی با خصوصیات و ویژگیهای رنگهای طبیعی مورد استفاده در چاپ قلمکار و نیز رنگهای شیمیایی (پیگمنت، ری اکتیو) که در این نوع چاپ کاربرد دارد.
- آشنایی عملی با چاپ قلمکار (آماده سازی پارچه با توجه به نوع کاربرد آن)، تهیه خمیر چاپ، انجام چاپ، عملیات صحراکاری، انجام چاپهای بعدی و تکمیل کار و کسب مهارت در زمینه‌های مذکور.
- شناخت ویژگیهای چاپ کلافه‌ای و کسب مهارت نسبی در این نوع چاپ مشتمل بر:
  - آشنایی با تاریخچه و سیر تحول چاپ باتیک (که کلافه‌ای نوعی از آن است) و نیز خصوصیات این نوع چاپ.
  - آشنایی با ویژگیهای رنگهای مورد استفاده در این نوع چاپ (پروسیون سرد، ازوئیک، بازیک، خمی و...) و نیز شناخت

مواد اولیه مصرفی دیگر که در تهیه واکس کاربرد دارند (پیه، سندلوس، کلفن، سقز و...)

○ آشنایی با انواع قالبها، میزکار و سایر وسایل کار و نحوه استفاده و کاربرد آنها.

- آشنایی عملی با نحوه آماده سازی پارچه برای چاپ برای چاپ کلافه‌ای، ساخت واکس، آماده سازی رنگها و انجام چاپ چگونگی برداشت واکس و تکمیل نهایی کار و کسب مهارت در این زمینه‌ها.

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه چهار نمونه کار با استفاده از طرحهای اصیل و سنتی از چاپ قلمکار و چاپ کلافه‌ای در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه زری بافی (۲)

شماره درس : ۱۲۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه زری بافی (۱)

هدف :

کسب مهارت نسبی در بافت پارچه زری

سرفصل دروس:

در ادامه کارگاه زری بافی (۱)

- تمرین و ممارست پیگیر و مستمر در زمینه بافت پارچه برروی دستگاه دستوری بمنظور کسب مهارت نسبی.

- آشنایی با شیوه‌های بافت زری‌های تزئینی (نقش برجسته، لویه‌ای و...)

- شناخت دستگاه ژاکارد دستی، چگونگی طراحی برروی آن، مکانیزم کار و شیوه بافت پارچه زری بر روی آن و تمرین و

مارست در زمینه بافت پارچه زری برروی دستگاه مذکور.

- آشنایی با شیوه کارشناسی پارچه‌های زری

● ارزشیابی این درس بصورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه چاپ دستی

شماره درس : ۱۲۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه رنگرزی

هدف :

کسب مهارت نسبی در چاپ دستی

سرفصل دروس:

- آشنایی با تاریخچه و سیر تحول چاپ دستی و خصوصیات این نوع چاپ
- شناخت و آماده سازی رنگها و سایر مواد اولیه کمکی مورد استفاده در این نوع چاپ و نحوه کار برد آنها.
- شناخت و آماده سازی ابزار و وسایل کار (شابلون ها، میزکار، میز طراحی، خشک کن و...) و نحوه کاربرد آنها.
- آشنایی عملی با نحوه آماده سازی پارچه برای چاپ دستی، طراحی، تفکیک و انتقال طرح برای شابلون ها، آماده سازی رنگها، کشیدن شابلونها، خشک کردن و تکمیل نهایی کار و کسب مهارت در این زمینه ها.

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه چهار نمونه کار با استفاده از طرحهای اصیل و سنتی از چاپ دستی در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه طراحی زری بافی (۲)

شماره درس : ۱۲۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه طراحی نساجی سنتی و کارگاه زری بافی (۱)

هدف :

آشنایی کامل با شیوه‌های طراحی بافت زری بر روی دستگاه دستوری و دستگاه ژاکارد

سرفصل دروس:

- آشنایی با ویژگیها، امکانات و محدودیتهای دستگاه سنتی زری بافی (دستگاه ژاکارد دستی).
- آشنایی با ویژگیها، امکانات و محدودیتهای دستگاه ژاکارد دستی
- آشنایی با نحوه طراحی پارچه زری و طرحهای مناسب برای بافت این نوع پارچه بر روی کاغذ و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی با چگونگی پیاده کردن و اجرای طرح از روی کاغذ بر روی کاغذ شطرنجی و شیوه نقطه چین و رنگ آمیزی طرح و تمرین و ممارست کافی در این خصوص.
- آشنایی با چگونگی انتقال طرح از روی کاغذ شطرنجی بر روی دستگاه دستوری و نیز بر روی دستگاه ژاکارد (انتقال و پیاده کردن طرح بر روی نخهای دستگاه دستور و یا بر روی کارتهای ژاکارد) توسط نقش بند و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.
- آشنایی با شیوه طراحی برخی از پارچه‌های نفیس زری که در دوره‌های گذشته (به شیوه دستوری یا ژاکارد)

● ارزشیابی این درس بر مبنای ارزیابی از میزان مهارت کسب شده توسط دانشجو در مراحل فوق‌الذکر خواهد بود.

زیبایی شناسی نساجی سنتی

شماره درس : ۱۲۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : مبانی زیبایی شناسی، همزمان کارگاه زری بافی (۲)

هدف :

شناخت نظری و عملی در خصوص نوع ارتباط نقش، رنگ و بافت در هنر نساجی سنتی.

سرفصل دروس:

- آشنایی با مبادی و اصول انواع طراحی منسوجات در دوره های ساسانی، سلجوقی، صفوی به صورت طبقه بندی شده و بیان وجوه زیبایی شناسی آنها.

- شناخت ارتباط شکل و رنگ در ارتباط با جنسیت و بافت منسوجات

- مقایسه نقش و رنگ در نقوش منسوجات با نقوش سایر دستباف ها به منظور درک تغییرات زیبایی شناسی هر یک از آنها متناسب با عملکرد، مواد و سایر عوامل.

- شناخت طرحها و رنگهای انواع منسوجات در دوره های ساسانی، سلجوقی، صفوی

- شناخت طرحها و رنگهای انواع منسوجات و طبقه بندی آنها براساس نوع طرح و رنگ

تمرین های عملی:

- ترسیم انواع نقوش منسوجات در دوره های ساسانی، سلجوقی، صفوی و طبقه بندی آنها براساس نظام شکل گیریشان و تحلیل زیبایی شناسی آن.

- مقایسه و تطبیق نقوش و رنگها در منسوجات مختلف به منظور کشف دلایل تغییر نقش با توجه به بافت منسوجات و عملکرد آنها.

- اجرای رنگی نقوش برخی از منسوجات

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه کار عملی انجام شده در طول ترم و تحقیق در پایان ترم است.

کارگاه تخصصی نساجی سنتی

شماره درس : ۱۲۶

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : کارگاه زری بافی (۲)

هدف :

کسب مهارت نسبی در زمینه بافت یکی از پارچه‌های نفیس و هنری سنتی ایران

سرفصل دروس:

در این کارگاه دانشجویان پس از شناخت کامل مواد اولیه و ابزار و وسایل کار و نحوه کاربرد آنها و کسب مهارت در زمینه طراحی و بافت برخی از پارچه‌های دستباف و سنتی ایران (که در کارگاههای دیگر حاصل شده است) با توجه به علاقه و استعداد خود کارگاه تخصصی نساجی سنتی را در زمینه بافت یکی از پارچه‌های نفیس و هنری سنتی ایران (ترجیحاً زری یا ترمه) انتخاب و زیر نظر استادان ذیربط و در طول یک نیم سال تحصیلی کلیه مراحل کار از آماده سازی مواد اولیه طراحی و اجرای طرح و بافت پارچه مورد نظر را انجام خواهد داد.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی از نمونه‌های بافته شده در طرحهای مختلف در طول نیم سال تحصیلی خواهد بود.

آداب معنوی در هنرهای سنتی (اختیاری)

شماره درس : ۱۲۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنا نمودن هنرجویان با معرفت عملی و اخلاق اسلامی هنرمندان مسلمان به عنوان جزء لاینفک دستیابی به حقیقت هنرهای سنتی.

سرفصل دروس:

- تعریف کلمه انسان و طرح و ریشه «انس و نسیان» و بیان این مطلب که انسان تنها موجودی است که می تواند از وضع موجود خود به وضع دیگر سیر کند (انسان موجودی است سالک)
- تعریف سنت از دیدگاه قرآ و بیان وجوه افتراق «سنت الله و سنت الاولین» دو صورت هنر و تمدن دینی و غیر دینی و بیان این مطلب که هنرهای سنتی برگرفته از سنت الله اند.
- اصول ثابت و فروغ متغیر در هنرهای سنتی
- ضرورت شناخت روش شناخت صحیح در کسب معرفت هنر سنتی.
- تعریف آداب معنوی به عنوان درس صحیح در کسب معرفت هنر سنتی.
- تعریف آداب معنوی به عنوان درس صحیح و عملی برای دستیابی به حقایق مکنون هنرهای سنتی.
- آشنایی با متون اخلاقی اسلام و فتوت نامه های عرفانی به عنوان متون راهنما در طریقت معنوی هنر سنتی.
- شناخت آداب دل، آداب چشم، آداب دست به عنوان عوامل مؤثر وجود هنرمند در ابداع اثر هنری.

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه تحقیق از طریق کتاب و یا مصاحبه با پیشکسوتان هنرهای سنتی در زمینه آداب معنوی و همچنین آزمون کتبی در پایان ترم خواهد بود.

مدیریت فرهنگی و هنری (اختیاری)

شماره درس :	۱۲۸
تعداد واحد :	۲
نوع واحد :	نظری
پیشنیاز :	ندارد
هدف :	

بررسی و شناخت اصول کلی مدیریت با تأکید بر مدیریت از دیدگاه اسلام و توجه خاص به بررسی و تبیین شیوه‌ها، راهبردهای کلان، رویه‌ها و اصول مرتبط با مدیریت سازمان و واحدهای هنری می‌باشد.

سرفصل دروس:

- تعاریف تاریخچه و بررسی سیر تحول و تطور مدیریت از دیرباز تا کنون.
- بررسی اصول و دیدگاههای مدیریت در تئوریهای مختلف (ماشینی، انسانی و ماشینی انسانی)
- بررسی اصول و مبانی و شیوه‌های مدیریت در اسلام با توجه به دیدگاههای قرآن حضرت رسول اکرم (ص) بویژه از نهج‌الفصاحه، حضرت علی (ع) بویژه در نهج‌البلاغه و نظرات متفکرانی چون حضرت امام خمینی (ره) و آیت‌الله مطهری و...
- بررسی و شناخت خصوصیات کلی و ویژگیهای خاص واحدهای هنری از نظر وظایف، تشکیلات، روابط انسانی، نوع عملکرد و ارائه کار.
- بررسی نحوه ارتباط بین اصول کلی و شیوه‌های مدیریت (با توجه به مبانی مدیریت در اسلام و آخرین دستاوردهای حاصل از اجرای تئوریهای پیشرفته مدیریت در عمل) با ویژگیها و ساختار واحدهای هنری بمنظور رهیافت به اصول و مبانی و شیوه‌های مشخص جهت اداره مؤثر و مطلوب اینگونه واحدها.
- بررسی چگونگی ایجاد انگیزش در کارکنان، با استفاده از روانشناسی مدیریت و شیوه‌های خاص هدایت و رهبری واحدهای هنری.

- بررسی و تجزیه و تحلیل از نمونه‌های موفق مدیریت و برنامه واحدهای هنری در دنیا (بصورت دعوت از اساتید).

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه کار تحقیقی و امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.

طراحی با رایانه (اختیاری)

شماره درس : ۱۲۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌های طراحی از نقوش و اشیاء با استفاده از رایانه

سرفصل دروس:

- آشنایی اجمالی با مبانی رایانه
- تعریف سیستم عامل، انواع سیستم عامل، انواع دستورات سیستم عامل
- آشنایی با سیستم‌های عامل نظیر Windows-Dos و...
- آشنایی عملی با شیوه اسکن کردن از نقوش و طرح اشیاء
- آشنایی با شیوه اسکن کردن از احجام با نرم افزار Lincolor
- آشنایی با شیوه‌های طراحی و نقشه کشی با نرم افزارهایی نظیر Autostip, Acad و...
- آشنایی با شیوه‌های گرافیک، تصویر سازی و ویرایش تصاویر با نرم افزارهایی نظیر Photo shop, Free Hand و Corel Draw و...

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

آشنایی با رشته‌های هنری معاصر (اختیاری)

شماره درس :	۱۳۰
تعداد واحد :	۲
نوع واحد :	نظری
پیشنیاز :	ندارد
هدف :	

آشنایی با برخی از رشته‌های هنری معاصر (از نیمه دوم قرن نوزدهم میلادی تا به امروز)

سرفصل دروس:

- آشنایی با هنر سینما از آغاز شکل‌گیری و بررسی سیر تحولات کلی آن تا به امروز
  - آشنایی با هنر ارتباط تصویری (گرافیک) و تصویر سازی و سیر تحولات آن.
  - آشنایی با هنر طراحی صنعتی و بررسی تحولات آن از آغاز تا به امروز
  - آشنایی با هنر عکاسی از زمان شکل‌گیری و بررسی سیر تحولات تکنیکی و عرضه فعالیت آن.
  - آشنایی با هنر انیمیشن (پویانمایی) شامل نحوه شکل‌گیری و چگونگی پیشرفت و سیر تحولات آن.
- ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

سیر تحولات طراحی در ایران و جهان (اختیاری)

شماره درس :	۱۳۱
تعداد واحد :	۲
نوع واحد :	نظری
پیشنیاز :	ندارد
هدف :	

آشنایی با انواع طراحی سیر تحول هریک از آنها، متناسب با مبانی فکری هنرمندان در هر دوره از تاریخ هنر.

سرفصل دروس:

- تعریف طراحی به عنوان بیان کننده تفکر انسان و وجه افتراق آن با رنگ به عنوان بیان کننده احساس هنرمند.
- آشنایی با مبانی نظری دو جلوه طراحی متعین (صورت‌های طبیعی) و مجرد (صورت‌های غیرطبیعی) و نحوه بیان هریک از آنها در هنرهای تصویری.
- آشنایی با شیوه طراحی مجرد که مبین تفکر بسیط توحیدی انسان است.
- آشنایی با طراحی و شیوه اجرای نگاره‌ها در غارهای مشهور جهان (آلتامیرا، لاسکو و...) و ایران (میرملاس و...) به عنوان طرح‌های نمادین از مناسک دینی.
- آشنایی با طراحی‌های چین و هند
- آشنایی با طراحی در هنرهای تصویری بومیان قاره آمریکا و قاره آفریقا.
- آشنایی با طراحی‌هایی که عمدتاً بر روی گلیم‌ها و دستباف‌ها و نظایر آنها شکل گرفته است.
- آشنایی با طراحی‌های یونان.
- آشنایی با طراحی کلاسیک اروپایی
- آشنایی با شیوه‌های طراحی جدید در غرب (رمانتیک، اکسپرسیونیسم، دادا، کوبیسم، پاپ آرت و...)
- آشنایی با طراحی ایرانی در عصر هخامنشی و ساسانی
- آشنایی با طرح‌های مانوی

- آشنایی با طراحی نگارگری عصر سلجوقی
- آشنایی با طراحی نگارگری عصر تیموری (شیراز - هرات)
- آشنایی با طراحی نگارگری عصر صفوی (اصفهان)
- آشنایی با طراحی نگاره‌های زند و قاجار
- آشنایی با طراحی مکتب خاندان غفاری
- آشنایی با مکتب طراحی جدید متأثر از هنرهای جدید غرب
- آشنایی با طراحی نگارگری معاصر

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی و ارائه تحقیق در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه حصیر، بامبو و مرواریدبافی (اختیاری)

شماره درس : ۱۳۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی عملی با انواع شیوه‌های بافت محصولات حصیری و حصیرماندها و کسب مهارت در یکی از زمینه‌های مربوطه.

سرفصل دروس:

- آشنایی با پیشینه حصیر بافی و سیر تحول و تکامل آن و نیز انواع رشته‌های مرتبط نظیر بامبوبافی، مرواریدبافی، که بافی، چیغ بافی، کپوبافی و...
- آشنایی عملی با انواع مواد اولیه مورد استفاده در بافت حصیر و فرآورده‌های حصیری و حصیرماندها نظیر انواع که‌ها، ساقه‌های برخی از گیاهان دیگر نظیر لیغ، سوف و...
- آشنایی عملی با ابزار کار مورد استفاده در بافت حصیر و حصیرماندها شامل ابزار کار سنتی نظیر انواع کارد و چاقو و ابزار کار جدید نظیر دستگاههای برش و یک پهناکن و یک اندازه‌کن و...
- آشنایی با انواع شیوه‌های بافت فرآورده‌های حصیری در اقسام حصیر و حصیرماندها (بامبو، مروار، چیغ، کپو و...) و کسب مهارت در یکی از آنها.
- آشنایی عملی با چگونگی پرداخت و تکمیل فرآورده‌های حصیری و حصیرماندها.

- ارزشیابی این درس به صورت ارائه سه اثر توأم با ابتکار و نوآوری در رشته‌های گوناگون حصیر بافی و بافت حصیرماندها توسط دانشجو در پایان نیم سال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه نازک کاری چوب (اختیاری)

شماره درس :	۱۳۳
تعداد واحد :	۲
نوع واحد :	عملی
پیشنیاز :	ندارد
هدف :	

شناخت مواد و ابزار کار و آشنای عملی با مراحل کار نازک کاری چوب

سرفصل دروس:

- شناخت مواد اولیه مصرفی (چوبهای گلابی، گردو، کیکم، سنجد، چنار، کاج، توسکا و...) و مواد کمکی (سریشم گرم و سرد، کیلر، لاک سلولزی و...) و نحوه کار برد آنها در عمل.
- شناخت ابزار و وسایل کار مورد استفاده در نازک کاری چوب نظیر مغارها، انواع چرخ سمباده، انواع گیره ها، انواع رنده ها، انواع دریل، انواع چکش، مته، لیسه و... و چگونگی استفاده و کاربرد آنها در عمل.
- آشنایی با شیوه طراحی محصولات به شیوه نازک کاری چوب و تمرین و ممارست کافی در این زمینه
- آشنایی عملی با مراحل مختلف کار نظیر انتخاب چوبهای مورد نیاز، طراحی و انتخاب طرحهای لازم برش و آماده سازی چوبها در قطعات کوچک مورد نیاز، تهیه زیر ساخت، آماده سازی روکش ها و لایه های قرینه، اجرای طرح برروی زیر ساخت و نیز مراحل مربوط به چسباندن قطعات، بتونه کاری، سمباده زنی، پرداخت و تکمیل کار (با استفاده از لاک الکل سلولزی، کیلر، سیلر و...) تمرین و ممارست کافی در زمینه های مذکور.
- آشنایی با شیوه های نازک کاری محصولات چوبی در شهرهای سنندج، ارومیه، رشت و کسب مهارت در یکی از شیوه های مذکور.
- آشنایی با شیوه های کارشناسی آثار نازک کاری چوب

● ارزشیابی این درس به صورت ارائه کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه خراطی چوب (اختیاری)

شماره درس : ۱۳۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

توانایی در ساخت آثار چوبی به شیوه خراطی و کاربرد مصالح و ابزار کار ذیربط.

سرفصل دروس:

- شناخت فنی مهمترین چوبهای مورد مصرف در خراطی نظیر گردو، اقاقیه، زبان گنجشک، آبنوس، نارون، توت، توسکا، ماهاگونی، چنار گلابی، شمشاد، و... و برخی چوبهای بومی و محلی چوب کهور، جغ و... از لحاظ قابلیت رنگ پذیری و...
- شناخت کامل دستگاه سنتی خراطی و کار با آن و ساخت نمونه‌های مختلف
- شناخت سایر ابزار کار مورد استفاده در خراطی نظیر سوهان، چاقو، تیشه، مت‌دستی، چکش، گیره، انواع مغار، اره، انبردست و... و نحوه کاربرد آن در عمل
- شناخت کامل دستگاه برقی خراطی و کار با آن و ساخت نمونه‌های مختلف آثار چوبی
- شناخت کاربردهای مختلف هنر خراطی در تلفیق با دیگر هنرهای مرتبط با چوب و ارائه نمونه‌هایی در این زمینه نظیر تلفیق چوب با حصیر و...
- شناخت ویژگیهای آثار خراطی چوب در مهم‌ترین مراکز آن در ایران نظیر شهرهای مختلف مازندران، رشت، ارومیه، دزفول، سنندج، سقز، و...
- کسب مهارت و توانایی نسبی در کارشناسی آثار خراطی چوب از لحاظ شناخت محاسن و معایب این نوع آثار.

● ارزشیابی این درس براساس ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه مشبک چوب (اختیاری)

شماره درس : ۱۳۵

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی عملی با مشبک کاری روی چوب

سرفصل دروس:

- شناخت ویژگیها و زمینه‌های استفاده و کاربرد مهمترین چوبهای مورد مصرف در هنر مشبک کاری چوب.
- آشنایی عملی با اصول و ویژگیهای هنر مشبک کاری روی چوب و زمینه‌های کاربردی آن.
- آشنایی با طرحها و نقوش ویژه و مناسب برای اجرا در هنر مشبک کاری چوب.
- شناخت ابزار و وسایل کار مشبک کاری چوب و آشنایی عملی با نحوه استفاده و کاربرد آن در عمل.
- تمرین و ممارست کافی در زمینه اجرای مشبک کاری روی چوب با بهره‌گیری از طرحهای ساده تا پیچیده بر روی محصولات و آثار مختلف چوبی.
- تمرین و ممارست کافی در خصوص اجرای مشبک کاری روی چوب همراه و تلفیق با هنرهای دیگر نظیر منبت، خراطی و...
- آشنایی عملی با نحوه کارشناسی آثار مشبک روی چوب
- آشنایی با شیوه‌های کاری استادان شاخص هنر مشبک روی چوب از طریق بررسی و کارشناسی آثار موجود استادان.

● این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه مرمت و نگهداری آثار فلزی (اختیاری)

شماره درس : ۱۳۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی عملی با شیوه‌های حفظ و نگهداری و مرمت آثار مختلف فلزی^(۱)

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با شیوه‌های حفظ و نگهداری آثار فلزی از نظر نور، رطوبت، خوردگی، پیش‌بینی ویتترین‌های خاص و استفاده از مواد ضد زنگ و ضد رطوبت و... در موزه‌ها و مراکز هنری و نیز درمان‌زلی و تمرین و ممارست در این زمینه.
- آشنایی عملی با شیوه‌های تمیز کردن، انتقال و جابجایی و نحوه نگهداری آثار فلزی در انبار.
- شناخت عوامل مؤثر در رنگ زدن، سیاه شدن، رنگ پریدگی و کدر شدن، جدا شدن قطعات متصله و... در آثار و اشیاء فلزی.
- شناخت امراض و بیماریهای آثار فلزی و آشنایی عملی برای تشخیص و مقابله با پیشرفت این نوع امراض و تمرین در این خصوص.
- آشنایی عملی با شیوه‌های مرمت آثار مختلف فلزی از نظر رفع رنگ، سیاه شدن، براق کردن، برطرف نمودن انواع کدی و رنگهای ناخواسته، اتصال قطعات افتاده، آسیب‌ها و برطرف نمودن ضایعات دیگر و تمرین و ممارست کافی در این خصوص.
- آشنایی عملی با شیوه‌های درمان امراض آثار فلزی و تمرین و ممارست کافی در این زمینه.

۱- این درس نیاز به آزمایشگاه و لوازم و ابزار و مواد لازم برای مرمت و رفع آسیبها و درمان امراض آثار فلزی در محل مؤسسه دارد.

● ارزشیابی این درس بر مبنای ارزیابی کارهای عملی ارائه شده در طول ترم خواهد بود.

کارگاه زیورآلات سنتی (اختیاری)

شماره درس : ۱۳۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی عملی و کسب مهارت نسبی در مزینه ساخت زیورآلات و زینت آلات سنتی

سرفصل دروس:

- آشنایی با خصوصیات و ویژگیهای زیورآلات سنتی در مهمترین مراکز تولید آن نظیر ترکمن، سیستان و بلوچستان، کردستان و خراسان.

- شناخت مهم ترین مواد اولیه مصرفی در ساخت زینت آلات نظیر طلا، نقره، قلع، آلیاژها، فیروزه، سنگهای یشم، عقیق، یاقوت، مهره ها و نگین های شیشه ای و چگونگی استفاده و کاربرد آنها.

- شناخت ابزار و وسایل کار نظیر سندان، چکش، سمباده، سوهان، سیم چین، مته، انبردست، کوره و... و چگونگی استفاده و کاربرد آنها در جریان ساخت و تولید زیورآلات.

- آشنایی با مجموعه طرحهای سنتی رایج در ساخت زیورآلات و تمرین در زمینه ارائه طرحهای جدید با الهام از طرحهای سنتی برای تولید زینت آلات گوناگون با قابلیت های اجرایی.

- آشنایی با شیوه ساخت زیورآلات سنتی گران قیمت و نفیس و متنوع از طریق مشاهده شیوه کار استادان و مراجعه به کارگاههای ذیربط دریافت دقایق و ظرایف کار و ارائه طرحهای اجرایی در این زمینه.

- ساخت انواع و اقسام زیورآلات سنتی در اندازه های مختلف نظیر النگو، گوشواره، گل سینه و نظایر آن با استفاده از فلزات، آلیاژها و نگین های معمولی.

● ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی کارهای عملی انجام شده در پایان ترم خواهد بود.

کارگاه براساس طرحها و شیوه های اجرایی یکی از مناطق نام برده شده برگزار خواهد شد.

کارگاه مرمت و نگهداری آثار نساجی سنتی (اختیاری)

شماره درس : ۱۳۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف :

شناخت شیوه‌های حفظ و نگهداری پارچه‌های دستباف و مرمت آنها

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با روشهای حفظ و نگهداری پارچه‌ها و محافظت آنها در برابر رایج‌ترین آفت‌ها
- آشنایی عملی با آفات پارچه و چگونگی مبارزه و دفع آفات به روشهای فیزیکی و شیمیایی
- آشنایی عملی با عوامل مؤثر در ایجاد فرسودگی، کهنگی و پوسیدگی پارچه نظیر رطوبت، نور، سایش در اثر گذشت زمان و سایر عوامل و چگونگی پیشگیری بمنظور کاهش لطمات وارده به پارچه.
- آشنایی عملی با انواع رفو و شیوه‌های مرمت پارچه براساس نوع لطمات، مواد اولیه مصرفی، سطح و عمق لطمات و... و کسب مهارت نسبی در این زمینه.

● ارزشیابی این درس براساس ارزیابی کارهای عملی انجام شده در طول ترم خواهد بود.

فلسفه هنر (اختیاری)

شماره درس : ۱۳۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

آشنایی دانشجویان با آراء فلاسفه در خصوص هنر به منظور آگاهی از سیر آراء هنری در تاریخ تفکر بشر.

سرفصل دروس:

- سقراط و افلاطون و پرسش فلسفی در باب هنر
- ارسطو و آراء وی در باب شعر و هنر
- اقلوطین و نوافلاطونیان و آراء ایشان در باب هنر
- تفکر مسیحی و تأثیر آن در اقسام و انواع هنرها
- سنت آگوستین و سن توماس و آراء ایشان در باب هنر
- عرفان مسیحی و تفکر هنری
- نظرگاه فلسفه مشاء - فارابی و ابن سینا - در باب هنر
- ظهور رنسانس و گشت تاریخ در آراء و آثار هنری
- دکارت و کارتیزین ها و تأثیر روش معرفت شناسی ایشان در بسط نظریات زیبایی شناسی
- لایب نیتز و مسأله زیبایی شناسی
- آراء بومگارتن و نظریات زیبایی شناسی وی
- هنر و ایدآلیسم آلمان - کانت، فیشته، شلینگ و هگل

- بنروتو کروچه و آراء هنری وی

- حوزه‌های فلسفی اگزیستانسیالیسم، فنومنولوژی و... در نسبت با هنر

- آراء نیچه در باب هنر

- هرمنوتیک و اثر هنری

- هیدگر و آراء وی در باب هنر

- پست مدرن و تحولات هنری

● ارزشیابی این درس به صورت امتحان کتبی در پایان ترم خواهد بود.